

דרישות הגילוי המפורטות בנדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים - תוכן עניינים

תוכן עניינים תמציתי	
עמוד	
4	הקדמה
5	טבלה 1: תחולת היישום
5	באזל
7	מידע נוסף על חשיפה לסיכון והערכתו שאינו נכלל בדרישות הגילוי של נדבך 3
8	טבלה 2: מבנה ההון
19	טבלה 3: הלימות ההון
24	טבלה 3א: השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף
24	טבלה 3ב: יחס המינוף
26	טבלה 4: סיכון אשראי – דרישות גילוי כלליות לכל התאגידים הבנקאיים
47	טבלה 5: סיכון אשראי - גילוי לגבי התיקים המטופלים בהתאם לגישה הסטנדרטית
49	טבלה 7: הפחתת סיכון אשראי – גילויים בגישה הסטנדרטית
50	טבלה 8: גילוי כללי לגבי חשיפות שקשורות לסיכון אשראי של צד נגדי
51	טבלה 9: איגוח – גילוי בגישה הסטנדרטית
52	טבלה 10: סיכון שוק – גילוי של תאגידים בנקאיים המשתמשים בגישה סטנדרטית
54	טבלה 12: סיכון תפעולי
55	סיכונים אחרים
55	סיכונים מתפתחים מובילים מהותיים
56	טבלה 13: גילוי לגבי פוזיציות במניות בתיק הבנקאי
57	טבלה 14: סיכון ריבית בתיק הבנקאי
60	טבלה 15: יחס כיסוי הנזילות – טבלת גילויים עיקריים
65	טבלת גורמי הסיכון
66	מילון מונחים

רשימת הטבלאות:

עמוד	
8	הרכב ההון הפיקוחי תוך ציון הפניות למאזן הפיקוחי
17	גילוי בנוגע לקשר בין המאזן לרכיבי ההון הפיקוחי
18	דוח תזרים של תנועות ממועד הדיווח הקודם על ההון הפיקוחי
19	נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכון תפעולי
20	נכסים משוקללים בסיכון ביחס לפעילויות העסקיות ולסיכונים הקשורים
20	דוח תנועה בחשיפות לאחר הפחתות סיכון אשראי בכל משקל סיכון
22	הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים
24	השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף
24	יחס המינוף בהתאם להוראת נב"ת 218
27	נתונים על התפתחות תיק ההלוואות לדירוב בנק בלבד לפי מגזרי הצמדה
27	נתונים על התפתחות המשכנתאות בבנק בלבד
28	התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדירוב)
28	התפלגות סיכון האשראי הבעייתי מסך החובות לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדירוב)
29	נתונים על סיכון האשראי לציבור בענף הבינוי והנדל"ן בישראל
30	נתונים כמותיים על איכות האשראי, סיכון אשראי בעייתי והפרשה להפסדי אשראי
32	סך כל חשיפות האשראי ברוטו וחשיפה ברוטו ממוצעת במשך התקופה, ממוינות לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי
33	חשיפות למדינות זרות
35	התפלגות החשיפה לפי סוג ענף או צד נגדי, ממוין לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי
36	פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממוין לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי
37	סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק
41	חובות, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי
43	תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי
44	איכות אשראי ופיגורים
47	חשיפות האשראי לפני ואחרי הפחתת סיכון אשראי בכל משקל סיכון
49	התפלגות החשיפה לפי סוג החשיפה וכיסוי בביטחון פיננסי כשיר
50	חשיפות שקשורות לסיכון אשראי שמקורן בנגזרים
50	עסקאות בנגזרי אשראי שיוצרות חשיפות לסיכון אשראי של צד נגדי
50	חשיפת האשראי הנוכחית לצדדים נגדיים שהינם מוסדות פיננסיים זרים
51	חשיפת האשראי למדינות בהן קיימת לקבוצת הבנק חשיפה העולה על 15% מבסיס ההון של הבנק
52	דרישות ההון בגין סיכוני שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים
53	הערך בסיכון VaR
53	חשיפת הבסיס בפועל כאחוז מההון הפעיל ברמת הקבוצה בהשוואה למגבלות הדירקטוריון
53	רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים
54	ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים
56	פוזיציות במניות בתיק הבנקאי
57	השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מתרחיש של עלייה מקבילה של 1% בעקום הריבית
57	רגישות הון קבוצת הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית בחתך התיק הבנקאי והתיק למסחר
58	שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו
59	השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים
61	רכיבי יחס כיסוי הנזילות הממוצע בהתאם להוראת נב"ת 221
63	הרכב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה
64	יתרת סך פיקדונות הציבור של שלוש קבוצות המפקדים הגדולות
64	נתוני הנכסים הפיננסיים הלא משועבדים והמשועבדים ברמת הקבוצה

הקדמה

בהתאם לחוזר שפורסם ע"י המפקח על הבנקים, ביום 28 באפריל 2015, בנושא "עדכון מבנה הדוח לציבור של תאגיד בנקאי ושל חברות כרטיסי אשראי" נדרשים תאגידים בנקאיים לפרסם דוח על הסיכונים באתר האינטרנט שלהם, שיכלול מידע כמותי מפורט ומידע איכותי על סקירת הסיכונים ואופן ניהולם לפי דרישות הגילוי של באזל, דרישות הוועדה ליציבות פיננסית (Financial Stability Board) המסומנות במילים "מידע נוסף" בכותרת ומקורות אחרים.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה והוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות, בארץ ובעולם והשפעתן על מצב הנזילות והיציבות בשוקי ההון בחברות עסקיות, בארץ ובעולם, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים ברבית, שערי חליפין ואינפלציה, שערי מניות, מחירי אגרות חוב, התנהגות המתחרים ושינוי בתנאי התחרות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "יעד", "תחזית", "הערכה", "אומדן", "תרחיש", "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "ייהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק טבלת גורמי הסיכון דלהלן.

המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל, וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

פעילותה של הקבוצה מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים בהם הינם: סיכוני האשראי, לרבות ריכוזיות (ענפי משק ולווים), סיכוני שוק, כאשר העיקרי בהם הינו סיכון הריבית, סיכוני מזילות, סיכונים תפעוליים, סיכון ציות והלבנת הון, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי וסיכון מוניטין.

כל הסיכונים העיקריים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל. במסגרת תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) הקבוצה מבצעת תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכוני נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים. מדיניות ניהול הסיכונים של הקבוצה מכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים שנקבעו, תוך טיפוח התמחויות בקבוצה, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מגננוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים. תפיסת הסיכון הכוללת של הקבוצה עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של וועדת באזל, המושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחילת והגדרת היקף החשיפה, מעגלי בקרה וביקורת, מערכי דיווח ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על פי אמות מידה מקובלות.

מידי רבעון נכתב מסמך סיכונים על ידי החטיבה לניהול סיכונים, שהינה בלתי תלויה ביחידות נוטלות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק.

מסמך הסיכונים כוח את כלל הסיכונים, שאליהם חשופה קבוצת הבנק במסגרת פעולותיה, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי וכן את תוצאות תרחישי הקיצון שבוצעו.

במסמך מוצגת סקירת מנהל הסיכונים הראשי על מצב ניהול הסיכונים בקבוצה ועל אפקטיביות ואיכות ניהול הסיכונים. כמו כן, נסקרות בו עמידה בתיאבון הסיכון ביחס לסיכונים השונים והערכות הסיכון וכן טיפול החטיבה בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות, שנקטו על ידי החטיבה ברבעון הרלוונטי.

החטיבה לניהול סיכונים מאתגרת את תוכנית העבודה של הבנק על מנת לתמוך בנאותותה ומריצה תרחישי קיצון על תכנון ההון. תרחישי הקיצון המורצים בוחנים האם הקבוצה עומדת ביעדי ההון שנקבעו תחת תרחישי קיצון.

טבלה 1: תחולת היישום

הקבוצה הבנקאית אשר מסגרת העבודה חלה עליה, כוללת:

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ - החברה האם.

חברות בת משמעותיות בתוך הקבוצה:

- בנק אוצר החייל בע"מ.

- בנק מסד בע"מ.

לא קיימים איסורים או מגבלות משמעותיות אחרות כלשהן על העברת כספים או הון פיקוחי בתוך הקבוצה, מעבר למגבלות הכלליות החלות על ביצוע עסקאות מכל סוג כל עוד הבנק שומר על יחס ההון המזערי הנדרש ממנו על פי הדין. יצוין כי העברת כספים שאינם הון פיקוחי לחברות בנות, כפופה לנב"ת 312 – עסקאות עם אנשים קשורים ונב"ת 313 – מגבלות על חבות של לוואי ושל קבוצת לווים. העברת כספים לבנק בדרך של דיבידנד כפופה לעמידה במגבלות של חלוקת דיבידנד על פי חוק החברות ונב"ת 331, והעברת כספים לבנק בדרך שאינה דיבידנד כפופה למגבלות נב"ת 312.

באזל

ועדת באזל בנושא התכנסות בינלאומית למדידת הון ולתקני הון פרסמה ביוני 2006 את המלצותיה שאמורות להיות מיושמות, בהתאם להנחיות של הבנקים המרכזיים בכל מדינה. ההנחיות מתייחסות לסיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, וכוללות 3 נדבכים בהתייחס לכל אחד מסוגי הסיכונים:

נדבך ראשון - דרישות הון מזעריות, המחושבות לכל אחד מסוגי הסיכונים בנפרד, כאשר לגבי סיכונים אשראי הגישות העיקריות הן:

1. הגישה הסטנדרטית המסתמכת בעיקר על נתוני דירוגי אשראי של חברות דירוג חיצוניות.

2. הגישות המתקדמות המבוססות על דירוגים פנימיים אשר חושבו בהתאם למודלים שפותחו על ידי הבנק (Internal Ratings Based).

נדבך שני - עוסק בתהליך הפנימי להערכת נאותות ההון ביחס לפרופיל הסיכונים של הבנק - תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) ובמערכי הפיקוח והבקרה שהבנק מיישם. כמו כן עוסק נדבך זה בתהליך הסקירה הפיקוחי (SREP). המפקח על הבנקים מצפה מהתאגידים הבנקאיים ליישם תהליך פנימי הולם המשלב רכיבים מרכזיים של תכנון וניהול ההון, ומציג את נאותות ההון אל מול הסיכונים שזוהו. התהליך כולל, בין היתר, קיום מנגנונים מובנים לזיהוי הסיכונים ומוקדי הסיכון וביצוע הערכת נאותות הונית על בסיס תרחישים ותרחישי קיצון, קיום תהליכים פנימיים ליישום ממשל תאגידי נאות, שיפור ושדרוג מערכי הבקרה והביקורת וקיום תשתית תרחישי קיצון נאותה הכוללת תרחישי קיצון הוליסטיים. התהליך גם כולל טיפול במכלול הסיכונים אליהם חשופה הקבוצה, לרבות סיכונים שאינם נכללים בחישובי הנדבך הראשון, ובכלל זה: סיכון ריכוזיות אשראי, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון אינפלציה, סיכון ציות, סיכון הלבנת הון ומימון טרור, סיכון אסטרטגיה, סיכון משפטי, סיכון מוניטין ועוד.

נדבך שלישי - משמעת שוק - דרישות הגילוי והדיווח לציבור. הנדבך כולל את דרישות הגילוי בדיווח הכספי של תאגיד בנקאי.

אימוץ הוראות באזל

בחודש דצמבר 2010, פרסמה ועדת באזל לפיקוח בנקאי הוראות חדשות בנושא "מסגרת פיקוחית עולמית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית" (להלן - "באזל"), הכוללות התמקדות בהון המניות, שהוא המרכיב האיכותי ביותר של ההון של הבנק, וזאת על רקע כניסת מערכת הבנקאות העולמית למשבר עם רמה לא מספקת של הון באיכות גבוהה. המשבר חשף גם חוסר עקביות בהגדרת ההון בתאגידים בנקאיים בעולם וחוסר גילוי מידע (שקיפות), שהיה מאפשר לשוק למדוד ולהשוות באופן מלא את איכות ההון בתאגידים בנקאיים בעולם.

ביום 30 במאי 2013, פרסם בנק ישראל תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין 2013-2015, 208, 211 ו-299 בנושא "מדידה והלימות ההון", אשר מאמצות את הוראות באזל. מועד יישומן לראשונה נקבע ליום 1 בינואר 2014, כאשר היישום יהיה באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא "מדידה והלימות ההון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".

הוראות באזל קובעות שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור ל:

- רכיבי ההון הפיקוחי
- ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות
- טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים
- טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים
- הקצאת הון בגין סיכון CVA.

לפי הוראות אלו שאומצו על ידי בנק ישראל, יעדי ההון המזעריים יהיו כדלקמן:

- יחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יידרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק.
- יחס הון כולל לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-12.5%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יידרש לעמוד ביחס הון כולל מינימלי בשיעור של 13.5%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק.
- ליחסים אלה, החל מיום 1 בינואר 2015, התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה זו יושמה בהדרגה עד ליום 1 בינואר 2017.
- בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי ינוכו מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. נכון ליום 1 בינואר 2016 שיעור הניכויים מההון הרגולטורי עומד על 60% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 60%. נכון ליום 1 בינואר 2017 שיעור הניכויים מההון הרגולטורי עומד על 80% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 50%.

להרחבה בנושא יישום הוראות באזל על ידי הבנק ראה דוח הסיכונים לשנת 2016 (להלן: הדיווח השנתי).

הוראות נוספות של בנק ישראל הקשורות להוראות ועדת באזל

במהלך השנים 2014-2015 פורסמו על ידי המפקח על הבנקים הוראות המאמצות את הוראות ועדת באזל בנושאים יחס כיסוי נזילות, יחס מינוף, דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים, וב-2016 פורסם מכתב בנושא התייעלות תפעולית. להרחבה בנושאים אלה ראה הדיווח השנתי.

מידע נוסף על חשיפה לסיכון והערכתו שאינו נכלל בדרישות הגילוי של נדבך 3

ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בקבוצה באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת, ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות הבקרה הבלתי תלויות בחטיבה לניהול סיכונים והחשבונאי הראשי וקו ההגנה השלישי שמקיימים מערך הביקורת הפנימית והחיצונית.

ניהול הסיכונים

מנהל הסיכונים הראשי - רו"ח בנצי אדירי, חבר הנהלה ונושא באחריות לפונקציית ניהול הסיכונים ולמסגרת ניהול הסיכונים המקיפה לרוב הארגון כולו.

מנהל הסיכונים הראשי עומד בראש החטיבה לניהול סיכונים, אשר תפקידה להשלים את פעילויות ניהול הסיכונים של קו העסקים, תוך תכנון, תחזוקה ופיתוח שוטף של מסגרת העבודה לניהול הסיכונים, אתגור נאותות התשומות, ניהול הסיכונים של קווי העסקים, מדידת הסיכון ודיווח.

לפירוט האחראים הנוספים על ניהול הסיכונים בקבוצה ראה הדיווח השנתי.

ביום 19 בפברואר 2017, סיים מר אמנון בק את כהונתו כמנהל סיכוני IT וכמנכ"ל מתף - מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ. במקומו צפוי להתמנות מר רון גריסרו, לאחר שיתקבל אישור בנק ישראל. בשלב זה ועד למינויו, מונתה גב' איריס לבנון לממלאת מקום המנכ"ל ולמנהלת סיכוני IT.

להרחבה בנושא המבנה הארגוני ותרבות ניהול הסיכונים של הבנק ראה הדיווח השנתי.

טבלה 2: מבנה ההון

הרכב ההון הפיקוחי

ליום 31 במרס 2016			ליום 31 במרס 2017			הרכב ההון הפיקוחי
הפנייה	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III		סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III			
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח			
					הון עצמי רובד 1: מכשירים ועודפים	
1	927		927		הון מניות רגילות שהונפק על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מניות רגילות הכלולות בהון עצמי רובד 1.	
2	6,412	(8)	6,674	(3)	עודפים, לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן.	
3	(75)	(21)	(131)	(11)	רווח כולל אחר מצטבר ועודפים שניתן להם גילוי.	
-	-	-	-	-	מכשירי הון עצמי רובד 1 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר	
4	442	(69)	438	(30)	מניות רגילות שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי שאוחדו והמוחזקות על ידי צד ג' (זכויות מיעוט).	
	7,706	(98)	7,908	(44)	הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים.	
					הון עצמי רובד 1: התאמות פיקוחיות וניכויים	
		-		-	התאמות יציבותיות להערכות שווי	
		-		-	מוניטין, בניכוי מיסים נדחים לשלם, אם רלבנטי.	
5	140		112		נכסים לא מוחשיים אחרים למעט זכויות שירות למשכנתאות, בניכוי מיסים נדחים לשלם.	
		-		-	מיסים נדחים לקבל שמימושם מתבסס על רווחיות עתידית של התאגיד הבנקאי	
		-		-	סכום הרווח הכולל האחר המצטבר בגין גידורי תזרים מזומנים של פריטים שאינם מוצגים במאזן לפי שווי הוגן.	
		-		-	פער שלילי (Shortfall) בין הפרשות להפסדים צפויים.	
		-		-	גידול בהון העצמי הנובע מעסקאות איגוח.	
6	3	(4)	5	(1)	רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההוגן של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבנקאי. בנוסף, בהתייחס להתחייבויות בגין מכשירים נגזרים, יש לגרוע את כל התאמות השווי החשבונאיות (DVA) הנובעות מסיכון האשראי העצמי של הבנק.	
7	-		-		עודף יעודה על עתודה, בניכוי מיסים נדחים לשלם שישולקו אם הנכס יהפוך לפגום או ייגרע בהתאם להוראות הדיווח לציבור.	
	131	(88)	172	(43)	השקעה עצמית במניות רגילות, המוחזקות באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מניות בכפוף להסכמים חוזיים).	
		-		-	החזקות צולבות הדדיות במניות רגילות של תאגידים פיננסיים.	
		-		-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי (בסכום העולה על 10% מהון עצמי רובד 1)	
		-		-	השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי.	

הרכב ההון הפיקוחי			ליום 31 במרס 2017		ליום 31 במרס 2016		הפנייה
			סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III		סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III		
			במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
זכויות שירות למשכנתאות אשר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1.			-	-	-	-	
מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי, אשר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1.			-	-	-	-	
סכום זכויות שירות למשכנתאות, מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי וההשקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי תאגידים פיננסיים, העולה על 15% מהון עצמי רובד 1 של התאגיד הבנקאי.			-	-	-	-	
מזה: בגין השקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי תאגידים פיננסיים			-	-	-	-	
מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות			-	-	-	-	
מזה: מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי			-	-	-	-	
התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים			(119)	-	-	-	
מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים.			-	-	-	-	
מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות.			-	-	-	-	
מזה: בגין השפעת תכנית ההתייעלות.			(119)	-	-	-	
מזה: התאמות פיקוחיות נוספות להון עצמי רובד 1 שלא נכללו במסגרת סעיפים 26.א, 26.ב ו-26.ג.			-	-	-	-	
התאמות פיקוחיות בהון עצמי רובד 1 הכפופות לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III			-	-	-	-	
ניכויים החלים על הון עצמי רובד 1 מאחר ואין בהון רובד 1 נוסף והון רובד 2 די הון בכדי לכסות על הניכויים.			-	-	-	-	
סך כל ההתאמות הפיקוחיות והניכויים בהון עצמי רובד 1.			170	(44)	274	(92)	
הון עצמי רובד 1.			7,738	(88)	7,432	(190)	

הון רובד 1 נוסף: מכשירים						
מכשירי הון מניות רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מכשירים אלו.			-	-	-	-
מזה: מסווג כהון עצמי בהתאם להוראות הדיווח לציבור.			-	-	-	-
מזה: מסווג כהתחייבות בהתאם להוראות הדיווח לציבור.			-	-	-	-
מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר.			-	-	-	-
מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג'.			-	-	-	-
מזה: מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 1 נוסף.			-	-	-	-
הון רובד 1 נוסף לפני ניכויים.			-	-	-	-

הון רובד 1 נוסף: ניכויים						
השקעה עצמית במכשירי הון הכלולים ברובד 1 נוסף, המוחזקת באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מכשירים בכפוף להסכמים חוזיים).			-	-	-	-
החזקות צולבות הדדיות במכשירי הון הכלולים ברובד 1 נוסף.			-	-	-	-

הרכב ההון הפיקוחי			ליום 31 במרס 2017		ליום 31 במרס 2016		
			סכומים שלא נוכ מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III		סכומים שלא נוכ מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III		הפנייה
			במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי.			-	-	-	-	
השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי			-	-	-	-	
ניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים			-	-	-	-	
מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים.			-	-	-	-	
מזה: ניכויים נוספים להון רובד 1 שלא נכללו במסגרת סעיף 41.א.			-	-	-	-	
ניכויים בהון רובד 1 נוסף הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III			-	-	-	-	
ניכויים החלים על הון רובד 1 נוסף מאחר ואין בהון רובד 2 די הון בכדי לכסות על הניכויים.			-	-	-	-	
סך כל הניכויים בהון רובד 1 נוסף.			-	-	-	-	
הון רובד 1 נוסף.			-	-	-	-	
הון רובד 1.			7,738	(88)	7,432	(190)	
הון רובד 2: מכשירים והפרשות							
מכשירים שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי (שאינם נכללים בהון רובד 1) ופרמיה על מכשירים אלו.			883		-		
מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר.			968		1,484	8	
מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג'.			105		147	9	
מזה: מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 2.			105		147		
הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפי השפעת המס המתניח.			726		616	10+11	
הון רובד 2 לפני ניכויים.			2,682		2,247		
הון רובד 2: ניכויים							
השקעה עצמית במכשירי הון רובד 2, המוחזקת באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מכשירים בכפוף להסכמים חוזיים).			-		-		
החזקות צולבות הדדיות במכשירי הון רובד 2 של תאגידים פיננסיים.			-		-		
השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי [בהתאם לטיפול הנהוג במסמך באזל III: מסגרת פיקוחית גלובלית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית, דצמבר 2010].			-		-		
השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי.			-		-	12	
ניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים			-		-		

הרכב ההון הפיקוחי			ליום 31 במרס 2017		ליום 31 במרס 2016	
			סכומים שלא נוכח מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III		סכומים שלא נוכח מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	
			במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים.			-		-	
מזה: ניכויים נוספים להון רובד 2 שלא נכללו במסגרת סעיף 56א.			-		-	
התאמות פיקוחיות בהון רובד 2 הכפופות לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III			-		-	
סך כל ההתאמות הפיקוחיות להון רובד 2.			-		-	
הון רובד 2.			2,682		2,247	
סך ההון.			10,420 (88)		9,679 (190)	
סך הכל נכסי סיכון משוקללים בהתאם לטיפול שנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III			-		-	
סך נכסי סיכון משוקללים.			76,452		74,932	
יחסי הון וכריות לשימור הון			10.12%		9.92%	
הון עצמי רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)			10.12%		9.92%	
הון רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)			13.63%		12.92%	
ההון הכולל (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)						
לא רלבנטי.						
לא רלבנטי.						
לא רלבנטי.						
לא רלבנטי.						
לא רלבנטי.						
לא רלבנטי.						
דרישות מזעריות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים			9.29%		9.14%	
יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1 לינואר 2015			-		-	
יחס הון רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים			12.79%		12.64%	
יחס הון כולל מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1 ינואר 2015						
סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)			115		203	
השקעות בהון של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), שאין עולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי והן מתחת לסף ההפחתה.			433		364	
השקעות בהון עצמי רובד 1 של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), העולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי, והן מתחת לסף ההפחתה.			-		-	
זכויות שירות למשכנתאות.			435		488	
מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי שהן מתחת לסף ההפחתה.						
תקרה להכללת הפרשות ברובד 2			726		616	
הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות תחת הגישה הסטנדרטית, לפני יישום התקרה.						

הרכב ההון הפיקוחי			ליום 31 במרס 2017		ליום 31 במרס 2016	
			סכומים שלא נוכח מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III		סכומים שלא נוכח מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	
			במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
			871		849	
התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטנדרטית.						
הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות לפי גישת הדירוגים הפנימיים, לפני יישום התקרה.			-		-	
התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 לפי גישת הדירוגים הפנימיים.			-		-	

סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III			הרכב ההון הפיקוחי ליום 31.12.2016, במיליוני ש"ח	הפנייה
הון עצמי רובד 1: מכשירים ועודפים				
1	927		הון מניות רגילות שהונפק על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מניות רגילות הכלולות בהון עצמי רובד 1.	
2	6,577	(5)	עודפים, לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן.	
3	(155)	(24)	רווח כולל אחר מצטבר ועודפים שניתן להם גילוי.	
-	-		מכשירי הון עצמי רובד 1 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר	
4	458	(62)	מניות רגילות שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי שאוחדו והמוחזקות על ידי צד ג' (זכויות מיעוט).	
	7,807	(91)	הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים.	
הון עצמי רובד 1: התאמות פיקוחיות וניכויים				
	-		התאמות יציבותיות להערכות שווי	
	-		מוניטין, בניכוי מיסים נדחים לשלם, אם רלבנטי.	
5	114		נכסים לא מוחשיים אחרים למעט זכויות שירות למשכנתאות, בניכוי מיסים נדחים לשלם.	
	-		מיסים נדחים לקבל שמימושם מתבסס על רווחיות עתידית של התאגיד הבנקאי	
	-		סכום הרווח הכולל האחר המצטבר בגין גידורי תזרים מזומנים של פריטים שאינם מוצגים במאזן לפי שווי הוגן.	
	-		פער שלילי (shortfall) בין הפרשות להפסדים צפויים.	
	-		גידול בהון העצמי הנובע מעסקאות איגוח.	
6	4	(2)	רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההוגן של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבנקאי. בנוסף, בהתייחס להתחייבויות בגין מכשירים נגזרים, יש לגרוע את כל התאמות השווי החשבונאיות (DVA) הנובעות מסיכון האשראי העצמי של הבנק.	
7	-		עודף יעודה על עתודה, בניכוי מיסים נדחים לשלם שישולקו אם הנכס יהפוך לפגום או יגרע בהתאם להוראות הדיווח לציבור.	
	128	(86)	השקעה עצמית במניות רגילות, המוחזקות באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מניות בכפוף להסכמים חוזיים).	
	-		החזקות צולבות הדדיות במניות רגילות של תאגידים פיננסיים.	
	-		השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי (בסכום העולה על 10% מהון עצמי רובד 1)	
	-		השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי.	
	-		זכויות שירות למשכנתאות אשר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1.	
	-		מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי, אשר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1.	
	-		סכום זכויות שירות למשכנתאות, מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי וההשקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי תאגידים פיננסיים, העולה על 15% מהון עצמי רובד 1 של התאגיד הבנקאי.	
	-		מזה: בגין השקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי תאגידים פיננסיים	
	-		מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות	
	-		מזה: מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי	
	(123)		התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים	
	-		מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים.	
	-		מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות.	

הרכב ההון הפיקוחי ליום 31.12.2016, במיליוני ש"ח			סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	הפנייה
מזה: בגין השפעת תכנית ההתייעלות.			(123)	
מזה: התאמות פיקוחיות נוספות להון עצמי רובד 1 שלא נכללו במסגרת סעיפים 26.א, 26.ב, ו-26.ג.			-	
התאמות פיקוחיות בהון עצמי רובד 1 הכפופות לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III			-	
ניכויים החלים על הון עצמי רובד 1 מאחר ואין בהון רובד 1 נוסף והון רובד 2 די הון בכדי לכסות על הניכויים.			-	
סך כל ההתאמות הפיקוחיות והניכויים בהון עצמי רובד 1.			123 (88)	
הון עצמי רובד 1.			7,684 (179)	
הון רובד 1 נוסף: מכשירים				
מכשירי הון מניות רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי ופרמיה על מכשירים אלו.			-	
מזה: מסווג כהון עצמי בהתאם להוראות הדיווח לציבור.			-	
מזה: מסווג כהתחייבות בהתאם להוראות הדיווח לציבור.			-	
מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר.			-	
מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג'.			-	
מזה: מכשירי הון רובד 1 נוסף שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 1 נוסף.			-	
הון רובד 1 נוסף לפני ניכויים.			-	
הון רובד 1 נוסף: ניכויים				
השקעה עצמית במכשירי הון הכלולים ברובד 1 נוסף, המוחזקת באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מכשירים בכפוף להסכמים חוזיים).			-	
החזקות צולבות הדדיות במכשירי הון הכלולים ברובד 1 נוסף.			-	
השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי.			-	
השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו ע"י התאגיד הפיננסי			-	
ניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים			-	
מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים.			-	
מזה: ניכויים נוספים להון רובד 1 שלא נכללו במסגרת סעיף 41.א.			-	
ניכויים בהון רובד 1 נוסף הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III			-	
ניכויים החלים על הון רובד 1 נוסף מאחר ואין בהון רובד 2 די הון בכדי לכסות על הניכויים.			-	
סך כל הניכויים בהון רובד 1 נוסף.			-	
הון רובד 1 נוסף.			-	
הון רובד 1.			7,684 (179)	
הון רובד 2: מכשירים והפרשות				
מכשירים שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי (שאינם נכללים בהון רובד 1) ופרמיה על מכשירים אלו.			835	
מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר.			1,145	8
מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג'.			125	9
מזה: מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי			125	

הרכב ההון הפיקוחי ליום 31.12.2016, במיליוני ש"ח			סכומים שלא נוכחו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	הפנייה
המוחזקים על ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 2.				
הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפי השפעת המס המתייחס.			714	10+11
הון רובד 2 לפני ניכויים.			2,819	
הון רובד 2: ניכויים				
השקעה עצמית במכשירי הון רובד 2, המוחזקת באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבות לרכוש מכשירים בכפוף להסכמים חוזיים).			-	
החזקות צולבות הדדיות במכשירי הון רובד 2 של תאגידים פיננסיים.			-	
השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי [בהתאם לטיפול הנהוג במסמך באזל III: מסגרת פיקוחית גלובלית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית, דצמבר 2010].			-	
השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי.			-	12
ניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים			-	
מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים.			-	
מזה: ניכויים נוספים להון רובד 2 שלא נכללו במסגרת סעיף 56א			-	
התאמות פיקוחיות בהון רובד 2 הכפופות לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III			-	
סך כל ההתאמות הפיקוחיות להון רובד 2.			-	
הון רובד 2.			2,819	
סך ההון.			10,503 (179)	
סך הכל נכסי סיכון משוקללים בהתאם לטיפול שנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III			-	
סך נכסי סיכון משוקללים.			76,178	
יחסי הון ונכריות לשימור הון				
הון עצמי רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)			10.09%	
הון רובד 1 (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)			10.09%	
ההון הכולל (כאחוז מנכסי סיכון משוקללים)			13.79%	
לא רלבנטי.				
לא רלבנטי.				
לא רלבנטי.				
לא רלבנטי.				
לא רלבנטי.				
דרישות מזעריות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים				
יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1 לינואר 2015			9.25%	
יחס הון רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים			-	
יחס הון כולל מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים החל מיום 1 ינואר 2015			12.75%	
סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)				
השקעות בהון של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), שאינן עולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי והן מתחת לסף ההפחתה.			123	13
השקעות בהון עצמי רובד 1 של תאגידים פיננסיים (למעט תאגידים בנקאיים וחברות בנות שלהם), העולות על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי, והן מתחת לסף ההפחתה.			428	14+15

הרכב ההון הפיקוחי ליום 31.12.2016, במיליוני ש"ח			סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל III	הפנייה
זכויות שירות למשכנתאות.			-	
מיסים נדחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי שהן מתחת לסף ההפחתה.			448	16
תקרה להכללת הפרשות רובד 2				
הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות תחת הגישה הסטנדרטית, לפני יישום התקרה.			714	
התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטנדרטית.			865	
הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות לפי גישת הדירוגים הפנימיים, לפני יישום התקרה.			-	
התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 לפי גישת הדירוגים הפנימיים.			-	
מכשירי הון שאינם כשירים כהון פיקוחי הכפופים להוראות המעבר				
סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון עצמי רובד 1 הכפופים להוראות המעבר [בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299].			-	
סכום שנוכה מהון עצמי רובד 1 בשל התקרה.			-	
סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 1 נוסף הכפופים להוראות המעבר [בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299].			-	
סכום שנוכה מהון רובד 1 נוסף בשל התקרה.			-	
סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 2 הכפופים להוראות המעבר [בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299].			1,951	
סכום שנוכה מהון רובד 2 בשל התקרה.			-	

גילוי בנוגע לקשר בין המאזן לרכיבי ההון הפיקוחי

הפניה לרכיבי ההון הפיקוחי	31.12.2016 מיליוני ש"ח	31.3.2016 מיליוני ש"ח	31.3.2017 מיליוני ש"ח	
	29,150	29,336	30,255	נכסים
	15,776	16,599	14,675	מזומנים ופיקדונות בבנקים
				נירות ערך *
13	123	203	115	* מזה: השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינן עולות על 10% מהון המניות של התאגיד הפיננסי שאינן עולות על סף ההפחתה
14	5	5	5	* מזה: השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שעולות על 10% מהון המניות של התאגיד הפיננסי שאינן עולות על סף ההפחתה
12	-	-	-	* מזה: השקעות שאינן במניות של תאגידים בנקאיים וחברות בת שנוכו מההון
	15,648	16,391	14,555	* מזה: ניירות ערך אחרים
	414	726	492	ניירות ערך שנשאלו
	78,175	75,321	78,820	אשראי לציבור
	(847)	(787)	(827)	הפרשה להפסדי אשראי *
11	(647)	(563)	(661)	* מזה הפרשה להפסדי אשראי הנכללת ברובד 2 (מאזני)
	(200)	(224)	(166)	* מזה הפרשה להפסדי אשראי שלא נכללת בהון הפיקוחי
	77,328	74,534	77,993	אשראי לציבור נטו
	654	645	648	אשראי לממשלה
	514	450	518	השקעות בחברות כלולות *
15	423	359	427	* מזה: השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שעולות על 10% מהון המניות של התאגיד הפיננסי שלא הופחתו מההון
5	91	91	91	* מזה: מוניטין הכלול בהשקעות בחברות כלולות
	1,133	1,206	1,113	בנינים וציוד
	243	255	240	נכסים בלתי מוחשיים *
5	23	50	21	* מזה מוניטין
	219	205	219	* מזה נכסים בלתי מוחשיים אחרים
	1,332	1,872	1,340	נכסים בגין מכשירים נגזרים
	1,020	985	1,002	נכסים אחרים *
16	448	488	435	* מזה נכס מס נדחה
7	-	-	-	* מזה עודף יעודה על עתודה
	571	497	566	* מזה נכסים אחרים נוספים
	343	-	242	נכסים מוחזקים למכירה
	127,907	126,608	128,518	סך כל הנכסים
	105,817	103,853	106,198	התחייבויות והון
	755	1,624	716	פקדונות הציבור
	570	669	593	פקדונות מבנקים
	5,801	5,697	5,575	פקדונות הממשלה
	3,696	4,066	3,619	אגרות חוב וכתבי התחייבויות נדחים *
8+9	2,105	1,631	1,956	* מזה כתבי התחייבויות נדחים שאינם מוכרים כהון פיקוחי
8+9	1,270	1,631	1,073	* מזה כתבי התחייבויות נדחים המוכרים כהון פיקוחי **
	1,356	2,041	1,447	** מזה: אינם כשירים כהון פיקוחי וכפופים להוראות המעבר
6	6	7	5	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
	4,929	4,916	5,222	* מזה: בגין סיכון האשראי העצמי
10	(67)	(53)	(65)	התחייבויות אחרות
	745	-	691	* מזה הפרשה להפסדי אשראי הנכללת ברובד 2 (חוץ מאזני)
	119,973	118,800	120,442	התחייבויות המוחזקות למכירה
	330	323	331	סך כל ההתחייבויות
	7,321	7,216	7,456	הון זמני - זכויות שאינן מקנות שליטה
1	927	927	927	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק *
2	6,571	6,407	6,671	* מזה: הון מניות רגילות ופרמיה על מניות רגילות
3	(179)	(118)	(142)	* מזה: עודפים
	283	269	289	* מזה: רווח אחר כולל מצטבר
4	221	205	210	זכויות שאינן מקנות שליטה *
	62	64	79	* מזה: זכויות שאינן מקנות שליטה שניתן לייחס להון עצמי רובד 1
4	238	237	228	* מזה: זכויות שאינן מקנות שליטה שלא ניתן לייחס להון הפיקוחי
	7,604	7,485	7,745	* נוסף: זכויות שאינן מקנות שליטה שניתן לייחס להון עצמי רובד 1 (1)
	127,907	126,608	128,518	סך כל ההון
				סך כל ההתחייבויות וההון

(1) טיפול מיוחד בתיאום עם המפקח על הבנקים בקשר עם אופציית המכר שניתנה לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה.

מידע נוסף - דוח תזרים של תנועות ממועד הדיווח הקודם על ההון הפיקוחי, לרבות שינויים בהון העצמי
רובד ג, הון רובד ג, והון רובד 2

לשנה שנסתיימה	לשלושת החודשים שנסתיימו	לשלושת החודשים שנסתיימו	
31.12.2016-ב	31.3.2016-ב	31.3.2017-ב	במיליוני ש"ח
1. שינוי בהון עצמי רובד 1			
7,600	7,600	7,808	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים לתחילת תקופה
247	85	119	שינוי בהון המיוחס לבעלי מניות הבנק
			שינוי בהבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1
(9)	(25)	(19)	שינוי בזכויות שאינן מקנות שליטה
(30)	46	-	ישום הוראות מעבר בגין אימוץ כללי חשבונאות מקובלים בנושא זכויות עובדים
7,808	7,706	7,908	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים לסוף תקופה
שינוי בהתאמות פיקוחיות וניכויים:			
251	251	124	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים לפני התאמות בגין מהלכי התייעלות - הון עצמי רובד 1, לתחילת תקופה
(40)	(14)	(2)	שינוי בנכסים בלתי מוחשיים
34	37	44	שינוי בהתחייבות להשקעה עצמית במניות
2	-	1	שינוי בהתאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
247	274	167	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים לפני התאמות בגין מהלכי התייעלות - הון עצמי רובד 1, לסוף תקופה
(123)	-	3	סך שינוי בהתאמות בגין מהלכי התייעלות – הון עצמי רובד 1
7,684	7,432	7,738	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
2. שינוי בהון רובד 2			
2,581	2,581	2,819	סך הון רובד 2, לפני ניכויים לתחילת תקופה
227	(247)	(149)	שינוי בהון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
11	(86)	12	שינוי בהון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
2,819	2,248	2,682	סך הון רובד 2, לפני ניכויים לסוף תקופה
שינוי בניכויים:			
1	-	-	סך הכל ניכויים - הון רובד 2
(1)	(1)	-	שינוי בסך הכל ניכויים - הון רובד 2
2,819	2,247	2,682	סך הכל הון רובד 2

טבלה 3: הלימות ההון

במסגרת הטמעת הנדבך השני של באזל בבנק מהווה תהליך הערכת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP) את הבסיס לקביעת יעד ההון המינימאלי של הקבוצה. להרחבה בנושא זה ראה הדיווח השנתי.

מידע נוסף - דיון בתכנון ההון במסגרת הדיון הכללי בתכנון האסטרטגי של ההנהלה

לבנק תכנית אסטרטגית תלת שנתית, אשר אושרה בדירקטוריון במהלך חודש ספטמבר 2015 לשנים 2016-2018. התוכנית האסטרטגית מתורגמת לתוכנית העבודה וכנגזרת ממנה נבנה תכנון ההון התלת שנתי. התוכנית האסטרטגית על יעדיה הכמותיים מתוקפת פעמיים בשנה, ובמסגרת זאת נעשית בדיקה כי תכנון ההון הקיים הינו בהלימה עם היעדים האסטרטגיים המעודכנים. טרם אישור תכנון ההון, מתבצע תהליך של בחינת העמידה ביעדי ההון במצב עסקים רגיל ותחת תרחישי קיצון.

יישום הנדבך השני של באזל כולל ביצוע תהליך ה-ICAAP כאשר אחד מתוצריו המרכזיים הינו קביעת יעדי ההון במצב עסקים רגיל ובמצב קיצון. יעדי ההון נקבעים להון עצמי רובד 1 ולהון הכולל. יעדי ההון הינם, לכל הפחות, היעדים הרגולטוריים (9% הון עצמי רובד 1, 12.5% הון כולל, בתוספת הגדלת יעדי ההון בגובה 1% מיתרת תיק המשכנתאות).

יעדי ההון הפנימיים כפי שנקבעו על ידי הדירקטוריון הינם כדלקמן:

- במצב עסקים רגיל – יעדי ההון יהיו הגבוה מביין יעד הון עצמי רובד 1 של 9.3% ויחס הון כולל של 12.79%, כפי שנקבע בהתאם לצפי הדרישה הרגולטורית בעת אישור יעד ההון בתהליך ה-ICAAP, לבין יחסי ההון הרגולטוריים הנדרשים בפועל.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.50% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-9.00%.

להלן מפורטים נתוני נכסי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכון תפעולי הנובעים מהחשיפות השונות:

ליום 31 בדצמבר 2016		ליום 31 במרס 2016		ליום 31 במרס 2017		סוג החשיפה
דרישות ההון (12.75%) ⁽¹⁾	נכסי סיכון	דרישות ההון (12.64%) ⁽¹⁾	נכסי סיכון	דרישות ההון (12.79%) ⁽¹⁾	נכסי סיכון	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
55	432	51	407	65	506	ריבונות
54	422	56	442	51	400	יישיות סקטור ציבורי
145	1,139	174	1,378	129	1,009	תאגידים בנקאיים
3,986	31,264	3,915	30,971	4,044	31,619	תאגידים
296	2,323	295	2,338	274	2,144	בביטחון נדל"ן מסחרי
1,782	13,976	1,703	13,470	1,832	14,321	קמעונאות ליחידים
460	3,609	450	3,557	465	3,632	עסקים קטנים
1,432	11,234	1,350	10,681	1,447	11,312	בגין משכנתאות לדיור
578	4,531	562	4,447	567	4,437	נכסים אחרים
30	234	32	251	36	280	סיכון CVA
12	98	-	-	4	33	סיכון סליקה
8,830	69,262	8,588	67,942	8,914	69,693	סך הכל בגין סיכונים אשראי (*)
95	748	111	880	103	804	סיכונים שוק
786	6,168	772	6,110	762	5,955	סיכון תפעולי
9,711	76,178	9,471	74,932	9,779	76,452	סך הכל נכסי סיכון
10.09%		9.92%		10.12%		יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי הסיכון
13.79%		12.92%		13.63%		יחס ההון הכולל לרכיבי הסיכון
12.75% ⁽¹⁾		12.64% ⁽¹⁾		12.79% ⁽¹⁾		יחס ההון הכולל הנדרש לפי המפקח על הבנקים

(*) מזה סיכון אשראי - צד נגדי (OTC) 944 מיליון ₪ ליום 31 במרס 2017.

(1) כולל דרישה להגדלת יחס הון עצמי בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדיור".

נכסים משוקללים בסיכון ביחס לפעילויות העסקיות ולסיכונים הקשורים (במיליוני ש"ח) - **מידע נוסף**

ליום 31 במרס 2017								
מגזרי פעילות פיקוחיים								
	משקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סה"כ
סיכון אשראי	24,999	500	13,524	5,446	17,257	298	7,669	69,693
סיכון שוק	-	-	-	-	-	-	804	804
סיכון תפעולי	2,369	117	1,772	411	432	443	411	5,955
סך הכל	27,368	617	15,296	5,857	17,689	741	8,884	76,452

ליום 31 במרס 2016								
מגזרי פעילות פיקוחיים								
	מבית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סה"כ
סיכון אשראי	23,533	741	13,825	4,089	16,971	629	8,154	67,942
סיכון שוק	-	-	-	-	-	-	880	880
סיכון תפעולי	2,340	117	1,653	358	869	407	366	6,110
סך הכל	25,873	858	15,478	4,447	17,840	1,036	9,400	74,932

ליום 31 בדצמבר 2016								
מגזרי פעילות פיקוחיים								
	משקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים ועזרים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	ניהול פיננסי	סה"כ
סיכון אשראי	25,306	624	13,521	4,837	17,844	588	6,542	69,262
סיכון שוק	-	-	-	-	-	-	748	748
סיכון תפעולי	2,229	103	1,703	390	929	245	569	6,168
סך הכל	27,535	727	15,224	5,227	18,773	833	7,859	76,178

דוח תנועה בחשיפות לאחר הפחתות סיכון אשראי בכל משקל סיכון (במיליוני ש"ח) - מידע נוסף

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2017											
שינויים בחשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי ולאחר הפחתת בטחונות (לפני המרה לאשראי)											
ניכוי מבסיס ההון	שינוי בנכסי סיכון	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	סה"כ	סוג החשיפה
-	76,178									151,395	יתרה ליום ה- 31.12.2016
-	74	-	-	-	-	(4)	-	385	45	426	ריבונות
-	(22)	-	-	(4)	-	(51)	-	(1)	(280)	(333)	יישיות סקטור ציבורי
-	(130)	-	-	(16)	-	(397)	-	349	54	(10)	תאגידים בנקאיים
-	(185)	-	(73)	95	-	(25)	-	559	-	556	תאגידים
-	(179)	-	1	(185)	-	-	-	-	-	(184)	בביתחון גדל"ן מסחרי
-	345	-	(23)	19	682	-	-	-	-	678	קמעונאות ליחידים
-	23	-	(14)	(3)	41	-	-	-	-	24	עסקים קטנים
-	78	-	-	13	(67)	120	182	-	-	248	בגין משכנתאות לדיוור
-	(94)	12	(9)	(114)	-	-	-	-	(38)	(149)	נכסים אחרים
-	(90)	12	(118)	(192)	656	(357)	182	1,292	(219)	1,256	סה"כ השינוי באשראי
	(65)										סיכון סליקה
	56										סיכון שוק
	(213)										סיכון תפעולי
	46										CVA
	540										שינוי רגולטורי ומתודולוגי *
-	-										השפעות אחרות
	76,452									152,651	יתרה ליום 31.03.2017

* בגין צד נגדי מרכזי שנכנס לתוקף ב-1/1/17.

דוח תנועה בחשיפות לאחר הפחתות סיכון אשראי בכל משקל סיכון (במיליוני ש"ח) - המשך

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2016											
שינויים בחשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי ולאחר הפחתת בטחונות (לפני המרה לאשראי)											
סוג החשיפה	סה"כ	0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	250%	שינוי בנכסי סיכון	ניכוי מבסיס ההון
יתרה ליום ה- 31.12.2015	147,393									74,902	
ריבונות	1,597	1,141	458	-	(2)	-	-	-	-	91	-
יישיות סקטור ציבורי	(89)	38	(110)	-	25	-	(42)	-	-	(62)	-
תאגידים בנקאיים	(155)	417	(623)	-	37	-	13	1	-	(97)	-
תאגידים	201	-	55	-	(112)	-	164	94	-	726	-
בביטחון נדל"ן מסחרי	(92)	-	-	-	-	-	(96)	4	-	(146)	-
קמעונאות ליחידים	(1,813)	-	-	-	-	(1,829)	23	(7)	-	(916)	-
עסקים קטנים	388	-	-	-	-	378	(4)	14	-	313	-
בגין משכנתאות לדיור	821	-	-	68	408	271	64	10	-	372	-
נכסים אחרים	(217)	(121)	-	-	-	-	(77)	15	(34)	(150)	-
סה"כ השינוי באשראי	641	1,475	(220)	68	356	(1,180)	45	131	(34)	131	-
סיכון סליקה										-	
סיכון שוק										(115)	
סיכון תפעולי										(31)	
CVA										45	
שינוי רגולטורי ומתודולוגי											
השפעות אחרות	-									-	-
יתרה ליום 31.03.2016	148,034									74,932	

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016											
שינויים בחשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי ולאחר הפחתת בטחונות (לפני המרה לאשראי)											
ניכוי מבסיס ההון	שינוי בנכסי סיכון	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	סה"כ	סוג החשיפה
	74,902									147,393	יתרה ליום ה-31.12.2015
-	115	-	-	-	-	(4)	-	583	2,322	2,901	ריבונות
-	(82)	-	-	(41)	-	19	-	(205)	758	531	יישיות סקטור ציבורי
-	(335)	-	-	9	-	58	-	(1,776)	803	(906)	תאגידים בנקאיים
-	1,018	-	61	937	-	(271)	-	(59)	-	668	תאגידים
-	(160)	-	(7)	(141)	-	-	-	-	-	(148)	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	(410)	-	6	(6)	(665)	-	-	-	-	(665)	קמעונאות ליחידים
-	365	-	(4)	3	540	-	-	-	-	539	עסקים קטנים
-	925	-	(9)	(399)	551	863	116	-	-	1,122	בגין משכנתאות לדיור
-	(66)	(97)	5	175	-	-	-	-	(123)	(40)	נכסים אחרים
-	1,370	(97)	52	537	426	665	116	(1,457)	3,760	4,002	סה"כ השינוי באשראי
	98										סיכון סליקה
	(247)										סיכון שוק
	27										סיכון תפעולי
	28										CVA
											שינוי רגולטורי ומתודולוגי
-	-										השפעות אחרות
	76,178									151,395	יתרה ליום 31.12.2016

הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים

(במיליוני ש"ח)

להלן נתונים בדבר נכסי הסיכון, ההון הרגולטורי ויחסי ההון המחוברים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201, בדבר "מדידה והלימות הון", ובהתאם להוראה 299 בדבר "ההון הפיקוחי - הוראות מעבר":

31 בדצמבר	31 במרס	31 במרס	
2016	2016	2017	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
			בנתוני המאוחד
			א. הון לצורך חישוב יחס ההון
7,684	7,432	7,738	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
2,819	2,247	2,682	הון רובד 2, לאחר ניכויים
10,503	9,679	10,420	סך הכל הון כולל
			ב. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
			סיכון אשראי
			סיכונים שוק
			סיכון תפעולי
			סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
			ג. יחס ההון לרכיבי סיכון
			יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
			יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
			יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
			יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
			חברות בת משמעותיות
			בנק אוצר החייל בע"מ
			יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
			יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
			יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
			יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
			בנק מסד בע"מ
			יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
			יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
			יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
			יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

הלימות הון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

(במיליוני ש"ח)

רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד)

31 בדצמבר	31 במרס	31 במרס	
2016	2016	2017	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
7,321	7,216	7,456	א. הון עצמי רובד 1
			הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
			הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1
(2)458	(2)442	(2)438	זכויות שאינן מקנות שליטה
29	48	14	יישום הוראות המעבר בגין אימוץ כללי חשבונאות מקובלים בנושא זכויות עובדים
7,808	7,706	7,908	סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
			התאמות פיקוחיות וניכויים:
(114)	(140)	(112)	נכסים בלתי מוחשיים
(2)(128)	(2)(131)	(2)(172)	התחייבות להשקעה עצמית במניות
(5)	(3)	(5)	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
(247)	(274)	(289)	סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים לפני מהלכי ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
123	-	119	סך התאמות בגין מהלכי ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
7,684	7,432	7,738	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
			ב. הון רובד 2
2,105	1,631	1,956	הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
714	616	726	הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
2,819	2,247	2,682	סך הון רובד 2, לפני ניכויים
			ניכויים:
-	-	-	סך הכל ניכויים - הון רובד 2
2,819	2,247	2,682	סך הכל הון רובד 2

31 בדצמבר	31 במרס	31 במרס	
2016	2016	2017	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
			השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1
			יחס ההון לרכיבי סיכון
			יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני יישום השפעת הוראות המעבר בהוראה 299 ולפני השפעת ההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות
9.67%	9.65%	9.82%	השפעת הוראות המעבר
0.23%	0.27%	0.12%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, לפני השפעת התאמות בגין מהלכי ההתייעלות
9.90%	9.92%	9.94%	השפעת ההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות
0.19%	-	0.18%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
10.09%	9.92%	10.12%	

- (1) יחס הון עצמי רובד 1 המזערי ויחס ההון הכולל המזערי הנדרשים מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 31 בדצמבר 2016 הינם 9.0%-12.5% בהתאמה. ליחסים אלה, החל מיום 1 בינואר 2015, התווספה דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור למועד הדיווח. דרישה זו יושמה בהדרגה עד ליום 1 בינואר 2017.
- (2) באשר לסכום של 56 מיליון ש"ח, בתאום עם המפקח על הבנקים, הבנק יישם את הוראות המעבר של באזל בקשר עם אופציית המכר שניתנה לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה (31.3.16 - 106 מיליון ש"ח ו-31.12.16 - 110 מיליון ש"ח).
- (3) מסך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון הופחתו סך של 67 מיליון ש"ח בשל התאמות בגין מהלכי ההתייעלות.

השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף

31 בדצמבר 2016	31 במרס 2016	31 במרס 2017	
		במיליוני ש"ח	
127,907	126,608	128,518	סך הנכסים בהתאם לדוחות הכספיים המאוחדים
-	-	-	ההתאמות בגין השקעות ביטחון בתחום הבנקאות, הפיננסים, הביטוח או המסחר שאוחדו לצרכים חשבונאיים, אך אינם בתחולת האיחוד לצרכים פיקוחיים
-	-	-	ההתאמות בגין נכסי נאמנות שהוכרו במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור, אך לא נכללו במדידת החשיפה של יחס המינוף
7	(285)	342	התאמות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
-	-	-	התאמות בגין עסקאות מימון ניירות ערך (לדוגמא: עסקאות רכש חוזר והלוואות מובטחות דומות אחרות)
10,759	9,811	10,144	התאמות בגין פריטים חוץ מאזניים (המרה של החשיפות החוץ מאזניות לסכומים שווי ערך אשראי)
534	423	550	התאמות אחרות
139,207	136,557	139,554	חשיפה לצורך יחס המינוף

יחס המינוף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218

31 בדצמבר 2016	31 במרס 2016	31 במרס 2017	
		במיליוני ש"ח	
126,810	124,574	127,348	חשיפות מאזניות (*)
(114)	(141)	(112)	נכסים במאזן (למעט נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך, אך לרבות בטחונות)
126,696	124,433	127,236	(סכומים בגין נכסים שנוכו בקביעת הון רובד 1)
			סך חשיפות מאזניות (למעט בגין נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך)
			חשיפות בגין נגזרים
762	936	1,186	עלות השחלוף הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים (לדוגמא: לאחר הפחתת בטחון משתנה במזומן כשיר)
562	607	482	סכומי תוספות בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים
-	-	-	גילום (gross-up) ביטחונות שניתנו בגין נגזרים, שנוכו מהנכסים במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור
-	-	-	(ניכויים של נכסי חייבים בגין בטחון משתנה במזומן שניתן בעסקאות בנגזרים)
-	-	-	(רגל צד נגדי מרכזי פטורה של חשיפות מסחריות שסולקו על ידי הלקוח)
19	56	18	סכום נקוב אפקטיבי מתואם של נגזרי אשראי שנכתבו
(5)	(12)	(4)	בניכוי: קיזוזים נקובים אפקטיביים מתואמים וניכוי תוספות בגין נגזרי אשראי שנכתבו
1,338	1,587	1,682	סך חשיפות בגין נגזרים
			חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך
414	726	492	נכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך (ללא קיזוזים), לאחר התאמות בגין עסקאות שמטופלות כמכירה חשבונאית
-	-	-	(סכומים שקוזזו של מזומנים לשלם ושל מזומנים לקבל מנכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך)
-	-	-	חשיפת סיכון אשראי של צד נגדי מרכזי בגין נכסי מימון ניירות ערך
-	-	-	חשיפות בגין עסקאות כסוכן
414	726	492	סך חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך
			חשיפות חוץ מאזניות אחרות
34,983	33,353	33,816	חשיפה חוץ מאזנית בערך נקוב ברוטו
(24,224)	(23,542)	(23,672)	(התאמות בגין המרה לסכומים שווי ערך אשראי)
10,759	9,811	10,144	פריטים חוץ מאזניים
			הון וסך החשיפות
7,684	7,432	7,738	הון רובד 1
139,207	136,557	139,554	סך החשיפות
			יחס מינוף
5.52%	5.44%	5.54%	יחס המינוף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218

(*) עיקר סכום ההתאמות נובע מהפרשה קבוצתית להפסדי אשראי.

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)	31 במרס 2016 (לא מבוקר)	31 במרס 2017 (לא מבוקר)	
		במיליוני ש"ח	
7,684	7,432	7,738	א. בנתוני המאוחד
139,207	136,557	139,554	הון רובד 1
			סך החשיפות
		באחוזים	
5.52%	5.44%	5.54%	יחס המינוף
			ב. חברות בת משמעותיות
			בנק אוצר החייל בע"מ
5.56%	5.77%	5.61%	יחס המינוף
			בנק מסד בע"מ
7.39%	7.44%	7.48%	יחס המינוף
5.00%	5.00%	5.00%	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

טבלה 4: סיכון אשראי - דרישות גילוי כלליות לכל התאגידים הבנקאיים

סיכון האשראי הינו הסיכון שלווה או צד נגדי, של הבנק, לא יעמוד בהתחייבויותיו כלפי הבנק על פי הסכם האשראי. סיכון האשראי מנוהל באמצעות יישום מדיניות אשראי בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 311. במסגרת יישום הוראות באזל מיישמת הקבוצה את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים אשראי. במסגרת נדבך 2 מאותגרת הקצאת ההון של הנדבך הראשון ובמידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים אשראי. להרחבה בנושא סיכון האשראי וניהולו ראה הדיווח השנתי.

סיכונים בתיק ההלוואות לדיור

פעילות המשכנתאות בקבוצת הבנק

בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 העמיד הבנק משכנתאות לציבור, בניטרול מיחזורים, בסכום כולל של 982 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,283 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 23.5%. נתונים אלה כוללים הלוואות לדיור ממקורות הבנק (ללא אשראי מכספי אוצר) בסך של 981 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,282 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 23.5%. סך כל המיחזורים של הלוואות לדיור הנובעים מפרעונות מוקדמים בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 הסתכם ב-44 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-152 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 71.1%.

מדיניות האשראי של הקבוצה בתחום המשכנתאות

על רקע הסיכון בו פועלת מערכת הבנקאות הישראלית בתחום האשראי למשכנתאות וכן על רקע השינויים וההתפתחויות בשוק האשראי לדיור והוראות המפקח על הבנקים, נוקט הבנק במדיניות אשראי מידתית המאפשרת על ידי דירקטוריון הבנק ונבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ, שינויים ברגולציה וכיו"ב. מדיניות זו באה לידי ביטוי בבחינת שיעור המימון, שיעור ההחזר מהכנסת הלווה ויכולת עמידה בהחזרים שוטפים גם בתרחישים של שינויי רבית. כמו כן, קיימות מגבלות בדבר השיעור המקסימלי של רכיב הרבית המשתנה בתמהיל ההלוואה ובדבר גודל הלוואה ללווה יחיד. הבנק נוקט משנה זהירות בנכסים בהם המצב הרישומי מורכב תוך מתן משקל יתר לטיב הלקוח ושיעור המימון.

הבנק מעניק אשראי לקבוצות רכישה ומתמקד בקבוצות הבונות באזורי ביקוש ובקבוצות בהן המארגן הינו בעל ניסיון מוכח בתחום. הבנק מקיים, מעבר לבדיקות הנעשות באופן שוטף, דיון רבעוני בכל תיקי קבוצות הרכישה, בוחן את מצב הפרויקטים ובודק אם נדרשת הפרשה להפסדי אשראי בגין קבוצות הרכישה, מעבר לסיכון האשראי הפרטי של כל חבר בקבוצה. במהלך הרבעון הרביעי של שנת 2016 הועבר הטיפול בקבוצות רכישה חדשות וקיימות לדיור (מעל 10 יחידות דיור) בהן שיעור הביצוע נמוך מ-50%, לסקטור בניה ונדל"ן בחטיבה העסקית.

הבנק מקפיד לתמחר כל עסקה בהתאם לסיכון ולריתוק ההון הנדרש באמצעות כלים לחישוב התשואה. הבנק מבצע בקרה חודשית אחר התפתחות מאפייני סיכון, ביניהם: שיעור מימון, יחס החזר מהכנסה, מטרת ההלוואה וכדומה.

שיעור המימון

אחד הפרמטרים המרכזיים המשמשים את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדיור הינו שיעור המימון (Loan To Value), המחושב על פי הוראת הפיקוח על הבנקים מס' 876 - דוח על הלוואות לדיור והינו היחס בין סכום האשראי לבין שווי הנכסים המשמשים לביטחון במועד אישור ההלוואה. יצוין כי עליית שווי נכס כשלעצמה אינה מהווה אירוע לחישוב מחדש של LTV ואילו בעת מתן אשראי נוסף בביטחון אותו נכס ניתן לחשב LTV בהתייחס לשמאות עדכנית.

תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 31 במרס 2017 הסתכם לסך של 21,937 מיליון ש"ח, כולל כ-71% אשראי שניתן עם שיעור מימון עד 60%, בהשוואה ל-70% ב-31 במרס 2016. כ-95% מסך האשראי ניתן בשיעור מימון של עד 75%, בדומה ל-31 במרס 2016.

ביצועי ההלוואות לדיור ממקורות הבנק בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017, כוללים כ-77% אשראי שניתן עם שיעור מימון של עד 60%, בהשוואה ל-68% בתקופה המקבילה אשתקד. כל הביצועים ניתנו בשיעור מימון של עד 75%, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

שיעור ההחזר מהכנסה

פרמטר מרכזי נוסף המשמש את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדיוור הינו שיעור החזר מהכנסת הלווה. יחס זה מאפשר לבנק להעריך את יכולתו של לווה לעמוד בהחזרי ההלוואה השוטפים כסדרם מתוך הכנסתו הקבועה כפי שהיתה במועד מתן ההלוואה. תיק ההלוואות לדיוור ממקורות הבנק ליום 31 במרס 2017 כולל כ-79% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%, בהשוואה ל-78% ב-31 במרס 2016. כ-90% מהאשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%, בדומה ל-31 במרס 2016. ביצועי ההלוואות לדיוור ממקורות הבנק בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 כוללים כ-83% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%, בהשוואה ל-85% בתקופה המקבילה אשתקד. כ-90% מהאשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%, בהשוואה ל-93% בתקופה המקבילה אשתקד.

הלוואות ברבית משתנה

תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 31 במרס 2017 כולל שיעור של 63% אשראי שניתן ברבית משתנה ומסתכם לסך של 13,801 מיליון ש"ח.

ביצועי ההלוואות לדיריור ממקורות הבנק בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 כוללים סך של 320 מיליון ש"ח ברבית משתנה עד חמש שנים, המהווים 33% מסך הביצועים וסך של 217 מיליון ש"ח ברבית משתנה כל חמש שנים ומעלה, המהווים 22% מסך הביצועים.

הלואות ארוכות טווח

תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 31 במרס 2017 כולל כ-62% אשראי אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח היא עד 20 שנה ומסתכם לסך של 13,702 מיליון ש"ח.

ביצועי ההלוואות לדיור ממקורות הבנק בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2017 כוללים 48% אשראי אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח היא עד 20 שנה ומסתכמים לסך של 473 מיליון ש"ח.

ללהלן נתונים על התפתחות תיק ההלוואות לדירוב בלבד לפי מגזרי הצמדה (ללא אשראי מכספי אוצר ולאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי):

למסרת מגורים													
סך הכל	בביטחון דירת מגורים	סך הכל	מגזר צמוד מט"ח		מגזר צמוד מודד				מגזר לא צמוד				
			רביית משתנה		רביית משתנה		רביית קבועה		רביית משתנה		רביית קבועה		
			יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		
21,937	1,922	20,015	0.3	63	18.5	3,703	14.3	2,860	43.6	8,719	23.3	4,670	31.3.17
21,624	1,947	19,677	0.4	72	18.8	3,708	14.6	2,873	43.4	8,530	22.8	4,494	31.12.16

להלן נתונים על התפתחות המשכנתאות בבנק בלבד (ללא אשראי מכספי אוצר):

שנת 2013	שנת 2014	שנת 2015	שנת 2016	שלושה חודשים 2017	
3,550	3,707	4,796	4,337	981	ביצועי ההלוואות לדיור (במיליוני ש"ח)
(5%)	4%	29%	(10%)	(23%)	שיעור השינוי בביצועי ההלוואות לדיור ביחס לתקופה מקבילה
0.20%	0.01%	0.01%	0.01%	(0.05%)	שיעור ההוצאה (ההכנסה) להפסדי אשראי ביחס למשכנתאות באחריות הבנק
0.86%	0.74%	0.60%	0.55%	0.52%	שיעור ההפרשה המצטברת להפסדי אשראי ביחס למשכנתאות באחריות הבנק

סיכון אשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיור)

כללי

הצריכה הפרטית נמצאת בשנים האחרונות במגמת צמיחה וכפועל יוצא גם היקף האשראי לאנשים פרטיים. הבנקים בקבוצה מעמידים אשראי צרכני למגוון משקי הבית המורכב בעיקר מלקוחות שכירים, חלקם במערכת החינוך ובמערכת הביטחון. בנוסף הבנק מעניק שירותים ללקוחות פרטיים אחרים על בסיס הסכמים אישיים ועל בסיס הסכמים מפעליים. מדיניות האשראי לאנשים פרטיים, משקפת למעשה את תיאבון הסיכון של הבנק וכוונותיו לגבי טווחי הסיכון שברצונו ליטול וכן את הפרופיל הרצוי לתיק האשראי לאנשים פרטיים והיקפו ביחס לתיק האשראי הכולל. תיאבון הסיכון של הבנק משקף נכונות מידתית לנטילת סיכוני אשראי, תואם פעילות בנקאית זהירה, תואם לדרישות הפיקוחיות ותואם להיקף פעילות הבנק ולצביונו.

המדיניות מתבססת על מערכת פנימית לדירוג סיכון האשראי לאנשים פרטיים על פי מודלים סטטיסטיים המתעדכנים באופן שוטף וכן על ידי כללים עסקיים ועקרונות למתן אשראי בהתאם לבחינת כושר ההחזר של הלקוח ברמה פרטנית ועל ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה.

תפיסה זו משתקפת היטב במדיניות האשראי של הבנק באמצעות מגבלות כמותיות ואיכותיות למתן אשראי ברמת הלקוח הבודד וברמת הבנק, וכן בתהליכי בקרה ובתהליכי עבודה מובנים, בקווי ההגנה השונים.

מודלים של דירוג סיכונים אשראי משמשים את הבנקים בקבוצה הן להעמדת אשראי ישיר באמצעות האינטרנט, האפליקציה והבינלאומי קול, והן בתהליך החיתום של האשראי בסניפים. המלצות האשראי הנגזרות מהמודלים הסטטיסטיים, יחד עם נהלי הבנק הנסמכים על מדיניות האשראי של הבנק והמגבלות האיכותיות והכמותיות הכלולות בה, מגלמים את תיאבון הסיכון המידתי של הקבוצה בתחום האשראי הצרכני.

הבנק מתמקד באשראי קמעונאי, המאופיין ברמת פיזור גבוהה ורמת סיכון נמוכה. בהתייחס לעובדה שלבנק חברות בת העוסקות בתחום האשראי, הבנק פועל בראיה קבוצתית ופועל ליישם מתכונות עבודה סדורה וקבוצתית המגדירה, בין היתר, מתכונות מיקוד עסקי לכל חברה בת בקבוצה. אוכלוסיית היעד הינה בעיקר אוכלוסייה בעלת מקורות הכנסה יציבים, הזקוקה למימון בתחום הצרכני, והינה בעלת כושר החזר לאשראי, וכוללת בין היתר, מקבלי משכורות ובעלי הכנסה קבועה, אוכלוסיות ייעודיות בעלות קשר משותף בחתך ארצי (כגון מורים, עובדי משרד הביטחון וכו') בעלי יכולת החזר ו/או כנגד ביטחונות הניתנים למימוש.

הלוואות מכרז המורים הינן הלוואות המשולמות באמצעות ניכוי ישיר מהשכר. הלוואות לעובדי משרד הביטחון ניתנות במסגרת מכרזים שונים, משקפות היוון זכויות לתקופות ביניים ומאופיינות בסכומים גדולים יחסית ולתקופות ארוכות. בנוסף, במסגרת תנאי המכרז נקבעה אחריותו של משרד הביטחון לתשלום במצב כשלי אשראי ובכך פחת סיכון האשראי הניתן לעובדי משרד הביטחון במסגרת זו, למינימום.

להלן התפלגות סיכון האשראי לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיר) בישראל:

שיוני לעומת		יתרה ליום		
31.12.16	31.3.16	31.12.16	31.3.16	31.3.17
ב-%				במיליוני ש"ח
0.5	3.8	4,598	4,453	4,622
1.4	6.9	13,339	12,660	13,528
1.2	6.1	17,937	17,113	18,150
3.2	4.0	3,805	3,775	3,925
2.5	10.1	5,561	5,177	5,702
(7.4)	134.9	1,817	716	1,682
1.1	17.0	11,183	9,668	11,309
1.2	10.0	29,120	26,781	29,459
0.3	7.9	17,756	16,504	17,808

יתרות עו"ש ויתרות מנוצלות בכרטיסי אשראי
הלוואות אחרות
סך כל סיכון האשראי המאזני
מסגרות עו"ש לא מנוצלות
מסגרות כרטיסי אשראי לא מנוצלות
סיכון אשראי חוץ מאזני אחר
סך כל סיכון האשראי החוץ מאזני
סך כל סיכון האשראי הכולל
ממוצע היקף האשראי, כולל משיכת יתר בעו"ש, כרטיסי אשראי והלוואות

להלן התפלגות סיכון האשראי הבעייתי מסך החובות לאנשים פרטיים (ללא הלוואות לדיר) בישראל:

שיוני לעומת		יתרה ליום		
31.12.16	31.3.16	31.12.16	31.3.16	31.3.17
ב-%				במיליוני ש"ח
1.2	2.4	84	83	85
1.2	14.5	258	311	261
1.2	10.0	28,778	26,470	29,113
1.2	10.0	29,120	26,781	29,459
(4.9)	11.4	41	35	39
-	(2.7)	71	73	71
		0.27%	0.16%	0.16%

סיכון אשראי פגום
סיכון אשראי בעייתי לא פגום
סיכון אשראי לא בעייתי
סך כל סיכון האשראי
מזה: חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר
יתרת ארגוני החוב שבהסדר מתוך האשראי הבעייתי
שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור

תיאור הפעילות

א. חיתום האשראי למשקי בית

חיתום האשראי הצרכני מבוצע בהתחשב בפרמטרים אישיים של הלקוח ומשקף נכונות מידתית לנטילת סיכונים אשראי. תפיסה זו משתקפת היטב במגבלות כמותיות ואיכותיות, וכן באמצעות מגוון רחב של תהליכי עבודה מובנים ותהליכי בקרה הדוקים בקווי הבקרה השונים.

הבנקים בקבוצה מציעים אשראי ללקוחותיהם באופן יזום על בסיס ניטור מאפייני הסיכון של הלקוח ואיתור צרכיו. בתהליך החיתום נבחנים מספר קריטריונים אשר מהווים כלי תומך החלטה, בין היתר, אינפורמציה כללית על הלקוח (זהותו, חוסנו

הפיננסי, התנהלותו בחשבון וכל מידע נוסף אשר בידו לסייע בתהליך החיתום), מטרת האשראי, פעילות הלקוח בבנק בהקשר לתמחור העסקה, כושר החזר, תמהיל האשראי הכולל בחשבון והתאמתו לצורכי הלקוח. תהליך זה מושתת על ערכי הוגנות ושקיפות כלפי הלקוח, כאשר בשיחות יזומות של הבנק (או אגב חשיפת הלקוח למידע שיווקי באתר האינטרנט או באפליקציה של הבנק) ניתן ללקוח גילוי מלא על הנכסים וההתחייבויות בחשבונו והתשובות בגינם ככל שניתן לחשבן. מידע זה נועד לאפשר ללקוח קבלת החלטה מושכלת בדבר כדאיות לקחת ההלוואה, וזאת טרם ביצוע הפעולה. הבנק נערך להרחבת היקפי הפעילות במגזר האשראי הצרכני, בין היתר, באמצעות ביצוע סגמנטציה של הלקוחות באופן שמאפשר התמחות והתייחסות מקצועית וזהירה תוך שמירה על סביבת בקרה נאותה וכן באמצעות העמקת הפעילות הדיגיטלית כדי לעודד נטילת הלוואות און ליין, תוך שמירה על תיאבון סיכון מידתי.

ב. אופן פיקוח ומעקב על מאפייני הסיכון

הבנקים בקבוצה בעלי התמחות ומיומנות גבוהה בתחום אשראי קמעונאי מתוקף ניסיונם רב השנים באשראי למשקי הבית. הקבוצה מכשירה את עובדיה ברמת מיומנות מקצועית גבוהה בתחום האשראי ובעלת מערכות ממוחשבות תומכות החלטה, בקרה ומעקב לאיתור מוקדם של לווים בפיגור או תסמינים שליליים. הקבוצה מגדרת את עצמה בנטילת סיכונים אשראי, בין היתר, באמצעות פיזור הסיכון בין הלקוחות. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת. הבקורות בנושא האשראי הצרכני מבוצעות באמצעות שלושת קווי ההגנה. במסגרת הבקורות המבוצעות על ידי הקו הראשון: מעקב אחר חריגה ממסגרת עו"ש ו"ח"ד, בדיקת אשראי בעייתי בפיגור ובקרה אחר התפתחות האשראי הצרכני הבעייתי בסניפים. בקו השני קיימות מגוון בקורות, כאשר עיקרן נועדו לבחון את ההתנהלות הפיננסית בחשבונות ולאתר סימנים להתדרדרות במצב החוב. סימני התדרדרות יכולים לנבוע מירידה במחזורי פעילות, חריגות ממסגרות מאושרות וכדומה. בנוסף, הבנק משתמש במערכות ממוכנות תומכות כגון מערכת לאיתור וטיפול בחובות בעלי סממנים בעייתיים ומערכת סטטיסטית לניבוי כשל אשראי. הקו השלישי, מערך הביקורת הפנימית, אחראי לביצוע ביקורת בלתי תלויה על ניהול הסיכון, מסגרת העבודה והבקורות כנגד סיכונים אשראי צרכני, לרבות עבודת קווי ההגנה הראשון והשני בקשר עם סיכון זה.

סיכונים בענף הבינוי והנדל"ן

להלן נתונים על סיכון האשראי לציבור בענף הבינוי והנדל"ן בישראל:

ליזום 31 במרס 2017				
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾				
נדל"ן שבנייתו לא הושלמה				
סך הכל	אחר ⁽²⁾	נדל"ן שבנייתו הושלמה	נדל"ן בתהליכי בניה	קרקע גולמית
			במיליוני ש"ח	
14,960	4,809	3,830	5,142	1,179

ליזום 31 בדצמבר 2016				
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾				
נדל"ן שבנייתו לא הושלמה				
סך הכל	אחר ⁽²⁾	נדל"ן שבנייתו הושלמה	נדל"ן בתהליכי בניה	קרקע גולמית
			במיליוני ש"ח	
15,123	4,878	3,966	5,301	978

- (1) מזה: אשראי המובטח בנדל"ן למגורים בסך של 5,028 מיליון ש"ח, אשראי המובטח בנדל"ן לתעשייה בסך של 389 מיליון ש"ח ואשראי המובטח בנדל"ן למסחר ואחרים בסך של 4,734 מיליון ש"ח (31.12.16 - 5,215 מיליון ש"ח, 392 מיליון ש"ח ו-4,638 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- (2) כולל אשראי ללווים בענף הבינוי והנדל"ן בישראל, להם בטחון שאינו נדל"ן, או לווים להם שווי הנכס למימוש מהיר מבטיח פחות מ-50% מסך סיכון האשראי של הלווה.

להרחבה בנושא ניהול סיכונים בענף הבינוי והנדל"ן ראה הדיווח השנתי.

מימון ממונף - Leveraged Finance

ליזם 31 במרס 2017, סך יתרות האשראי המצרפיות (אשראי מאזני וחוז מאזני נטו, בניכוי הפרשות להפסדי אשראי ובטחונות מותרים בניכוי) הנחשבות כמימון ממונף הסתכם ב-1,382 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,232 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2016 ו-1,172 מיליון ש"ח בסוף שנת 2016. להרחבה בנושא מימון ממונף ראה הדיווח השנתי.

ניהול סיכונים סביבתיים

להרחבה בנושא ניהול סיכונים סביבתיים ראה הדיווח השנתי.

חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

ליום 31 במרס 2017, אין קבוצת לווים אשר חבובה נטו על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראה 313, עולה על 15% מהון הבנק, המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין בדבר מדידה והלימות ההון.

איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי

סך סיכון האשראי הבעייתי למרכיביו השונים, הכולל רכיבים חוץ מאזניים, הסתכם ב-1,981 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,069 מיליון ש"ח בסוף שנת 2016, קיטון בשיעור של 4.3%. יחס סיכון האשראי הבעייתי לסיכון האשראי הכולל בגין הציבור בקבוצה, עמד על 1.7%, בהשוואה ל-1.8% בסוף שנת 2016. 17.5% מסיכון האשראי הבעייתי בקבוצה משוייכים לענף התעשייה, 10.7% לענף הנדל"ן, 22.8% לענף המסחר, 13.4% לענף השירותים הפיננסיים ו-25.4% לענף הלקוחות הפרטיים, לרבות הלוואות לדיוור. יחס סיכון האשראי הבעייתי המאזני לסך האשראי לציבור עומד על 2.2%, בהשוואה ל-2.3% בסוף שנת 2016.

1. סיכון אשראי בעייתי

31 בדצמבר 2016			31 במרס 2016			31 במרס 2017			
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	
במיליוני ש"ח									
756	174	582	971	204	767	892	143	749	סיכון אשראי פגום
496	21	475	178	20	158	254	19	235	סיכון אשראי נחות
817	77	740	986	211	775	835	71	764	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
2,069	272	1,797	2,135	435	1,700	1,981	233	1,748	סך סיכון אשראי בעייתי
221	-	221	220	-	220	201	-	201	מזה: חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר

יתרה ליום			יתרה ליום			יתרה ליום		
31 בדצמבר 2016			31 במרס 2016			31 במרס 2017		
במיליוני ש"ח								
541			730			696		
36			28			48		
5			9			5		
41			37			53		

2. נכסים שאינם מבצעים	
חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית	
3. נכסים פגומים מבצעים	
חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות רבית	
אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית	
סך הכל נכסים פגומים מבצעים	

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום			לשנה שנסתיימה ביום		
31 במרס 2017			31 בדצמבר 2016		
במיליוני ש"ח					
577	764	764			
291	88	243			
(33)	(48)	(61)			
(49)	(37)	(258)			
(42)	(9)	(111)			
744	758	577			

4.	שינויים בחובות פגומים
	יתרת חובות פגומים לתחילת השנה
	סיווגים חדשים
	ביטול סיווגים
	גביית חובות
	מחיקות חשבונאיות
	יתרת חובות פגומים לסוף התקופה

לשנה שנתיימה ביום	לשלושת החודשים שנתיימו		מדדי סיכון
	31 במרס 2016	31 במרס 2017	
31 בדצמבר 2016			
0.7%	1.0%	0.9%	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת האשראי לציבור
0.3%	0.3%	0.3%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום ויותר מיתרת האשראי לציבור
1.8%	1.9%	1.7%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון האשראי הכולל בגין הציבור
0.10%	(0.36%)	0.18%	שיעור ההוצאות (ההכנסות) בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור*
0.09%	(0.01%)	0.30%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור*

הפרשה להפסדי אשראי

יתרה ליום	יתרה ליום		יתרה ליום
	31 במרס 2016	31 במרס 2017	
31 בדצמבר 2016			
1.1%	1.0%	1.0%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
146.8%	103.8%	111.2%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום
106.1%	80.5%	87.5%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום בתוספת יתרת אשראי לציבור בפיגור של 90 יום או יותר
7.9%	(0.5%)	31.1%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור*

* על בסיס שנתי.

זיהוי וסיווג חובות פגומים

מדיניות ניהול סיכון האשראי בבנק מגדירה סממנים עיקריים לבחינת איכות האשראי, ביניהם מצב הפיגור, דירוג הלקוח, מצב הביטחונות ועוד. בהתאם למדיניות זו, הבנק קבע נהלים לזיהוי אשראי בעייתי ולסיווג חובות כפגומים, על פיהם, הוא מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ מאזני בסיווגים: השגחה מיוחדת, פיגור, נחות פרטני או פגום/נחות קבוצתי.

חוב מסווג **כפגום/נחות קבוצתי** - חוב אשר בהתבסס על מידע ואירועים עדכניים צפוי שהבנק לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב. החלטה בדבר סיווג החוב מבוססת, בין היתר, על מצב הפיגור של החוב, הערכת מצבו הפיננסי וכושר הפירעון של הלווה, קיום ומצב הביטחונות, מצבם הפיננסי של ערבים, אם קיימים, ומחויבותם לתמוך בחוב ויכולת הלווה להשיג מימון מצד ג'. בכל מקרה חוב מסווג כחוב פגום או נחות קבוצתי כאשר הקרן או הרבית בגינו מצויים בפיגור של 90 ימים או יותר. לצורך כך הבנק עוקב אחר מצב ימי הפיגור אשר נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו. החל ממועד הסיווג כפגום החוב יטופל כחוב שאינו צובר הכנסות רבית (חוב כאמור ייקרא "חוב שאינו מבצע"). כמו כן, כל חוב שתנאיו שונו במסגרת ארגון מחדש של חוב בעייתי יסווג כחוב פגום, אלא אם לפני הארגון מחדש ולאחריו נערכה בגינו הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי שיטת עומק הפיגור בהתאם לנספח להוראות ניהול בנקאי תקין 314 בנושא הערכה נאותה של סיכוני אשראי ומדידה נאותה של חובות.

חוב מסווג כחוב **נחות פרטני** כאשר האשראי אינו מוגן באופן מספק ע"י השווי הנוכחי המבוסס של הבטחונות ו/או יכולת התשלום של החייב, באופן שקיימת אפשרות ברורה שהבנק יספוג הפסד מסוים בגין אשראי זה, אם לא יחול שיפור ביכולת הפירעון של הלווה.

חוב מסווג כחוב **בהשגחה מיוחדת** כאשר לאשראי חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב מיוחדת של הבנק.

סיווג השגחה מיוחדת כולל חובות (לרבות אגרות חוב ונכסים אחרים) הנמצאים בפיגור כאשר הקרן או הרבית בגינם לא שולמו לאחר שהגיע המועד לפירעונם. בנוסף, חשבונות חח"ד או עו"ש מדווחים כחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, כאשר החשבון נותר ברציפות בחריגה ממסגרת האשראי המאושרת למשך 30 ימים או יותר, או אם בתוך מסגרת האשראי לא נדקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה של 180 ימים.

הפרשה להפסדי אשראי

החל מיום 1 בינואר 2011 מיישם הבנק את הוראת הדיווח לציבור בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" המאמצת את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב.

הבנק קבע נהלים לזיהוי אשראי בעייתי ולסיווג חובות כבעייתיים. בהתאם לנהלים אלו, הבנק מסווג את כל החובות הבעייתיים שלו ואת פריטי האשראי החוץ מאזני בסיווגים: השגחה מיוחדת, נחות או פגום. כמו כן, הבנק קבע מדיניות למדידת ההפרשה להפסדי אשראי כדי לקיים הפרשה ברמה מתאימה לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי.

ההפרשה לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי מוערכת באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" או "הפרשה קבוצתית".

ההפרשה הפרטנית, הרלוונטית לחובות בעייתיים בסיווג פגום, נעשית בהתבסס על הערכות ההנהלה לגבי הפסדים הגלומים בתיק האשראי המאזני והחוץ מאזני. הפרשה זו נאמדת באמצעות הפער שבין יתרת החוב הרשומה לבין הערך הנוכחי של התקבולים הצפויים לפירעון החוב, או השווי ההוגן של הבטוחות.

אמידת התקבולים הצפויים לפירעון החוב, המתבססת על מגוון מקורות ההחזר הרלוונטיים, לרבות פעילותו העסקית של הלווה, ערך הבטוחות שהעמיד הלווה, מקורות פרעון פרטיים וערך מימוש ערבויות שניתנו על ידי הלווה או צדדים שלישיים, מחייבת שימוש בשיקול דעת ואומדנים אשר הנהלת הבנק מאמינה כי הינם סבירים במועד ההערכה, אולם, מטבע הדברים, אין ודאות כי הסכומים שיתקבלו בפועל יהיו זהים לאומדנים שנקבעו.

בנוסף, הבנק בוחן את החובות ומבצע מחיקה חשבונאית בחובות אשר עומדים בתנאי המחיקה החשבונאית. ההפרשה הקבוצתית, הרלוונטית לכלל החובות שלא סווגו כפגומים, מחושבת כדי לשקף הפרשות לירידת ערך בגין הפסדי אשראי בלתי מזוהים פרטנית, הגלומים בקבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפייני סיכון דומים, וכן בגין חובות שנבחנו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

ההפרשה המוערכת על בסיס קבוצתי בגין סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני מחושבת על בסיס שיעורי הפסד היסטוריים בענפי המשק השונים (בגין התקופה החל משנת 2011. בהתאם לכך, קביעת ההפרשה בשנת 2017, נסמכת, בין היתר, על שיעורי המחיקות בשש השנים האחרונות והרבעון שהסתיים ביום 31 למרס 2017), תוך חלוקה בין אשראי בעייתי לאשראי לא בעייתי.

הבנק משתמש בממוצע שיעורי הפסד ההיסטוריים בענפי המשק השונים בטווח השנים כאמור לעיל, או ממוצע תוך מתן משקל עודף לנתוני השנה האחרונה, הגבוה מהשניים. בנוסף, לצורך קביעת שיעור ההפרשה הנאות בקשר לאשראי לציבור הבנק לוקח בחשבון נתונים נוספים (התאמות איכותיות). לעניין זה, בקשר לאשראי לאנשים פרטיים שאינו בעייתי, למעט סיכון אשראי הנובע מחייבים בגין כרטיסי אשראי בנקאיים ללא חיוב רבית, נקבע כי שיעור ההתאמות האיכותיות בגין גורמים איכותיים הרלוונטיים לסיכוי הגביה לא יפחת מ-0.75% מיתרת האשראי המאזני שאינו בעייתי לאנשים פרטיים במועד הדיווח, וזאת לאור חוזר הפיקוח על הבנקים מיום 19 בינואר 2015 לעדכון הוראות הדיווח לציבור בנושא "הפרשה קבוצתית בגין אשראי לאנשים פרטיים" (בנקים ששיעור ההפסד השנתי שלהם נמוך מ-0.3% בכל אחת מחמש השנים שהסתיימו במועד הדיווח, רשאים לשקול לעשות שימוש בהתאמות בגין גורמים סביבתיים בשיעור של לא פחות מ-0.5%. חברה מאוחדת פועלת בהתאם לאישור שנתקבל מבנק ישראל במסגרת המותר לבנקים בעלי שיעור הפסד שנתי נמוך כאמור). בהלוואות לדיור מחושבת הפרשה מזערית לחובות מסופקים לפי נוסחה שקבע המפקח על הבנקים, בהתחשב בעומק הפיגור, באופן שבו שיעורי הפסד גדלים ככל שמעמיק הפיגור. כמו כן, על יתרת ההלוואות לדיור שאין בהן הפרשה לפי עומק פיגור או הפרשה פרטנית מבוצעת הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בשיעור שלא יפחת מ-0.35% מיתרת ההלוואות האמורות למועד הדיווח.

סך כל חשיפות האשראי ברוטו וחשיפה ברוטו ממוצעת במשך התקופה, ממוינות לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי

סוג החשיפה	ליום 31 במרס 2017		ליום 31 במרס 2016		ליום 31 בדצמבר 2016	
	יתרת החשיפה לפני הפרשה להפסדי אשראי	חשיפת סיכון אשראי ברוטו ממוצעת ⁽¹⁾	יתרת החשיפה לפני הפרשה להפסדי אשראי	חשיפת סיכון אשראי ברוטו ממוצעת ⁽¹⁾	יתרת החשיפה לפני הפרשה להפסדי אשראי	חשיפת סיכון אשראי ברוטו ממוצעת ⁽¹⁾
	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
הלוואות	110,005	108,796	105,134	104,550	107,586	106,063
אגרות חוב	13,647	14,099	15,386	15,225	14,550	14,722
נגזרים (OTC)	1,963	1,758	1,832	1,767	1,553	1,638
חשיפות חוץ מאזניות ⁽²⁾	33,818	34,403	33,420	33,495	34,988	34,344
נכסים אחרים	3,739	3,811	3,698	3,814	3,882	3,766
סך הכל חשיפת אשראי ברוטו	163,172	162,867	159,470	158,851	162,559	160,533

(1) חשיפת סיכון אשראי ברוטו ממוצעת חושבה כממוצע החשיפות לתחילת השנה ולסופי הרבעונים.

(2) לפני הכפלה במקדמי המרה לאשראי.

חשיפה למדינות זרות

החשיפה המאזנית למדינות זרות כוללת פקדונות, אגרות חוב, אשראי לציבור ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים. החשיפה החוץ מאזנית כוללת ערבויות, סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ומסגרות לא מנוצלות. הבנק מחזיק, בין היתר, באגרת חוב של ממשלת איטליה בסך של 74 מיליון ש"ח, המדורגת בדירוג BBB- ומועד פרעונה בחודש יוני 2017. אגרת החוב האמורה משלמת את תשלומי הרבית כסדרם.

א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות⁽¹⁾ ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך⁽⁵⁾ (במיליון ש"ח)

31 במרס 2017												
חשיפה חוץ מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾			חשיפה מאזנית ⁽²⁾									
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽²⁾			חשיפה מאזנית של חברות מאוחדות של הבנק במדינות זרות לתושבים מקומיים									
מזה סיכון												
לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	סך חובות פגומים	סיכון אשראי מאזני בעייתי	סך כל החשיפה המאזנית	נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים	לממשלות ⁽⁴⁾
427	3,349	-	97	-	2	3,776	-	-	-	485	1,090	2,201
1	11	-	15	-	-	12	-	-	-	9	3	-
2	103	-	3	-	-	105	-	-	-	30	1	74
1	11	-	1	-	-	12	-	-	-	12	-	-
-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-
-	2	-	-	-	-	2	-	-	-	2	-	-
822	3,180	-	685	2	13	4,225	223	28	251	1,887	2,079	36
1,253	6,657	-	801	2	15	8,133	223	28	251	2,426	3,173	2,311
19	260	-	118	-	-	279	-	-	-	202	77	-

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, בטחונות נזילים ונגזרי אשראי.

(2) סיכון אשראי מאזני חוץ מאזני, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

(5) ניתן מידע גם בדבר כל החשיפות למדינות פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד.

31 במרס 2016												
חשיפה חוץ מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾			חשיפה מאזנית ⁽²⁾									
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽²⁾			חשיפה מאזנית של חברות מאוחדות של הבנק במדינות זרות לתושבים מקומיים									
מזה סיכון												
לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	סך חובות פגומים	סיכון אשראי מאזני בעייתי	סך כל החשיפה המאזנית	נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים	לממשלות ⁽⁴⁾
1,957	3,058	-	80	-	-	5,015	-	-	-	724	1,208	3,083
280	934	-	142	13	14	1,214	-	-	-	307	907	-
2	7	-	20	-	1	9	-	-	-	5	4	-
84	33	-	2	-	-	117	-	-	-	33	4	80
13	6	-	1	-	-	19	-	-	-	19	-	-
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	2	-	-	-	-	2	-	-	-	2	-	-
1,613	1,285	-	319	6	18	3,121	223	29	252	999	1,861	38
3,949	5,325	-	565	19	33	9,497	223	29	252	2,089	3,984	3,201
139	192	-	54	-	4	331	-	-	-	250	81	-

31 בדצמבר 2016													
חשיפה חוץ מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾				חשיפה מאזנית ⁽²⁾									
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽²⁾		חשיפה מאזנית של חברות מאוחדות של הבנק במדינות זרות לתושבים מקומיים							חשיפה מאזנית מעבר לגבול				
לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	מזה סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	חובות פגומים	סיכון אשראי מאזני בעייתי	סך כל החשיפה המאזנית	נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים	למשלות ⁽⁴⁾	
1,071	2,711	-	89	1	5	3,782	-	-	-	405	972	2,405	ארצות הברית
1	6	-	31	-	-	7	-	-	-	3	4	-	ספרד
4	95	-	3	-	-	99	-	-	-	20	1	78	איטליה
-	14	-	1	-	-	14	-	-	-	14	-	-	אירלנד
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	יוון
-	2	-	-	-	1	2	-	-	-	2	-	-	פורטוגל
1,080	2,952	-	650	5	18	4,245	213	32	245	1,491	2,462	79	מדינות אחרות
2,156	5,780	-	775	6	24	8,149	213	32	245	1,935	3,439	2,562	סך כל החשיפות למדינות זרות
18	266	-	109	-	1	284	-	-	-	204	80	-	סך כל החשיפות למדינות זרות LDC

ב. מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך (במיליוני ₪)

סכום החשיפות המאזניות	סכום החשיפות המאזניות	סכום החשיפות המאזניות
ליום 31 במרס 2017	ליום 31 במרס 2016	ליום 31 בדצמבר 2016
בריטניה 870	-	בריטניה 880

ג. מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום										
31 במרס 2016					31 במרס 2017					
פוארטו ריקו	פורטוגל	רומניה	איסלנד	הונגריה	ונצואלה	פוארטו ריקו	פורטוגל	אירלנד	יוון	
3	1	4	10	1	2	2	2	14	-	סכום החשיפה בתחילת התקופה
(1)	1	1	-	-	-	2	-	(2)	1	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	חשיפות שהתווספו
2	2	5	10	1	2	4	2	12	1	סכום חשיפה בסוף התקופה

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016					
פוארטו ריקו	פורטוגל	אירלנד	קפריסין	ונצואלה	
2	3	1	19	-	סכום החשיפה בתחילת השנה
-	(1)	1	(5)	(6)	שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר
-	-	-	-	6	חשיפות שהתווספו
-	-	-	-	-	שינויים אחרים (לרבות הפרשות ומחיקות)
2	2	2	14	-	סכום החשיפה בסוף השנה

התפלגות חשיפות לפי סוג ענף או צד נגדי, ממוין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי.

התפלגות החשיפה לפני הפרשה להפסדי אשראי לפי סוג ענף או צד נגדי,

ממוין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי:

ליום 31 במרס 2017						
סך הכל חשיפת אשראי ברוטו	נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות ⁽¹⁾	נגזרים (OTC)	אגרות חוב	הלוואות	סוג החשיפה
					במיליוני ש"ח	
39,264	-	17	-	10,624	28,623	ריבונות
1,699	-	77	87	1,072	463	סקטור ציבורי
4,767	-	32	433	1,430	2,872	תאגידים בנקאיים
49,893	-	18,356	1,366	521	29,650	חובות של תאגידים
2,274	-	146	-	-	2,128	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
31,680	-	11,827	71	-	19,782	קמעונאות ליחידים
7,268	-	2,201	6	-	5,061	הלוואות לעסקים קטנים
22,536	-	1,110	-	-	21,426	משכנתאות לדיור
3,791	3,739	52	-	-	-	אחרים
163,172	3,739	33,818	1,963	13,647	110,005	סך הכל

ליום 31 במרס 2016						
סך הכל חשיפת אשראי ברוטו	נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות ⁽¹⁾	נגזרים (OTC)	אגרות חוב	הלוואות	סוג החשיפה
					במיליוני ש"ח	
38,874	-	2	-	11,560	27,312	ריבונות
1,425	-	94	69	737	525	סקטור ציבורי
5,659	-	154	423	2,029	3,053	תאגידים בנקאיים
49,473	-	18,689	1,248	1,060	28,476	חובות של תאגידים
2,613	-	208	-	-	2,405	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
28,552	-	10,134	85	-	18,333	קמעונאות ליחידים
7,124	-	2,176	7	-	4,941	הלוואות לעסקים קטנים
21,987	-	1,898	-	-	20,089	משכנתאות לדיור
3,763	3,698	65	-	-	-	אחרים
159,470	3,698	33,420	1,832	15,386	105,134	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2016						
סך הכל חשיפת אשראי ברוטו	נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות ⁽¹⁾	נגזרים (OTC)	אגרות חוב	הלוואות	סוג החשיפה
					במיליוני ש"ח	
38,878	-	6	3	11,150	27,719	ריבונות
2,032	-	90	73	1,354	515	סקטור ציבורי
4,817	-	111	314	1,579	2,813	תאגידים בנקאיים
49,882	-	19,470	1,107	467	28,838	חובות של תאגידים
2,472	-	148	-	-	2,324	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
30,964	-	11,713	42	-	19,209	קמעונאות ליחידים
7,286	-	2,254	14	-	5,018	הלוואות לעסקים קטנים
22,288	-	1,138	-	-	21,150	משכנתאות לדיור
3,940	3,882	58	-	-	-	אחרים
162,559	3,882	34,988	1,553	14,550	107,586	סך הכל

(1) לפני הכפלה במקדמי המרה לאשראי.

יתרות לפי תקופה חוזית לפירעון

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממזין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי

ליום 31 במרס 2017						סוג החשיפה
הלואות	אגרות חוב	נגזרים (OTC)	חשיפות חוץ מאזניות ⁽¹⁾	נכסים אחרים	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
61,911	6,680	1,685	25,231	1,482	96,989	עם דרישה ועד שנה
24,984	2,810	198	4,269	113	32,374	מעל שנה ועד חמש שנים
23,016	4,147	80	1,412	311	28,966	מעל חמש שנים
109,911	13,637	1,963	30,912	1,906	158,329	סך הכל תזרימי מזומנים
94	10	-	2,906	1,833	4,843	ללא תקופת פירעון
110,005	13,647	1,963	33,818	3,739	163,172	סך הכל

ליום 31 במרס 2016						סוג החשיפה
הלואות	אגרות חוב	נגזרים (OTC)	חשיפות חוץ מאזניות ⁽¹⁾	נכסים אחרים	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
60,936	4,401	1,526	26,311	1,614	94,788	עם דרישה ועד שנה
23,085	7,015	137	3,988	65	34,290	מעל שנה ועד חמש שנים
21,009	3,958	169	517	-	25,653	מעל חמש שנים
105,030	15,374	1,832	30,816	1,679	154,731	סך הכל תזרימי מזומנים
104	12	-	2,604	2,019	4,739	ללא תקופת פירעון
105,134	15,386	1,832	33,420	3,698	159,470	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2016						סוג החשיפה
הלואות	אגרות חוב	נגזרים (OTC)	חשיפות חוץ מאזניות ⁽¹⁾	נכסים אחרים	סך הכל	
במיליוני ש"ח						
59,978	6,613	999	25,521	1,465	94,576	עם דרישה ועד שנה
24,957	4,139	427	5,177	172	34,872	מעל שנה ועד חמש שנים
22,545	3,788	127	1,434	165	28,059	מעל חמש שנים
107,480	14,540	1,553	32,132	1,802	157,507	סך הכל תזרימי מזומנים
106	10	-	2,856	2,080	5,052	ללא תקופת פירעון
107,586	14,550	1,553	34,988	3,882	162,559	סך הכל

(1) לפני הכפלה במקדמי המרה לאשראי.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (במיליוני ש"ח)

31 במרס 2017									
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)					סיכון אשראי כולל (1)				
הפסדי אשראי (4)									
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי (6)	מזה: חובות (2)	סך הכל	בעייתי (6)	דירוג ביצוע אשראי (5)	סך הכל
פעילות לווים בישראל									
ציבור - מסחרי									
10	-	-	7	25	432	547	25	505	548
-	-	-	-	1	54	67	1	151	153
134	19	4	137	346	7,381	10,090	346	9,683	10,351
89	2	1	89	128	3,783	9,669	129	9,341	9,720
22	(2)	(4)	74	82	4,608	5,134	82	5,027	5,240
5	-	-	1	3	700	959	3	1,481	1,549
180	20	18	184	452	7,322	8,575	452	7,860	8,681
11	8	1	7	23	778	937	23	868	954
14	1	2	11	33	759	942	38	977	1,052
12	-	(2)	18	31	1,328	2,337	31	2,339	2,435
36	1	7	228	266	7,283	9,687	266	12,829	13,220
13	1	2	7	24	1,658	2,540	24	2,405	2,580
9	(1)	(2)	20	49	1,868	2,458	49	2,335	2,493
535	49	27	783	1,463	37,954	53,942	1,469	55,801	58,976
113	2	-	11	158	22,058	23,176	158	22,609	23,176
245	7	7	85	346	18,150	29,435	346	27,765	29,459
893	58	34	879	1,967	78,162	106,553	1,973	106,175	111,611
-	-	-	-	-	670	670	-	1,181	1,181
-	-	-	-	-	648	652	-	10,003	10,003
893	58	34	879	1,967	79,480	107,875	1,973	117,359	122,795
פעילות לווים בחו"ל									
ציבור - מסחרי									
-	-	-	-	-	-	-	-	75	75
-	-	-	-	-	354	355	-	377	377
-	-	-	-	-	2	2	-	2	2
-	-	-	-	-	51	53	-	53	53
-	-	-	-	-	-	-	-	2	2
-	-	-	8	8	10	17	8	9	17
-	-	-	-	-	3	4	-	15	15
1	-	-	-	-	238	239	-	1,131	1,131
-	-	-	-	-	-	-	-	109	109
1	-	-	8	8	658	670	8	1,773	1,781
-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
1	-	-	8	8	658	670	8	1,776	1,784
-	-	-	-	-	1,537	1,537	-	3,511	3,511
-	-	-	-	-	-	-	-	2,003	2,003
1	-	-	8	8	2,195	2,207	8	7,290	7,298
894	58	34	887	1,975	78,820	107,223	1,981	107,951	113,395
-	-	-	-	-	2,207	2,207	-	4,692	4,692
-	-	-	-	-	648	652	-	12,006	12,006
894	58	34	887	1,975	81,675	110,082	1,981	124,649	130,093

הערות בעמוד 40

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)

(במיליוני ש"ח)

31 במרס 2016									
סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾					חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾				
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾									
סך הכל	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	בעייתי ⁽⁶⁾	סך הכל	מזה: חובות ⁽²⁾	בעייתי ⁽⁶⁾	פגום	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
פעילות לווים בישראל									
ציבור - מסחרי									
537	458	14	532	427	14	6	3	-	6
268	266	-	76	61	-	-	-	-	-
10,455	9,357	653	10,195	7,652	653	254	(52)	(1)	162
9,758	9,272	199	9,686	3,494	198	156	(24)	1	56
5,041	4,812	98	4,909	4,373	98	77	-	(2)	24
1,318	1,290	3	751	475	3	-	(2)	-	1
8,673	7,572	417	8,576	7,156	417	262	(2)	3	153
842	617	29	838	693	29	13	1	-	19
888	767	24	873	717	15	7	(1)	-	10
2,457	2,208	68	2,331	1,305	68	22	(2)	(2)	11
13,699	13,383	29	9,907	7,303	29	12	-	-	24
2,059	1,804	26	2,043	1,261	26	9	1	(1)	12
2,143	1,898	46	2,097	1,599	46	20	(1)	-	7
58,138	53,704	1,606	52,814	36,516	1,596	838	(79)	(2)	485
22,535	21,930	197	22,535	20,612	197	20	3	1	121
26,781	25,119	311	26,741	17,113	311	83	8	-	229
107,454	100,753	2,114	102,090	74,241	2,104	941	(68)	(1)	835
1,977	1,977	-	1,228	1,228	-	-	-	-	-
10,567	10,567	-	646	645	-	-	-	-	-
119,998	113,297	2,114	103,964	76,114	2,104	941	(68)	(1)	835
פעילות לווים בחו"ל									
ציבור - מסחרי									
14	14	-	14	10	-	-	-	-	-
133	133	-	-	-	-	-	-	-	-
449	449	-	371	354	-	-	1	-	1
22	22	-	22	4	-	-	-	-	1
231	218	13	231	229	13	13	-	-	3
19	19	-	-	-	-	-	-	-	-
162	162	-	104	51	-	-	-	-	-
8	8	-	8	8	-	-	-	-	-
17	9	8	17	10	8	8	-	-	-
55	55	-	6	4	-	-	-	-	-
1,032	1,032	-	304	278	-	-	-	-	2
289	289	-	289	89	-	-	-	-	-
2,431	2,410	21	1,366	1,037	21	21	1	-	7
125	125	-	121	43	-	-	-	-	1
2,556	2,535	21	1,487	1,080	21	21	1	-	8
4,526	4,526	-	1,585	1,585	-	-	-	-	-
2,742	2,742	-	-	-	-	-	-	-	-
9,803	9,803	21	3,072	2,665	21	21	1	-	8
110,010	103,288	2,135	103,577	75,321	2,125	962	(67)	(1)	843
6,503	6,503	-	2,813	2,813	-	-	-	-	-
13,309	13,309	-	646	645	-	-	-	-	-
129,822	123,100	2,135	107,036	78,779	2,125	962	(67)	(1)	843

הערות בעמוד 40

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)

31 בדצמבר 2016									
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים)(3)							סיכון אשראי כולל(1)		
הפסדי אשראי(4)									
ייתר ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי (6)	מזה: חובות (2)	סך הכל	בעייתי (6)	דירוג ביצוע אשראי (5)	סך הכל
פעילות לווים בישראל									
ציבור - מסחרי									
10	2	8	7	25	437	542	25	493	543
-	-	-	-	-	55	67	-	148	151
150	26	(32)	182	344	7,378	10,348	344	9,960	10,601
90	(22)	(13)	119	166	3,439	9,627	167	9,207	9,673
23	(4)	(3)	78	91	4,817	5,363	91	5,261	5,450
5	-	1	2	3	686	944	3	1,447	1,512
182	33	58	194	485	7,875	9,030	485	8,257	9,118
18	3	3	15	30	743	897	30	785	914
13	-	3	6	28	764	951	33	962	1,060
13	(2)	-	19	50	1,378	2,398	50	2,402	2,491
31	2	6	2	242	7,221	9,764	242	12,961	13,311
12	-	2	6	27	1,521	2,388	27	2,256	2,431
10	1	2	21	48	1,706	2,314	48	2,191	2,351
557	39	35	651	1,539	38,020	54,633	1,545	56,330	59,606
115	6	2	8	174	21,741	22,893	174	22,292	22,893
245	24	47	84	342	17,937	29,094	342	27,112	29,120
917	69	84	743	2,055	77,698	106,620	2,061	105,734	111,619
-	-	-	-	-	481	481	-	946	946
-	-	-	-	-	654	659	-	10,535	10,535
917	69	84	743	2,055	78,833	107,760	2,061	117,215	123,100
פעילות לווים בחו"ל									
ציבור - מסחרי									
-	-	-	-	-	-	-	-	12	12
-	(1)	-	-	-	228	228	-	259	259
-	-	-	-	-	3	3	-	3	3
-	(1)	(4)	-	-	48	49	-	49	49
-	-	-	-	-	-	-	-	3	3
-	-	-	8	8	8	17	8	9	17
-	-	-	-	-	4	5	-	17	17
1	-	-	-	-	186	189	-	1,274	1,274
-	-	-	-	-	-	-	-	77	77
1	(2)	(4)	8	8	477	491	8	1,703	1,711
-	-	-	-	-	-	1	-	6	6
1	(2)	(4)	8	8	477	492	8	1,709	1,717
-	-	-	-	-	1,443	1,443	-	3,797	3,797
-	-	-	-	-	-	-	-	2,160	2,160
1	(2)	(4)	8	8	1,920	1,935	8	7,666	7,674
918	67	80	751	2,063	78,175	107,112	2,069	107,443	113,336
-	-	-	-	-	1,924	1,924	-	4,743	4,743
-	-	-	-	-	654	659	-	12,695	12,695
918	67	80	751	2,063	80,753	109,695	2,069	124,881	130,774
סך הכל									

הערות בעמוד 40

* מזה השקעות באגרות חוב מגובות משכנתא בסך של 316 מיליון ש"ח (31.3.16 - 562 מיליון ש"ח, 31.12.16 - 409 מיליון ש"ח).

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 81,675 מיליון ש"ח, 14,493 מיליון ש"ח, 492 מיליון ש"ח, 1,340 מיליון ש"ח ו-32,093 מיליון ש"ח, בהתאמה (31.3.16 - 78,779 מיליון ש"ח, 16,382 מיליון ש"ח, 726 מיליון ש"ח, 1,872 מיליון ש"ח ו-32,063 מיליון ש"ח, בהתאמה. 31.12.16 - 80,753 מיליון ש"ח, 15,598 מיליון ש"ח, 414 מיליון ש"ח, 1,332 מיליון ש"ח ו-32,677 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק. הגידול בהיקף האשראי המדורג, בהשוואה לרבעון הראשון של שנת 2016 מוסבר משיפור במערכות הדירוג של הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 250 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 667 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה (31.3.16 - 326 מיליון ש"ח ו-984 מיליון ש"ח, בהתאמה. 31.12.16 - 247 מיליון ש"ח ו-700 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- (8) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך 2,298 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (31.3.16 - 2,147 מיליון ש"ח, 31.12.16 - 2,058 מיליון ש"ח).

סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

(במיליוני ש"ח)

1. חובות, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

31 במרס 2017 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
36,702	2,855	33,847	207	-	33,640
44,973	-	44,973	17,943	22,058	4,972
22,308	-	22,308	-	22,058	250
81,675	2,855	78,820	18,150	22,058	38,612
יתרת חוב רשומה:					
חובות שנבדקו על בסיס פרטני					
חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: לפי עומק פיגור					
סך הכל					
מזה:					
422	-	422	71	-	351
322	-	322	13	11	298
744	-	744	84	11	649
201	-	201	39	133	29
797	-	797	199	14	584
1,742	-	1,742	322	158	1,262
יתרת הפרשה להפסדי אשראי:					
בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני					
בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: לפי עומק פיגור					
סך הכל					
מזה: בגין חובות פגומים					
456	-	456	27	-	429
371	-	371	204	113	54
114	-	114	-	113	1
827	-	827	231	113	483
166	-	166	21	-	145

31 במרס 2016 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
36,831	3,458	33,373	412	-	32,961
41,948	-	41,948	16,744	20,612	4,592
20,922	-	20,922	-	20,612	310
78,779	3,458	75,321	17,156	20,612	37,553
יתרת חוב רשומה:					
חובות שנבדקו על בסיס פרטני					
חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: לפי עומק פיגור					
סך הכל					
מזה:					
228	-	228	73	-	155
530	-	530	9	20	501
758	-	758	82	20	656
220	-	220	35	*158	27
712	-	712	170	*19	523
1,690	-	1,690	287	197	1,206
יתרת הפרשה להפסדי אשראי:					
בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני					
בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: לפי עומק פיגור					
סך הכל					
מזה: בגין חובות פגומים					
423	-	423	18	-	405
364	-	364	198	121	45
122	-	122	-	121	1
787	-	787	216	121	450
224	-	224	9	-	215

* סווג מחדש.

סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)					
אשראי לציבור					
מסחרי	לדיר	פרטי אחר	סך הכל	בנקים וממשלות	סך הכל
33,911	-	408	34,319	2,578	36,897
4,586	21,741	17,529	43,856	-	43,856
247	21,741	-	21,988	-	21,988
38,497	21,741	17,937	78,175	2,578	80,753
126	-	71	197	-	197
360	8	12	380	-	380
486	8	83	577	-	577
30	*150	41	221	-	221
782	*16	195	993	-	993
1,298	174	319	1,791	-	1,791
446	-	28	474	-	474
55	115	203	373	-	373
1	115	-	116	-	116
501	115	231	847	-	847
178	-	22	200	-	200

יתרת חוב רשומה:	
חובות שנבדקו על בסיס פרטני	
חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי	
מזה: לפי עומק פיגור	
סך הכל	
מזה:	
חובות בארגון מחדש	
חובות פגומים אחרים	
סך הכל חובות פגומים	
חובות בפיגור 90 ימים או יותר	
חובות בעייתיים אחרים	
סך הכל חובות בעייתיים	
יתרת הפרשה להפסדי אשראי:	
בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני	
בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי	
מזה: לפי עומק פיגור	
סך הכל	
מזה: בגין חובות פגומים	

* סווג מחדש.

סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

(במיליוני ש"ח)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2017 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
847	-	847	231	115	501
38	-	38	7	-	31
(105)	-	(105)	(30)	(2)	(73)
47	-	47	23	-	24
(58)	-	(58)	(7)	(2)	(49)
827	-	827	231	113	483
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
71	-	71	14	-	57
(4)	-	(4)	-	-	(4)
67	-	67	14	-	53
894	-	894	245	113	536
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2016 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
824	-	824	207	119	498
(38)	-	(38)	9	3	(50)
(57)	-	(57)	(36)	(1)	(20)
58	-	58	36	-	22
1	-	1	-	(1)	2
787	-	787	216	121	450
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה					
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
85	-	85	15	-	70
(29)	-	(29)	(1)	-	(28)
56	-	56	14	-	42
843	-	843	230	121	492
יתרת הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ מאזניים					

מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾

1. איכות אשראי ופיגורים

31 במרס 2017 (לא מבוקר)					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾			
בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים
4	5	3,783	61	28	3,694
1	1	4,608	26	8	4,574
-	2	7,283	228	36	7,019
24	38	22,280	326	541	21,413
29	46	37,954	641	613	36,700
133	214	22,058	11	147 ⁽⁶⁾	21,900
39	51	18,150	84	238	17,828
201	311	78,162	736	998	76,428
-	-	670	-	-	670
-	-	648	-	-	648
201	311	79,480	736	998	77,746
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
בינו ונדל"ן - בינו					
בינו ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
שרותים פיננסיים					
מסחרי - אחר					
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור					
אנשים פרטיים - אחר					
סך הכל ציבור - פעילויות בישראל					
בנקים בישראל					
ממשלת ישראל					
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
בינו ונדל"ן					
מסחרי אחר					
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטיים					
סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל					
בנקים בחו"ל					
ממשלות בחו"ל					
סך הכל פעילות בחו"ל					
201	311	78,820	744	998	77,078
-	-	2,207	-	-	2,207
-	-	648	-	-	648
201	311	81,675	744	998	79,933

* סווג מחדש.

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיוור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות רבית, מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות רבית.
- (4) צוברים הכנסות רבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 97 מיליון ש"ח (31.3.16 - 98 מיליון ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (5) כולל הלוואות לדיוור בסך 5 מיליון ש"ח (31.3.16 - 7 מיליון ש"ח) עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת ההלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 במרס 2016 (לא מבוקר)					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים
2	1	3,494	73	18	3,403
-	-	4,373	28	21	4,324
6	3	7,303	12	14	7,277
43	23	21,346	522	497	20,327
51	27	36,516	635	550	35,331
*160	*158	20,612	20	177 ⁽⁶⁾	20,415
47	35	17,113	82	205	16,826
258	220	74,241	737	932	72,572
-	-	1,228	-	-	1,228
-	-	645	-	-	645
258	220	76,114	737	932	74,445
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
בינו ונדל"ן - בינו					
בינו ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
שרותים פיננסיים					
מסחרי - אחר					
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור					
אנשים פרטיים - אחר					
סך הכל ציבור - פעילויות בישראל					
בנקים בישראל					
ממשלת ישראל					
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
בינו ונדל"ן					
מסחרי אחר					
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטיים					
סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל					
בנקים בחו"ל					
ממשלות בחו"ל					
סך הכל פעילות בחו"ל					
258	220	75,321	758	932	73,631
-	-	2,813	-	-	2,813
-	-	645	-	-	645
258	220	78,779	758	932	77,089

* סווג מחדש.

מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2016 (מבוקר)						המאוחד
חובות לא פגומים - מידע נוסף		סך הכל	בעייתיים ⁽²⁾		לא בעייתיים	
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾		פגומים ⁽³⁾	לא פגומים		
6	4	3,439	66	36	3,337	פעילות לווים בישראל
6	1	4,817	30	12	4,775	ציבור - מסחרי
1	-	7,221	2	239	6,980	בינוי ונדל"ן - בינוי
61	25	22,543	380	525	21,638	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
74	30	38,020	478	812	36,730	שרותים פיננסיים
*237	*150	21,741	8	166 ⁽⁶⁾	21,567	מסחרי - אחר
53	41	17,937	83	236	17,618	סך הכל מסחרי
364	221	77,698	569	1,214	75,915	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
-	-	481	-	-	481	אנשים פרטיים - אחר
-	-	654	-	-	654	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
364	221	78,833	569	1,214	77,050	בנקים בישראל
						ממשלת ישראל
						סך הכל פעילות בישראל
						פעילות לווים בחו"ל
						ציבור - מסחרי
-	-	51	-	-	51	בינוי ונדל"ן
-	-	426	8	-	418	מסחרי אחר
-	-	477	8	-	469	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
-	-	477	8	-	469	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	1,443	-	-	1,443	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
-	-	1,920	8	-	1,912	סך הכל פעילות בחו"ל
364	221	78,175	577	1,214	76,384	סך הכל ציבור
-	-	1,924	-	-	1,924	סך הכל בנקים
-	-	654	-	-	654	סך הכל ממשלות
364	221	80,753	577	1,214	78,962	סך הכל

* סווג מחדש.

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיוור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות רבית, מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות רבית.
- (4) צוברים הכנסות רבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 127 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (5) כולל הלוואות לדיוור בסך 6 מיליון ש"ח עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזיר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת ההלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

טבלה 5: סיכון אשראי - גילוי לגבי התיקים המטופלים בהתאם לגישה הסטנדרטית

הבנק עושה שימוש בחברת דירוג אשראי חיצונית Standard & Poors (ECAI) (S&P). סוגי החשיפה לגביהם נעשה שימוש בדירוגי החברה, הינם: אגרות חוב בנוסטר, ריבונות ובנקים. המידע מתקבל באופן ממוכן מחברת הדירוג S&P ומומר לנכסי סיכון בהתאם למיפוי הסטנדרטי (standard mapping) אשר מפורסם על ידי הפיקוח על הבנקים. בנוסף נעשה שימוש בדירוגי אשראי עבור בדיקת כשירות הבטחונות בהתאם להוראות נב"ת 203 סעיף 145.

להלן מידע בדבר חשיפות האשראי לפני הפחתות סיכון אשראי בכל משקל סיכון:

ליום 31 במרס 2017									
סוג החשיפה	חשיפה לאחר הפרשה פרטנית (בגין חוב פגום)								במיליוני ש"ח
	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
ריבונות	-	-	-	-	74	-	2,346	36,844	39,264
יישיות סקטור ציבורי	-	-	-	-	1,213	-	7	478	1,698
תאגידים בנקאיים	-	-	18	-	689	-	3,105	955	4,767
תאגידים	-	274	48,866	-	70	-	559	-	49,769
בביטחון נדל"ן מסחרי	-	17	2,256	-	-	-	-	-	2,273
קמעונאות ליחידים	-	73	139	31,446	-	-	-	-	31,658
עסקים קטנים	-	41	38	7,167	-	-	-	-	7,246
בגין משכנתאות לדיוור	-	54	750	6,948	4,917	9,867	-	-	22,536
נכסים אחרים	801	160	2,234	-	-	-	-	596	3,791
סך הכל	801	619	54,301	45,561	6,963	9,867	6,017	38,873	163,002

ליום 31 במרס 2016									
סוג החשיפה	חשיפה לאחר הפרשה פרטנית (בגין חוב פגום)								במיליוני ש"ח
	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
ריבונות	-	-	-	-	80	-	1,837	36,957	38,874
יישיות סקטור ציבורי	-	-	-	-	1,285	-	103	38	1,426
תאגידים בנקאיים	-	1	38	-	1,057	-	4,048	515	5,659
תאגידים	-	385	48,517	-	254	-	114	-	49,270
בביטחון נדל"ן מסחרי	-	27	2,583	-	-	-	-	-	2,610
קמעונאות ליחידים	-	85	145	28,312	-	-	-	-	28,542
עסקים קטנים	-	74	33	7,005	-	-	-	-	7,112
בגין משכנתאות לדיוור	-	73	1,200	6,736	4,341	9,637	-	-	21,987
נכסים אחרים	852	179	2,096	-	-	-	-	636	3,763
סך הכל	852	824	54,612	42,053	7,017	9,637	6,102	38,146	159,243

ליום 31 בדצמבר 2016									
סוג החשיפה	חשיפה לאחר הפרשה פרטנית (בגין חוב פגום)								במיליוני ש"ח
	250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
ריבונות	-	-	-	-	78	-	1,961	36,839	38,878
יישיות סקטור ציבורי	-	-	1	-	1,265	-	8	758	2,032
תאגידים בנקאיים	-	-	34	-	1,084	-	2,798	901	4,817
תאגידים	-	349	49,273	-	95	-	-	-	49,717
בביטחון נדל"ן מסחרי	-	16	2,454	-	-	-	-	-	2,470
קמעונאות ליחידים	-	96	110	30,743	-	-	-	-	30,949
עסקים קטנים	-	57	40	7,166	-	-	-	-	7,263
בגין משכנתאות לדיוור	-	54	737	7,015	4,797	9,685	-	-	22,288
נכסים אחרים	789	169	2,348	-	-	-	-	634	3,940
סך הכל	789	741	54,997	44,924	7,319	9,685	4,767	39,132	162,354

חשיפות אחרי הפחתת סיכון אשראי בכל משקל סיכון

ליום 31 במרס 2017									סוג החשיפה
חשיפה לאחר הפרשה פרטנית (בגין חוב פגום)									
250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	במיליוני ש"ח	
-	-	-	-	74	-	2,346	39,920	42,340	ריבונות
-	-	-	-	853	-	7	478	1,338	יישויות סקטור ציבורי
-	-	18	-	701	-	3,244	955	4,918	תאגידים בנקאיים
-	273	40,360	-	70	-	559	-	41,262	תאגידים
-	17	2,202	-	-	-	-	-	2,219	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	71	75	27,797	-	-	-	-	27,943	קמעונאות ליחידים
-	38	30	6,236	-	-	-	-	6,304	עסקים קטנים
-	54	750	6,948	4,917	9,867	-	-	22,536	בגין משכנתאות לדיור
801	160	2,234	-	-	-	-	596	3,791	נכסים אחרים
801	613	45,669	40,981	6,615	9,967	6,156	41,949	152,651	סך הכל

ליום 31 במרס 2016									סוג החשיפה
חשיפה לאחר הפרשה פרטנית (בגין חוב פגום)									
250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%		
במיליוני ש"ח									
-	-	-	-	80	-	1,836	38,694	40,610	ריבונות
-	-	-	-	910	-	103	38	1,051	יישויות סקטור ציבורי
-	1	38	-	1,077	-	4,048	515	5,679	תאגידים בנקאיים
-	379	39,492	-	254	-	114	-	40,239	תאגידים
-	27	2,432	-	-	-	-	-	2,459	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	81	85	25,951	-	-	-	-	26,117	קמעונאות ליחידים
-	70	26	6,033	-	-	-	-	6,129	עסקים קטנים
-	73	1,200	6,735	4,342	9,637	-	-	21,987	בגין משכנתאות לדיור
852	179	2,096	-	-	-	-	636	3,763	נכסים אחרים
852	810	45,369	38,719	6,663	9,637	6,101	39,883	148,034	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2016								סוג החשיפה	
חשיפה לאחר הפרשה פרטנית (בגין חוב פגום)									
250%	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%		
במיליוני ש"ח									
-	-	-	-	78	-	1,961	39,875	41,914	ריבונות
-	-	1	-	904	-	8	758	1,671	יישויות סקטור ציבורי
-	-	34	-	1,098	-	2,895	901	4,928	תאגידים בנקאיים
-	346	40,265	-	95	-	-	-	40,706	תאגידים
-	16	2,387	-	-	-	-	-	2,403	בביטחון נדל"ן מסחרי
-	94	56	27,115	-	-	-	-	27,265	קמעונאות ליחידים
-	52	33	6,195	-	-	-	-	6,280	עסקים קטנים
-	54	737	7,015	4,797	9,685	-	-	22,288	בגין משכנתאות לדיור
789	169	2,348	-	-	-	-	634	3,940	נכסים אחרים
789	731	45,861	40,325	6,972	9,685	4,864	42,168	151,395	סך הכל

טבלה 7: הפחתת סיכון אשראי: גילויים בגישה הסטנדרטית

מדיניות ניהול מערך הביטחונות

לבנק מדיניות מפורטת בנושא קבלת נכסים כביטחונות לאשראי, אופן השעבוד שלהם ושיעורי ההישענות על כל סוג וסוג של ביטחון. עיקרי המדיניות נדונים ומאשרים אחת לשנה בהנהלת ובדירקטוריון הבנק ומפורטים בהרחבה בנהלים. להרחבה בנושא מדיניות ניהול הפחתת סיכון אשראי ראה הדיווח השנתי.

התפלגות החשיפה לפי סוג החשיפה וכיסוי בביטחון פיננסי כשיר:

ליום 31 במרס 2017						
סוג החשיפה	חשיפה לאחר הפרשה פרטנית (בגין חוב פגום)	חשיפה שמכוסה על ידי ערבויות	חשיפה שמכוסה על ידי נגזרי אשראי	סכומים שנספו	חשיפה שמכוסה על ידי כשיר וביטחונות	יתרת החשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי ולאחר הפחתת בטחונות
ריבונות	39,264	-	-	3,076	-	42,340
יישויות סקטור ציבורי	1,698	352	-	16	24	1,338
תאגידים בנקאיים	4,767	-	-	151	-	4,918
תאגידים	49,769	162	-	-	8,345	41,262
בביטחון נדל"ן מסחרי	2,273	-	-	-	54	2,219
קמעונאות ליחידים	31,658	2,727	-	-	988	27,943
עסקים קטנים	7,246	2	-	-	940	6,304
בגין משכנתאות לדיור	22,536	-	-	-	-	22,536
נכסים אחרים	3,791	-	-	-	-	3,791
סך הכל	163,002	3,243	-	3,243	10,351	152,651

ליום 31 במרס 2016						
סוג החשיפה	חשיפה לאחר הפרשה פרטנית (בגין חוב פגום)	חשיפה שמכוסה על ידי ערבויות	חשיפה שמכוסה על ידי נגזרי אשראי	סכומים שנספו	חשיפה שמכוסה על ידי כשיר וביטחונות	יתרת החשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי ולאחר הפחתת בטחונות
ריבונות	38,874	-	-	1,736	-	40,610
יישויות סקטור ציבורי	1,426	355	-	20	40	1,051
תאגידים בנקאיים	5,659	-	-	20	0	5,679
תאגידים	49,270	31	-	-	9,000	40,239
בביטחון נדל"ן מסחרי	2,610	-	-	-	151	2,459
קמעונאות ליחידים	28,542	1,382	-	-	1,043	26,117
עסקים קטנים	7,112	9	-	-	974	6,129
בגין משכנתאות לדיור	21,987	0	-	-	-	21,987
נכסים אחרים	3,763	-	-	-	-	3,763
סך הכל	159,243	1,777	-	1,776	11,208	148,034

ליום 31 בדצמבר 2016						
סוג החשיפה	חשיפה לאחר הפרשה פרטנית (בגין חוב פגום)	חשיפה שמכוסה על ידי ערבויות	חשיפה שמכוסה על ידי נגזרי אשראי	סכומים שנספו	חשיפה שמכוסה על ידי כשיר וביטחונות	יתרת החשיפה לאחר הפרשה להפסדי אשראי ולאחר הפחתת בטחונות
ריבונות	38,878	-	-	3,036	-	41,914
יישויות סקטור ציבורי	2,032	351	-	17	27	1,671
תאגידים בנקאיים	4,817	-	-	111	-	4,928
תאגידים	49,717	122	-	-	8,889	40,706
בביטחון נדל"ן מסחרי	2,470	-	-	-	67	2,403
קמעונאות ליחידים	30,949	2,688	-	-	996	27,265
עסקים קטנים	7,263	3	-	-	980	6,280
בגין משכנתאות לדיור	22,288	-	-	-	-	22,288
נכסים אחרים	3,940	-	-	-	-	3,940
סך הכל	162,354	3,164	-	3,164	10,959	151,395

טבלה 8: גילוי כללי לגבי חשיפות שקשורות לסיכון אשראי צד נגדי

סיכון אשראי של צד נגדי הוא הסיכון שהצד הנגדי לעסקה יכנס לכשל טרם מועד הסילוק הסופי של התשלומים בגין העסקה. הפסד כלכלי ייגרם אם בעת כניסתו של הצד הנגדי למצב של כשל, יהיו עסקאות עמו בעלות ערך כלכלי חיובי לבנק. סיכון אשראי צד נגדי בבנק מתבטא בפעילות בנגזרים. להרחבה בנושא ניהול סיכון אשראי צד נגדי ראה הדיווח השנתי.

חשיפות שקשורות לסיכון אשראי שמקורן בנגזרים

ליום 31 במרס 2017	ליום 31 במרס 2016	ליום 31 בדצמבר 2016	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
שווי הוגן ברוטו חיובי של נגזרים:			
22	32	23	חוזי רבית שקל-מדד
215	252	224	חוזי רבית אחר
589	759	406	חוזי מטבע חוץ
291	336	361	חוזים בגין מניות
1	1	-	חוזי סחורות ואחרים
1,118	1,380	1,014	סך הכל שווי הוגן ברוטו חיובי של נגזרים
1,386	1,062	939	חשיפת אשראי חוץ מאזנית פוטנציאלית
(541)	(610)	(400)	הטבת קיזוז
1,963	1,832	1,553	חשיפת אשראי נוכחית לאחר קיזוז
(692)	(738)	(650)	בטחון שמוחזק
1,271	1,094	903	חשיפת אשראי נטו בגין נגזרים

עסקאות בנגזרי אשראי שיוצרות חשיפות לסיכון אשראי של צד נגדי

סוג נגזר	תיק בנקאי ליום 31 במרס 2017	תיק בנקאי ליום 31 במרס 2016	תיק בנקאי ליום 31 בדצמבר 2016
	סכום ערך נקוב במיליוני ש"ח	סכום ערך נקוב במיליוני ש"ח	סכום ערך נקוב במיליוני ש"ח
נגזרי אשראי	36	113	38

חשיפת האשראי הנוכחית לצדדים נגדיים שהינם מוסדות פיננסיים זרים

רוב חשיפת האשראי של קבוצת הבנק כלפי מוסדות פיננסיים זרים הינה כלפי בנקים, כאשר מרבית החשיפה הינה כלפי המערכת הבנקאית במערב אירופה ובצפון אמריקה, החשיפה למוסדות פיננסיים אחרים זניחה. חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾ על בסיס מאוחד

דירוג אשראי חיצוני	ליום 31 במרס 2017	ליום 31 בדצמבר 2016	
	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽³⁾	סיכון אשראי כולל
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
AAA עד AA-	850	96	946
A+ עד A-	1,409	65	1,474
BBB+ עד BBB-	38	9	47
BB+ עד B-	99	-	99
ללא דירוג	53	6	59
סך הכל חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים	2,449	176	2,625
מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾	-	-	-

הערות:

- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים הללו.
- (2) פקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.
- (3) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי, לרבות ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.

דוח הסיכונים המפורט ליום 31 במרס 2017 | 50

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ וחברות מאוחדות שלו

- (4) סיכון אשראי שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (5) לצורך דירוג המוסדות הפיננסיים, הבנק עשה שימוש בדירוגים שנקבעו לצורך יישום הגישה הסטנדרטית של באזל. הבנק משתמש בדירוג של סוכנות S&P לדירוג המוסדות הפיננסיים הזרים אליהם קיימת חשיפת אשראי. אולם כאשר אין דירוג מסוכנות S&P משתמש הבנק בדירוג מסוכנויות אחרות.

הערות כלליות:

- א. חשיפות האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשה בגין הפסדי אשראי.
- ב. חשיפות האשראי אינן כוללות חשיפות למוסדות פיננסיים שיש להם ערבות מפורשת ומלאה של ממשלות, ואינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים.
- ג. למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים) ראה באור 10 לדוחות הכספיים. סיכון האשראי החוץ מאזני בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים שבוצעו עם מוסדות פיננסיים זרים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה הסתכם ליום 31 במרס 2017 ב-321 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2016 - 322 מיליון ש"ח).

התיאבון לסיכון המידתי שהוגדר על ידי דירקטוריון הבנק מקבל ביטוי בהתפלגות חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים אשר רובה ככולה הינה מול מוסדות המדורגים בדירוגים גבוהים.

בנוסף הקבוצה מנהלת את החשיפות לחלק מהצדדים הנגדיים באמצעות הסכמי קיזוז (Netting) מול בנקים המצמצמים באופן משמעותי את הסיכון להכנסות ולהון הקבוצה במצבי חדלות פרעון של מוסדות אלו.

עיקר חשיפת האשראי הנוכחית של הקבוצה (93%) מיוחסת למוסדות פיננסיים זרים מובילים במדינות OECD, המדורגים בקבוצות הדירוג AAA עד A- כאשר 44% מסך החשיפה מדורג בטווח שבין AAA עד AA-.

סיכון האשראי המאזני של הקבוצה למוסדות פיננסיים זרים כולל השקעה של כ-0.3 מיליארד ש"ח באגרות חוב במט"ח. תיק אגרות החוב, הכלול בחשיפה למוסדות פיננסיים זרים, מפורז וכולו בדירוג השקעה (Investment Grade) - מזה כ-81% מדורגות בדירוג A- ומעלה. משך החיים הממוצע של התיק עומד על כשנתיים.

בנוסף, כולל סיכון האשראי המאזני פקדונות שהופקדו בבנקים זרים בהיקף של כ-1.5 מיליארד ש"ח בעיקר לתקופה קצרה של יום עד שבוע.

ליום 31 במרס 2017 אין מדינה בה קיימת לקבוצת הבנק חשיפת אשראי העולה על 15% מבסיס ההון של הבנק, שהסתכם ב-1,563 מיליון ש"ח (כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 202 בדבר רכיבי ההון).

טבלה פ: איגוח - גילוי בגישה הסטנדרטית

חשיפות איגוח

הבנק משקיע בניירות ערך מגובי משכנתא (RMBS), שקיימת לגביהם ערבות של ממשלת ארה"ב. פעילות זו נועדה לגיוון ההשקעה בתיק הנוסטרו במט"ח ולחיצוק כרית הנזילות במט"ח.

טבלה 10: סיכון שוק- גילוי של תאגידים בנקאיים המשתמשים בגישה הסטנדרטית

מידע נוסף על חשיפה לסיכון והערכתו שאינו נכלל בדרישות הגילוי של נדבך 3

סיכון שוק (סיכון פיננסי) הינו סיכון קיים או עתידי להפסד או לירידת ערך הנובע משינוי בשווי הכלכלי של מכשיר פיננסי, תיק מסוים או קבוצת תיקים וברמה הכוללת, עקב שינויים במחירים, שערים, מרווחים ופרמטרים אחרים בשווקים. ובכללם: סיכון ריבית, סיכון מטבע, סיכון אינפלציה וסיכון מחיר מניות.

סיכוי השוק הנוצרים כתוצאה מהפעילות בתיק הבנקאי והתיק למסחר מוגדרים במסמך המדיניות ונקבעה לגביהם מסגרת תיאבון סיכון. להלן מקורות הסיכון העיקריים:

החשיפה בבסיס - סיכון הבסיס הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הקבוצה שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בלתי צפויים במדד המחירים לצרכן, או בשערי החליפין עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות (כולל השפעת עסקאות עתידיות ואופציות גלומות). חשיפת הבסיס נמדדת ומנוהלת באופן שוטף בכל אחד ממגזרי ההצמדה השונים: המגזר הצמוד למדד המחירים לצרכן, המגזר במטבע חוץ ובשקלים הצמודים למטבע חוץ.

חשיפת בסיס נוצרת כתוצאה מאי הקבלה בעיתוי, בבסיס המדידה ובסכומי ההשקעה עם או ללא פעולות גידור על פי כללי החשבונאות ההון מוגדר כמקור שקלי לא צמוד, כך שההשקעה של ההון במגזר שאינו המגזר השקלי הלא צמוד מוגדרת כחשיפת בסיס.

החשיפה בריבית - סיכון הריבית הוא סיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הריבית. שינויים בריבית משפיעים על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו, ועל שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשירים חוץ מאזניים, מכיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים (או אף התזרימים עצמם) משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הריבית.

סיכון הריבית לכלל התיק, הינו אחד הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות ועל הרווח. הבנק מנהל את סיכוי הריבית בהתאם להוראת בנק ישראל בנושא ניהול סיכון הריבית (הוראה 333). ההנהלה והדירקטוריון קבעו מדיניות בנושא ניהול סיכון הריבית בהתאם להוראות.

בחישוב השווי ההוגן החשבונאי נעשה שימוש בעקומי היוון אשר מביאים בחשבון את מרווחי האשראי. בחישוב החשיפה הכלכלית, נעשה שימוש בעקומי היוון המייצגים את מחירי הכסף של הבנק (מחירי העברה).

סיכוי אופציות - סיכוי אופציות הם הסיכון להפסד הנובע משינויים בפרמטרים המשפיעים על שוויין של האופציות, לרבות סטיות התקן.

להרחבה בנושא ניהול סיכון שוק ראה הדיווח השנתי.

דרישות ההון בגין סיכוי שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים

במסגרת יישום הוראות באזל בחרה הקבוצה ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוי שוק. הלימות ההון הרגולטורית מחושבת על סיכוי ריבית, סיכוי אופציות, סיכון מניות והסיכון הספציפי בתחומי המסחר בלבד ועל סיכוי מטבע על כלל הפעילות בקבוצה. ההון הנדרש לעניין זה ביום 31 במרס 2017 היה 64 מיליון ש"ח, מתוך זה 42 מיליון ש"ח בגין סיכוי ריבית, 2 מיליון ש"ח בגין סיכון מניות, 18 מיליון ש"ח בגין סיכוי שער חליפין, ו-2 מיליון ש"ח בגין אופציות על מט"ח.

31 בדצמבר 2016			31 במרס 2016			31 במרס 2017			
סך הכל	בגין סיכון כללי	בגין סיכון ספציפי	סך הכל	בגין סיכון כללי	בגין סיכון ספציפי	סך הכל	בגין סיכון כללי	בגין סיכון ספציפי	
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
									דרישות ההון בגין:
37	36	1	46	43	3	42	38	4	סיכון רבית
-	-	-	-	-	-	2	1	1	סיכון מניית
13	13	-	19	19	-	18	18	-	סיכון שער חליפין של מט"ח
-	-	-	-	-	-	-	-	-	וופציות על רבית
-	-	-	-	-	-	-	-	-	וופציות על מניות
10	10	-	5	5	-	2	2	-	וופציות על מט"ח
									סך הכל דרישות הון בגין סיכונים שוק *
60	59	1	70	67	3	64	59	5	

*חישוב דרישות הון בגין סיכון השוק נעשה לפי הוראת נב"ת 208 לפי דרישת הון של 8%.

במסגרת נדבך 2 מוקצה הון נוסף בגין סיכוי שוק.

הערך בסיכון VAR

התיאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע כי סך החשיפה לסיכונים שוק כפי שמוצאת את ביטוייה בערך בסיכון (ערך ה-VAR) לא תעלה על 5% מסך כל ההון, לפי אופק של 21 ימים בשיטה ההיסטורית.

ערך ה-VAR ההיסטורי של הקבוצה ליום 31 במרס 2017 עמד על כ-83 מיליון ש"ח.

משקלו של ה-VAR ביחס לסך כל ההון ליום 31 במרס 2017 עומד על כ-1.07%.

Back Testing בחינת

הבנק פועל בהתמדה לשיפור איכות החיזוי של מודל ה-VAR ההיסטורי באמצעות בחינה שוטפת של ה-Back Testing.

בחינת ה-Back Testing של מודל ה-VAR ההיסטורי מראה כי בשנה שהסתיימה ביום 31 במרס 2017 נרשמו שני מקרים בהם ההפסד התיאורטי היומי עלה על ערך ה-VAR שנחזה, כמפורט להלן:

מועד	גודל הפער במיליוני ש"ח
14.12.2016	8
10.11.2016	4

מספר המקרים עומד בקריטריונים שהוגדרו על ידי ועדת באזל.

החשיפה בבסיס בפועל

התיאבון לסיכון

- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לגבי הפוזיציות המותרות (עודף או חוסר) של נכסים על התחייבויות וחשיפת ההון הפעיל. ההון הפעיל מוגדר כהון העצמי האחרון הידוע וממנו מנכים בעיקר נכסים לא כספיים, נכסים קבועים והשקעות בחברות בנות.

להלן נתוני חשיפת הבסיס כאחוז מההון הפעיל ברמת הקבוצה, בהשוואה למגבלות הדירקטוריון:

תקרת החשיפה המאושרת כ- מההון הפעיל	רבעון ראשון 2017				מט"י לא צמוד
	ממוצע	מקסימום	מינימום	סוף תקופה	
אין					מט"י צמוד מדד
60-30	16.3	18.4	12.9	16.8	מט"ח וצמוד מט"ח
10-10	1.6	2.8	0.6	2.8	

הערות:

- השיעורים השלישיים מבטאים עודף התחייבויות על נכסים כאחוז מההון הפעיל.
- הבנק נוקט בגישה כלכלית בניהול חשיפות הבסיס, ומבצע התאמות לסיווג החשבונאי בהתחשב במהות הכלכלית. הבנק מביא בחשבון בניהול השוטף את חוסר ההתאמה שנוצרת לעתים בין החשיפה החשבונאית לחשיפה הכלכלית במטרה לגדר את הרווח החשבונאי המדווח.

בתקופה הנסקרת עמדה הקבוצה בכל מגבלות החשיפה בבסיס שאושרו על ידי הדירקטוריון.

רגישות ההון לשינויים בשער החליפין

הבנק פועל בשוקי המטבע באמצעות עסקאות ספוט, פורוורד ובאמצעות אופציות הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק פועל במטבעות הסחירים בעולם וסך החשיפה המטבעית נטו של קבוצת הבנק נמוכה.

עיקר הפעילות בנגזרים הינה בנגזרי מטבע שקל/דולר עבור לקוחות הבנק. הבנק אינו חשוף בפעילות הנגזרים שלו לסיכונים מטבע מהותיים.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים, נכון ליום 31 במרס 2017 (במיליוני ש"ח).

המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוזי מאזניים.

אחוז שינוי בשער החליפין	דולר	אירו
ירידה של 5%	(7)	3
ירידה של 10%	(14)	7
עלייה של 5%	7	(2)
עלייה של 10%	17	(3)

הערות:

- (1) השפעה זו חושבה על-פי השינוי הצפוי בפוזיציות הכלכליות המנוהלות במטבעות השונים, בהינתן התרחישים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים.
- (2) תרחיש עלייה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.
- (3) הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשערי החליפין על השווי ההוגן לאחר השפעת המס.
- (4) לשינויים בשערי החליפין של שאר המטבעות יש השפעה זניחה על רווחי הבנק.

ניהול סיכונים במכשירים פיננסיים נגזרים

הבנק פועל במגוון מכשירים פיננסיים נגזרים כחלק מניהול סיכוני השוק (חשיפות בסיס, מטבע ורביית) וכן כשירות ללקוחותיו, בהם מהוות האופציות (לרבות מסלולי הברירה) תחום בעל מרכיב גבוה יותר של סיכון שוק. במסגרת זו פעיל הבנק בעיקר אופציות על שערי החליפין של מספר מטבעות זרים ביחס לשקל. להרחבה בנושא ניהול סיכונים במכשירים פיננסיים נגזרים ראה הדיווח השנתי.

חדרי עסקאות

חדרי העסקאות בבנק מיועדים לפעילויות שונות ומגוונות בתחום שוקי ההון ומטבע החוץ. חדר העסקאות במט"ח סוחר במגוון גדול של מכשירים פיננסיים, והינו אחד מחדרי העסקאות הפעילים במערכת הבנקאית גם בתחום המכשירים הנגזרים, לרבות עשיית שוק במטבעות ובאג"ח מדינה. בין היתר פועל הבנק גם בתחום המעו"ף בבורסה לניירות ערך. החשיפה הנוצרת הן בבסיס והן ברביית כתוצאה מפעילות זו נכללת במסגרת המגבלות המאושרות על ידי הדיקטוריון לחשיפות בבסיס וברביית. להלן ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים (ערך נקוב במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 31 במרס 2017	
		עסקאות גידור:
2,943	2,745	חוזי רביית
241	241	חוזי מטבע חוץ
		עסקאות ALM ואחרות:
15,521	13,471	חוזי רביית
67,171	61,220	חוזי מטבע חוץ (כולל SPOT)
63,020	55,898	חוזים בגין מניות, מדדי מניות, סחורות ואחרים
148,896	133,575	סך הכל מכשירים פיננסיים נגזרים

טבלה 12: סיכון תפעולי

בהתאם להגדרת הוראת ניהול בנקאי תקין 350, סיכון תפעולי הוא סיכון להפסד כתוצאה מאי-נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים או מערכות, או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, סיכונים מעילות והונאות, סיכונים אבטחת מידע וסייבר והמשכיות עסקית, ואינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין. ביום 9 לאפריל 2017 פורסם תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 355 – "ניהול המשכיות עסקית". התיקונים להוראה נועדו לחדד היבטים הנוגעים למקרים של שיבושים תפעוליים משמעותיים, לרבות שביתה ואפשרות לשיבוש תפעולי משמעותי בכל המערכת הבנקאית. בכלל זה חשיבות השמירה על תפקודן התקין של מערכות תשלומים וסליקה, המשך אספקת שירותים בנקאיים לציבור, וכן שמירה על מוניטין, רווחיות, ועל המפקידים והמחזיקים בניירות ערך של התאגיד הבנקאי. להרחבה בנושא הסיכון התפעולי ראה הדיווח השנתי.

סיכון משפטי – מידע נוסף

סיכון משפטי נכלל בגדר סיכון תפעולי כהגדרתו בנב"ת מס' 350 - ניהול הסיכון התפעולי וכולל גם, אך אינו מוגבל ל"חשיפה לקנסות (fines, penalties) או צעדי עונשין כתוצאה מפעילות פיקוחית (punitive damages), כמו גם מהסדרים פרטניים (private settlements)". הבנק מתייחס להגדרה באופן מרחיב וכולל בסיכון המשפטי, בין היתר, סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים. להרחבה בנושא זה ראה הדיווח השנתי.

סיכון ציות

סיכון ציות הינו הסיכון להטלת סנקציה משפטית או רגולטורית, להפסד פיננסי מהותי, או לנזק תדמיתי, אשר התאגיד הבנקאי עלול לספוג כתוצאה מכך שאינו מקיים את הוראות הציות. להרחבה בנושא זה ראה הדיווח השנתי.

סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור

סיכון איסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן "הלבנת הון") הינם הסיכונים להטלת עיצומים כספיים משמעותיים על הבנק לאור אי עמידה בהוראות החוק בנושא מניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור וכן הסיכון להיווצרותה של אחריות פלילית של התאגיד ועובדיו. בנוסף, התממשות עבירה על הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור עשויה לגרור התממשות של סיכון מוניטין. על המגזר הבנקאי חלות הוראות שונות במסגרת מניעת הלבנת הון ומימון טרור הכוללות, בין היתר, את החוק לאיסור הלבנת הון, החוק לאיסור מימון טרור, צו איסור הלבנת הון, תקנות איסור מימון טרור, הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411, חוזרים שונים של הפיקוח על הבנקים ועוד.

ביום 6 למרץ 2017 פורסם תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין 411 אשר יכנס לתוקף ביום 1/1/2018. להרחבה בנושא זה ראה הדיווח השנתי.

סיכון מוניטין

סיכון המוניטין מוגדר כסיכון הנובע מתפיסה שלילית מצד לקוחות, צדדים נגדיים, בעלי מניות, משקיעים, מחזיקי אגרות חוב, אנליסטים, גורמים רלוונטיים אחרים או רגולטורים, אשר עלולה להשפיע לרעה על יכולתו של תאגיד בנקאי לשמור על קשרים עסקיים קיימים או ליצור קשרים חדשים וליהנות מנגישות רציפה למקורות מימון. להרחבה בנושא זה ראה הדיווח השנתי.

סיכון אסטרטגי

הסיכון של ההשלכות הנוכחיות והעתידיות על רווחים, הון, מוניטין או מעמד הנובעים מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים או טכנולוגיים. סיכון זה הינו פונקציה של התאימות בין היעדים האסטרטגיים של התאגיד הבנקאי, האסטרטגיות העסקיות שפותחו להשגת יעדים אלו, המשאבים שהוקצו לעמידה ביעדים אלו ואיכות היישום.

מידע נוסף על סיכונים אחרים שלא נכלל בדרישות הגילוי של נדבך 3

סיכונים מתפתחים מובילים מהותיים

לא היו שינויים בסיכונים מתפתחים מובילים מהותיים לעומת הדיווח השנתי. להרחבה בנושא ראה הדיווח השנתי.

טבלה 3: גילוי לגבי פוזיציות במניות בתיק הבנקאי

ההשקעה במניות ובמכשירים המשקפים סיכון מנייתי, נועדה לשפר את פיזור הסיכונים ואת גיוון מקורות ההכנסה לטווח הבינוני-ארוך של ההון הפנוי. ההשקעה מתבצעת ככלל במניות מחלקות דיבידנד, הנסחרות במדד ת"א 125, ובמדדי מניות מובילים בשווקי ההון בארה"ב ובאירופה, וזאת תוך בדיקת נאותות כדאיות ההשקעה טרם הרכישה.

בנוסף למגבלות הרגולטוריות בכל הקשור להגבלת היקף ההשקעה המותר לתאגידים בנקאיים בתאגידים ריאליים, הגדיר דירקטוריון הבנק תיאבון סיכון עבור פעילות במניות. דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על גובה ההשקעה, תמהיל ההשקעה - לרבות מגבלה על החשיפה המטבעית ומגבלות ענפיות. מערכת המדידה משמשת לצורך ניהול ובקרת התיק הן בשקלים והן במטבע חוץ. הטיפול החשבונאי במניות בתיק הזמין למכירה מבוצע באופן בו העלות נרשמת בספרים לפי שער רכישת המניה, כאשר השערוך נעשה בשוטף מול שער השוק המתקבל מהבורסה. הפער בין העלות לשער השוק העדכני נזקף לרווח הון כולל. במסגרת יישום הוראות באזל מיישמת הקבוצה את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכונים האשראי ולסיכונים שוק. במסגרת זאת נדרש הבנק להלימות ההון הרגולטורית בגין סיכון מניות בתיק למסחר ולהלימות ההון הרגולטורית בגין סיכון אשראי בתיק הבנקאי.

פוזיציות במניות בתיק הבנקאי

31 בדצמבר 2016		31 במרס 2016		31 במרס 2017		
דרישות ההון ⁽¹⁾	ערך במאזן ושווי הוגן במיליוני ש"ח	דרישות ההון ⁽¹⁾	ערך במאזן ושווי הוגן במיליוני ש"ח	דרישות ההון ⁽¹⁾	ערך במאזן ושווי הוגן במיליוני ש"ח	
-	3	-	-	2	12	השקעות המסווגות בתיק למסחר
30	175 ⁽⁶⁾⁽⁷⁾	27	217 ⁽⁴⁾⁽⁵⁾	30	170 ⁽²⁾⁽³⁾	השקעות המסווגות בתיק הזמין למכירה
30	178	27	217	32	182	סך הכל השקעות במניות

- (1) דרישות ההון חושבו לרבעון הנוכחי לפי 12.79%, 12.64% ל-31 במרס 2016 ו-12.75% ל-31 בדצמבר 2016.
- (2) כולל השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 107 מיליון ש"ח ושטרי הון צמיתים בסך של 4 מיליון ש"ח.
- (3) כולל השקעה במניות וקרנות השקעה פרטיות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין המוצגות לפי עלות בסך של 119 מיליון ש"ח.
- (4) כולל השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 114 מיליון ש"ח ושטרי הון צמיתים בסך של 12 מיליון ש"ח.
- (5) כולל השקעה במניות וקרנות השקעה פרטיות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין המוצגות לפי עלות בסך של 128 מיליון ₪.
- (6) כולל השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 111 מיליון ש"ח ושטרי הון צמיתים בסך של 4 מיליון ש"ח.
- (7) כולל השקעה במניות וקרנות השקעה פרטיות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין המוצגות לפי עלות בסך של 123 מיליון ש"ח.

בנוסף, במסגרת יישום הנדבך השני של באזל, הקבוצה מקצה הון נוסף במידת הצורך.

טבלה 14: סיכון ריבית בתיק הבנקאי

- סיכון הריבית הוא סיכון לרווחים או להון הנובע מתזוזות בשיעורי הריבית. שינויים בריבית משפיעים על רווחי הבנק באמצעות שינוי בהכנסות נטו, ועל שווי נכסי הבנק, התחייבויותיו ומכשירים חוץ מאזניים, מכיוון שהערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים או אף התזרימים עצמם משתנה כאשר חל שינוי בשיעורי הריבית. צורותיו העיקריות של סיכון הריבית שאליו נחשף הבנק כוללות:
- סיכון תמחור מחדש הנובע מהבדלי עיתוי בתקופות לפירעון (בריבית קבועה) ובמועדי תמחור מחדש (בריבית משתנה) של נכסים התחייבויות ופוזיציות חוץ מאזניות של הבנק.
 - סיכון עקום התשואה הנובע מתזוזות בלתי צפויות של עקום התשואה המשפיעות באופן שלילי על רווחי התאגיד הבנקאי או על השווי הכלכלי.
 - סיכון בסיס הריבית הנובע ממתאם לא מושלם בשינויים של שיעורי הריבית בשווקים פיננסיים שונים או במכשירים שונים הדומים במאפייני התמחור מחדש.
 - סיכון אופציות הנובע משינוי עיתוי או בהיקף תזרימי המזומנים של מכשיר פיננסי עקב שינויים בשיעורי ריבית השוק.
- להרחבה בנושא ניהול סיכונים ריבית ראה הדיווח השנתי.

מידע כמותי

כימות החשיפה בתיק הבנקאי משולבת בחישוב מודל VaR, וכן במבחני הקיצון, ונועד להגביר את שקיפות סיכון הריבית בבנק הן בתיק הבנקאי והן בתיק למסחר.

הבנק מודד ומעריך את רגישות התיק הבנקאי לשינויים בריבית בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 333 בנושא סיכון הריבית. המדידה נעשית הן ברמת מגזר הצמדה והן ברמת פעילות בודדת, ומודדת באופן שוטף את השפעת זעזוע סטנדרטי (קרי שינוי מקבילי בלתי צפוי בעקום הריבית בשיעור של 100 נקודות בסיס), על השווי הכלכלי. להלן רגישות התיק הבנקאי לשינויים אלה:

השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי של התיק הבנקאי כתוצאה מתרחיש של עלייה מקבילה של 1% בעקום הרבית:

31 בדצמבר 2016		31 במרס 2017		
% המגבלה	% החשיפה בפועל	% המגבלה	% החשיפה בפועל	
(3.50)	(1.04)	(3.50)	(0.42)	מט"י לא צמוד
(3.50)	(1.55)	(3.50)	(1.66)	מט"י צמוד מדד
(2.00)	(0.50)	(2.00)	(0.88)	מט"ח וצמוד מט"ח

עלייה מקבילה של 1% בעקומי הרבית בכל מגזרי ההצמדה תביא לקיטון של כ-228 מיליון ש"ח בשווי הכלכלי של התיק הבנקאי. ירידה מקבילה של 1% בעקומי הרבית בכל מגזרי ההצמדה תביא לגידול של כ-269 מיליון ש"ח בשווי הכלכלי של התיק הבנקאי כמפורט להלן:

רגישות הון קבוצת הבנק לשינויים במקביל בעקומי הרבית בחתך התיק הבנקאי והתיק למסחר:

31 במרס 2017		תרחיש
עלייה 1%	ירידה 1%	
שינוי בשווי כלכלי במיליוני ש"ח		
		תזוזה ברבית לא צמודה:
(15)	30	בקבוצת הבנק
(32)	48	בתיק הבנקאי
17	(18)	בתיק למסחר
		תזוזה ברבית צמודה למדד:
(129)	149	בקבוצת הבנק
(128)	148	בתיק הבנקאי
(1)	1	בתיק למסחר
		תזוזה ברבית במט"ח:
(45)	47	בקבוצת הבנק
(68)	73	בתיק הבנקאי
23	(26)	בתיק למסחר

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים ברבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

להלן מידע על נכסים והתחייבויות החשופים לשינויים ברבית על פי שוויים ההוגן, כולל ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעור הרבית על שוויים ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים, על פי כללים חשבונאיים:

להלן פריטים על השפעת שינויים ברבית על השווי ההוגן של עודף הנכסים במגזר:

1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הרבית):

ליום 31 במרס 2017					
סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד מדד	לא צמוד
				במיליוני ש"ח	
123,749	944	2,630	9,686	12,626	97,863
58,269	3,974	5,451	25,672	291	22,881
118,649	1,240	3,196	15,900	11,424	86,889
58,392	3,638	4,915	19,298	532	30,009
4,977	40	(30)	160	961	3,846

נכסים פיננסיים⁽¹⁾

סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים⁽³⁾

התחייבויות פיננסיות⁽¹⁾ ⁽⁵⁾

סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

ליום 31 במרס 2016					
סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי*	
	אחר	אירו	דולר	צמוד מדד	לא צמוד
				במיליוני ש"ח	
121,514	811	1,992	12,530	13,798	92,383
72,482	5,056	5,989	33,403	400	27,634
115,477	1,518	3,717	18,449	12,094	79,699
72,663	4,462	4,294	27,415	815	35,677
5,856	(113)	(30)	69	1,289	4,641

נכסים פיננסיים⁽¹⁾

סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים⁽³⁾

התחייבויות פיננסיות⁽¹⁾ ⁽⁵⁾

סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

ליום 31 בדצמבר 2016					
סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד מדד	לא צמוד
				במיליוני ש"ח	
122,857	869	2,207	10,518	12,801	96,462
63,169	4,083	8,018	28,987	375	21,706
118,398	1,314	4,724	17,066	11,802	83,492
63,209	3,603	5,569	22,299	603	31,135
4,419	35	(68)	140	771	3,541

נכסים פיננסיים⁽¹⁾

סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים⁽³⁾

התחייבויות פיננסיות⁽¹⁾ ⁽⁵⁾

סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי מאזניים

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

* סווג מחדש.

2. השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הרבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים:

זמן הפרעון של חשבונות העו"ש שאינם נושאים רבית, המשמש לחישוב החשיפה כאמור, הוא עם דרישה עד חודש, כמו כן, חישוב החשיפה אינו כולל השפעה של פרעונות מוקדמים של הלוואות לדיור.

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾⁽⁶⁾									ליום 31 במרס 2017
סך הכל שינוי בשווי הוגן	סך הכל	השפעות מקדונות	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי			
			אחר	אירו	דולר	לא צמוד	צמוד		
			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			
באחוזים	במיליוני ש"ח								השינויים בשיעורי הרבית
(9.30)	(463)	4,514	-	35	(37)	124	872	3,520	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד
(0.98)	(49)	4,928	-	40	(31)	156	952	3,811	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
9.81	488	5,465	-	45	(22)	196	1,081	4,165	קטיון מיידי מקביל של אחוז אחד

ליום 31 במרס 2016									
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾									
סך הכל שינוי בשווי הוגן		השפעות מקדזות		מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי*		
				אחר	אירו	דולר	לא צמוד	צמוד	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
השינויים בשיעורי הרבית									
(9.60)	(562)	5,294	-	(113)	(37)	28	1,190	4,226	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד
(1.02)	(60)	5,796	-	(113)	(27)	61	1,277	4,598	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
11.20	565	6,512	-	(113)	(15)	99	1,410	5,131	קטיון מיידי מקביל של אחוז אחד

שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾⁽⁶⁾								ליום 31 בדצמבר 2016	
סך הכל שינוי בשווי הוגן		השפעות מקדחות	סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי		
				אחר	אירו	דולר	לא צמוד	צמוד	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
	באחוזים								השינויים בשיעורי הרבית
(10.25)	(453)	3,966	-	35	(73)	97	705	3,202	גידול מיידי מקביל של אחוז אחד
(1.09)	(48)	4,371	-	35	(68)	136	764	3,504	גידול מיידי מקביל של 0.1 אחוז
11.27	498	4,917	-	35	(65)	180	847	3,920	קטון מיידי מקביל של אחוז אחד

* סווג מחדש.

- (1) כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
- (2) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
- (3) סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, כשהם מהווים ברביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן המוצג בכל שאר המטבעות ושאינם דולר ארה"ב ואינם מטבעות עיקריים שניתן להם גילוי נפרד.
- (4) שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים המוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל שינוי שצוין בכל שיעורי הרבית במגזר ההצמדה. סך השווי ההוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים), בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הרבית בכל מגזרי ההצמדה.
- (5) כולל שווי הוגן של ההתחייבות האקטוארית לעובדים בסך של 1,135 מיליון ש"ח ואינו כולל את שווי נכסי התוכנית (31.12.16 - 1,166 מיליון ש"ח). מספרי ההשוואה ליום 31 במרס 2016 לא סווגו מחדש.
- (6) מדידה זו כוללת את השפעת הרגישות של ההתחייבות האקטוארית לעובדים, אשר נאמדת בירידה בשווי ההוגן של ההתחייבויות בסך של כ-71 מיליון ש"ח בתרחיש עליה של 1% ברבית (31.12.16 - 74 מיליון ש"ח) ואינה כוללת את השפעת הרגישות של נכסי התוכנית לשינויים ברבית, אשר נאמדת בירידה בשווי הנכסים בסך של כ-17 מיליון ש"ח בתרחיש עליה של 1% ברבית (31.12.16 - 16 מיליון ש"ח). מספרי ההשוואה ליום 31 במרס 2016 לא סווגו מחדש.

טבלה 15: יחס כיסוי הנזילות

סיכון הנזילות הינו סיכון קיים או עתידי שהבנק יתקשה לספק את צרכי נזילותו במצבי ביקוש והיצע חריגים - לרבות התחייבויות בלתי צפויות, משיכות בלתי צפויות מפיקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לאשראי ואי ודאות לגבי זמינות המקורות, לרבות ירידה חדה בשווי הנכסים שעומדים לרשות הבנק. התממשות הסיכון עלולה לפגוע ברווחיות הבנק, ואף להוות סכנה ליציבותו של הבנק. להרחבה בנושא ניהול סיכון הנזילות ראה הדיווח השנתי.

נכסים נזילים ומקורות מימון

הבנק שומר על רמת נזילות נאותה, באמצעות הפקדת פיקדונות בבנק ישראל ובבנקים מקומיים זרים, השקעת תיק הנוסטרו בנכסים איכותיים ומפוזרים בשקלים ובמטבע חוץ אשר יאפשרו לו לעמוד בכל צרכי הנזילות במגוון תרחישי קיצון ובאמצעות מדיניות של גיוס מקורות יציבים ומגוונים לטווחי זמן שונים הכוללים פיקדונות ציבור, גיוס אג"ח ושטרי הון. הנכסים הנזילים העיקריים של הבנק על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 221 הינם פיקדונות בבנק ישראל, אג"ח מדינת ישראל בשקלים ובמטבע חוץ ואג"ח ממשלות זרות ו/או בערבותן במטבע חוץ. עיקר הנכסים הנזילים בקבוצה, הכוללים מזומנים, פקדונות בבנק ישראל (עו"ש ופקדונות מוניטריים), פקדונות בבנקים וניירות ערך נזילים, הסתכמו ליום 31 במרס 2017 ב-43.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-43.0 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016, מזה, יתרת המזומנים, פקדונות בבנק ישראל והפקדונות בבנקים הסתכמו ב-30.3 מיליארד ש"ח, וכ-12.8 מיליארד ש"ח הושקעו בניירות ערך, בעיקר באגרות חוב של ממשלת ישראל. יחס פקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו ליום 31 במרס 2017, עומד על 136.2%, בהשוואה ל-136.8% ב-31 בדצמבר 2016.

מקורות המימון העיקריים - מידע נוסף

מקורות המימון העיקריים של הבנק כוללים את פיקדונות הציבור לטווח הקצר, הבינוני והארוך, זאת כתוצאה ממדיניות לגיוס מקורות מגוונים ויציבים, תוך מתן דגש על גיוס מקורות לטווחי זמן ארוכים, ממגוון של מגזרי לקוחות, ובמטבעות שונים. פקדונות הציבור ליום 31 במרס 2017 הסתכמו ב-106,198 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-105,817 מיליון ש"ח בסוף שנת 2016, גידול בשיעור של 0.4%.

חוב לטווח ארוך

חוב לטווח ארוך מוגדר כחוב לתקופה של יותר משנה אחת. אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים הם חלק ממקורות המימון של הבנק לטווח ארוך. לתאריך 31 במרס 2017 הסתכמו אגרות החוב וכתבי ההתחייבות הנדחים של הבנק בכ-5,575 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-5,801 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2016. ביום 8 בפברואר 2017, הנפיקה הבינלאומי הראשון הנפקות בע"מ בהנפקה פרטית כתבי התחייבות נדחים (סדרה כב'), בעלי מנגנון לספיגת הפסדים (coco), בעג. של 50 מיליון ש"ח תמורת 52 מיליון ש"ח. תמורת ההנפקות בגין כתבי ההתחייבות הנדחים (סדרה כב') הופקדה בבנק. כתבי התחייבות נדחים אלו עומדים בתנאי הכשירות של הוראות באזל 3 ומוכרים כהון רובד 2. כתבי ההתחייבות הנדחים, כוללים מנגנון לספיגת הפסדים, במקרה שיחס הון עצמי רובד 1 של הבנק יורד מתחת לשיעור של 5% או בהתרחש אירוע מכונן לאי קיימות של הבנק, וזאת בהתאם להחלטת הפיקוח על הבנקים. במקרים אלה תבוצע מחיקה מלאה או חלקית של כתבי ההתחייבות הנדחים. במידה שתבוצע בעתיד מחיקה מלאה או חלקית של כתבי ההתחייבות הנדחים, אזי במידה שיחזור ויעלה יחס הון עצמי רובד 1 של הבנק מעל ליחס ההון המזערי שנקבע לבנק על ידי המפקח על הבנקים, הבנק יהיה רשאי, לפי שיקול דעתו, להודיע על ביטול מחיקת הקרן באופן חלקי או מלא עד ליום 26 ביוני 2031. לבנק יש אפשרות לבצע פדיון מוקדם אחד בלבד כ-5 שנים לאחר מועד ההנפקה המקורי. במידה ולא יבוצע פדיון מוקדם על ידי הבנק, יעודכן שיעור הרבית השנתית בגובה ההפרש בין שיעור רבית העוגן באותו המועד לעומת שיעור רבית העוגן במועד ההנפקה המקורי של כתבי ההתחייבות הנדחים.

יחס כיסוי הנזילות לפי הוראת ניהול בנקאי תקין 221 (LCR)

- הוראת ניהול בנקאי תקין מבוססת על המלצות ועדת באזל. הוראה זו כוללת שורת הנחיות למדידה ע"פ קריטריונים אחידים, את סיכון הנזילות בכל בנק, במערכת הבנקאית. יחס כיסוי הנזילות (LCR) הינו תקן שנועד לשפר את עמידות פרופיל הסיכון של התאגידים הבנקאיים בטווח הקצר באמצעות דרישה שתאגיד בנקאי יחזיק מלאי הולם של נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA - High Quality Liquid Assets), לא משועבדים, הניתנים להמרה למזומן במהירות ובקלות וזאת כדי לענות על צרכי נזילות בתרחיש קיצון הנמשך 30 ימים קלנדריים.
- התקן מגדיר מסגרת ספציפית לחישוב יחס כיסוי הנזילות במטרה ליצור אחידות ברמה בינלאומית.

- היחס מונהג החל מ-1 באפריל 2015, כאשר הדרישה המזערית נקבעה על יחס כיסוי נזילות כולל יחס כיסוי נזילות במט"ח של 60% שגדל באופן הדרגתי ל-80% ב-1 בינואר 2016 ול-100% ב-1 בינואר 2017 ואילך.
- יחס כיסוי הנזילות - LCR, מכיל שני רכיבים:
 - (א) שווי מלאי הנכסים הנזילים באיכות גבוהה בתנאי קיצון (HQLA),
 - (ב) סך תזרים מזומנים יוצא נטו במהלך 30 הימים הקלנדריים הבאים, המחושב על פי הפרמטרים של התרחיש.
- היחס מחושב כשיעור של מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה מתוך סך תזרים מזומנים יוצא נטו במהלך 30 הימים הקלנדריים הבאים. יחס כיסוי הנזילות הממוצע לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2017 עומד על 128% במאוחד, ועל 127% בבנק. קיימת תודתיות מסוימת בין הימים במהלך הרבעון, ותחלופה בין שקלים למטבע חוץ, בעיקר בגין פעילות בנגזרים.
- יחס הכיסוי הגבוה נשען כאמור על החזקת תיק נכסים ("כרית נזילות") מפוזר ואיכותי אשר במטבעי ישראלי מושקע בעיקר בפיקדונות בבנק ישראל ובאגרות חוב של ממשלת ישראל ובמטבע חוץ בעיקר באג"ח של ממשלות או בערבות וכן על מגוון מקורות מימון יציבים ולטווחי זמן שונים. סיווג הנכסים, הפיקדונות, המסגרות והביטחונות השונים וכן השימוש במקדמים, מבוצע כפי שנקבע בהוראה 221.
- על פיקדונות מגופים פיננסיים ועסקיים שמועד פירעונם עד חודש, חלים על פי ההוראה מקדמי יציאה גבוהים ולכן הם תורמים תרומה גבוהה יחסית לתזרים היוצא. נגזרים יוצרים תזרים נכנס גבוה ותזרים יוצא גבוה, אך תרומתם נטו בסך המטבעות נמוכה, הבנק אינו מחשיב בנכסים הנזילים ביטחונות שהוא נדרש להפקיד בגין פעילות זו.
- במהלך תקופת הדיווח עמד הבנק במגבלות הרגולציה, וכן בוצעו פעולות לעמידה ביחסי כיסוי גבוהים מהנדרש על פי הוראות ניהול בנקאי תקין 221.
- להלן פרוט רכיבי יחס כיסוי הנזילות הממוצע :

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 31 במרס 2017		
סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	סך ערך משוקלל (ממוצע)	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
32,219		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה
		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
		תזרימי מזומנים יוצאים
4,375	61,171	פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים
1,017	20,345	מזה: פיקדונות יציבים
2,920	26,233	פיקדונות פחות יציבים
438	14,593	פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקין 221)
29,009	38,583	מימון סיטונאי בלתי מובטח
28,903	38,476	מזה: פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
107	107	חובות לא מובטחים
14,799	35,342	דרישות נזילות נוספות
12,051	12,051	מזה: תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
2,748	23,291	קווי אשראי ונזילות
29	30	מחויבויות מימון חוזיות אחרות
295	7,938	מחויבויות מימון מותנות אחרות
48,507		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
		תזרימי מזומנים נכנסים
-	450	הלוואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר)
10,491	13,969	תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
12,803	16,626	תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
23,294	31,045	סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
32,219		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
25,213		סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
128%		יחס כיסוי נזילות

לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 במרס 2016		
סך ערך משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
30,798		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
		תזרימי מזומנים יוצאים פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים מזה: פיקדונות יציבים פיקדונות פחות יציבים פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקין 221) מימון סיטונאי בלתי מובטח מזה: פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) חובות לא מובטחים דרישות נזילות נוספות מזה: תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות קווי אשראי ונדילות מחויבויות מימון חוזיות אחרות מחויבויות מימון מותנות אחרות סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
4,237	58,178	
952	19,044	
2,889	25,938	
396	13,195	
30,997	40,791	
30,938	40,732	
59	59	
17,742	36,651	
14,917	14,917	
2,825	21,734	
5	6	
268	7,563	
53,249		
		תזרימי מזומנים נכנסים הלואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר) תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן תזרימי מזומנים נכנסים אחרים סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
-	486	
7,906	11,459	
15,963	20,855	
23,868	32,799	
		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA) סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו יחס כיסוי נזילות
30,798		
29,381		
105%		
לשלושת החודשים שנתיים ביום 31 בדצמבר 2016		
סך ערך משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
32,533		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
		תזרימי מזומנים יוצאים פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים מזה: פיקדונות יציבים פיקדונות פחות יציבים פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים (סעיף 84 להוראת ניהול בנקאי תקין 221) מימון סיטונאי בלתי מובטח מזה: פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) חובות לא מובטחים דרישות נזילות נוספות מזה: תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות קווי אשראי ונדילות מחויבויות מימון חוזיות אחרות מחויבויות מימון מותנות אחרות סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
4,414	61,115	
1,010	20,199	
2,979	26,764	
425	14,152	
30,498	40,879	
30,399	40,781	
99	99	
16,126	36,768	
13,316	13,316	
2,810	23,452	
126	127	
296	7,994	
51,459		
		תזרימי מזומנים נכנסים הלואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר) תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן תזרימי מזומנים נכנסים אחרים סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
-	434	
10,853	14,794	
14,072	17,974	
24,925	33,201	
		סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA) סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו יחס כיסוי נזילות
32,533		
26,535		
123%		

לשלושת החודשים שנסתיימו			
ביום 31 בדצמבר	ביום 31 במרס	ביום 31 במרס	
2016	2016	2017	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
		באחוזים	
123%	105%	128%	א. בנתוני המאוחד* יחס כיסוי הנזילות
120%	103%	127%	ב. בנתוני הבנק** יחס כיסוי הנזילות
352%	441%	315%	ג. חברות בת משמעותיות** בנק אוצר החייל בע"מ יחס כיסוי הנזילות
270%	354%	241%	בנק מסד בע"מ יחס כיסוי הנזילות
80%	80%	100%	יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים***

* עד ליום 1 בינואר 2017 במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות חודשיות במשך הרבעון המדווח. החל מיום 1 בינואר 2017 יחס כיסוי הנזילות על בסיס מאוחד מחושב גם הוא במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות.

** במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

*** יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים גדל באופן הדרגתי מ-60% ביום 1 באפריל 2015, ל-80% ביום 1 בינואר 2016 ועד ל-100% החל מיום 1 בינואר 2017.

הרכב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה (במיליוני ש"ח) - מידע נוסף

ממוצע לרבעון הדוח**	יתרה לתאריך הדוח	
32,118	32,762	נכסי רמה 1
76	82	נכסי רמה 2א
25	21	נכסי רמה 2ב
32,219	32,865	סך הכל HQLA
ממוצע לרבעון שהסתיים ביום 31 בדצמבר 2016*	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016	
32,339	32,610	נכסי רמה 1
168	27	נכסי רמה 2א
26	15	נכסי רמה 2ב
32,533	32,652	סך הכל HQLA

* במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות חודשיות במשך הרבעון המדווח.

** במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

סיכון מימון

סיכון מימון נובע מהתייקרות בלתי צפויה בעלות המימון כאשר מקורות מימון ממוחזרים או נפרעים ומוחלפים על ידי מקורות חדשים ויקרים יותר או כאשר הבנק נאלץ לממש שימושים כתוצאה ממחסור במקורות זמינים.

אסטרטגיית המימון – מידע נוסף

ביום 31 במרס 2017 הסתכמו פקדונות הציבור, אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים, בכ-111.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-111.6 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2016.

יתרת סך פיקדונות הציבור של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות:

ליום 31 בדצמבר 2016	ליום 31 במרס 2017	
	במיליוני ש"ח	
3,308	3,042	1
1,856	2,585	2
1,423	1,675	3

בנוסף, הבנק מנטר את הסיכון באמצעות מודל המגביל את היקפי השימושים הארוכים בשקלים ובמט"ח למרות שאלה ניתנים בריבית משתנה ו/או סיכון הריבית הגלום בהם מנוטרל באמצעות עסקאות להחלפת ריבית קבועה בריבית משתנה.

להלן נתוני הנכסים הפיננסיים הלא משועבדים והמשועבדים, ברמת הקבוצה, נכון ליום 31.03.2017 (במיליוני ש"ח) – מידע נוסף:

הערך במאזן	יתרת בטחונות שהועמדו למשלוקת המעו"ף	יתרת בטחונות שהועמדו למשלוקת הבורסה	משועבדים לבנק ישראל	פיקדונות אצל צדדים נגדיים על פי נספח CSA להסכמי ISDA MASTER	בטוחות לברוקרים זרים
28,048	-	-	-	-	-
2,207	17	18	-	93	758
14,675	292	53	120	-	167
44,930	309	71	120	93	925

להלן נתוני הנכסים הפיננסיים הלא משועבדים והמשועבדים, ברמת הקבוצה, נכון ליום 31.12.2016 (במיליוני ש"ח):

הערך במאזן	יתרת בטחונות שהועמדו למשלוקת המעו"ף	יתרת בטחונות שהועמדו למשלוקת הבורסה	משועבדים לבנק ישראל	פיקדונות אצל צדדים נגדיים על פי נספח CSA להסכמי ISDA MASTER	בטוחות לברוקרים זרים
27,226	-	-	-	-	-
1,924	18	17	-	117	742
15,776	229	51	120	-	177
44,927	247	68	120	117	919

הערה: בנוסף לסכומים המופיעים בטבלה לעיל, לצורך פעילות בניירות ערך באמצעות משלוקת יורוקליר וכבטוחה לקו אשראי בסך של 40 מיליון דולר (או בסכום גבוה יותר שהוסכם/יוסכם מעת לעת עם הבנק במקרים חריגים שלא יעלה על 200 מיליון דולר), שהעמיד/יעמיד מפעיל המשלוקה לטובת הבנק, יצר הבנק שיעבוד ללא הגבלה בסכום של מזומנים וניירות ערך המופקדים ביורוקליר להבטחת מסגרת הפעילות.

דיון בגורמי סיכון

מידת ההשפעה של גורמי הסיכון מתבססת על המתודולוגיה שמשמשת את הבנק בתהליך ה-ICAAP ובמסמך הסיכונים הרבעוני. המתודולוגיה לוקחת בחשבון את רמת הסיכון והתפתחות פרופיל הסיכון של הבנק אל מול תאבון הסיכון שנקבע ואיכות ניהול הסיכון. כל גורם סיכון המופיע בטבלה בדוח לשנת 2016 נבחן, כאשר הוא עומד בפני עצמו, ומתוך הנחה של אי-תלות בין גורם סיכון אחד לבין גורמי סיכון אחרים המופיעים בטבלה.

לדיון בגורמי הסיכון ראה דוח הסיכונים לשנת 2016.

להלן השינויים שחלו ברמת גורמי הסיכון במהלך הרבעון הראשון של שנת 2017:

- סיכון ריכוזיות הלווים וקבוצות הלווים – רמת הסיכון ירדה מ"קטנה-בינונית" ל"קטנה" לאור הקיטון המתמשך בריכוזיות הלווים וקבוצות הלווים.
- סיכון תפעולי – רמת הסיכון עלתה מ"קטנה-בינונית" ל"בינונית" לאור התגברות סיכוני הסייבר בכללותם לצד הרחבת פעילות הקבוצה בדיגיטל.

בנצי אדירי
סמנכ"ל, מנהל סיכונים ראשי

סמיר ברבר-צדיק
מנהל כללי

אירית איזקסון
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור דוח הסיכונים המפורט באינטרנט: 23 במאי, 2017

ABC	ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process - תהליך פנימי להערכת הלימות ההון ולקביעת האסטרטגיה להבטחת הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח כי יוחזק על ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.
	EAD - Exposure At Default - החשיפה בעת הכשל - היקף חשיפתו או חשיפתו בעת כשל לסיכון אשראי של צד נגדי.
	FATCA - Foreign Account Tax Compliance Act - חוק אמריקאי הנועד לשיפור אחיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.
	LDC - Less Developed Country - ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.
	LTV - Loan To Value Ratio - היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).
	Middle Market - פעילות מסחרית המבוצעת מול לקוחות בסדר גודל בינוני.
	LGD - Loss Given Default - שיעור ההפסד בהינתן כשל - אחוז ההפסד מהחשיפה הכללית כאשר צד נגדי כשל.
	CDS - Credit Default Swap - מכשיר פיננסי המעביר חשיפת אשראי למנפיק בין הצדדים לעסקה.
	CLS - CLS - Continuous Linked Settlement - הוא בנק לסליקת עסקאות במטבע חוץ של שני צדדים המעוניינים להימנע ככל הניתן מסיכוני סליקה ואשראי. הייחוד של CLS הוא בהיותו נקודת אמצע, מתווך, של שני צדדים, ניטראלי ובעל מנגנוני סליקה המפחיתים סיכונים באופן מירבי.
	Dodd-Frank - תקנות פדרליות בארצות הברית שאושרו בקונגרס ב-2010 בניסיון למנוע את הישנותם של אירועים שהובילו למשבר בשווקים הפיננסיים של שנת 2008 על ידי הפחתת הסיכון במערכת הבנקאית בארצות הברית בין היתר על ידי הגבלת ההשקעות המוחזקות בחשבון הנוסטרו והסדרה של מסחר בנגזרים. מכוח תקנות אלו הוקמו גופים ממשלתיים שתפקידם לפקח, לאכוף ולעקוב אחר הביצועים של גופים פיננסיים גדולים.
	EMIR - European Market infrastructure Regulation - רגולציה של האיחוד האירופי שנועדה להגדיל את יציבותם של השווקים מעבר לדלפק (OTC) בכל מדינות האיחוד האירופי.
	FHLMC - Freddie Mac - סוכנות המסונפת לממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן לציבור. (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).
	FNMA - Fannie Mae - חברה ציבורית בחסות ממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן בשוק החופשי (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).
	GNMA - Ginnie Mae - חברה פדראלית למשכנתאות. האג"ח המונפקות על ידה זוכות לערבות של הסוכנות הממשלתית למשכנתאות (Government National Mortgage Association).
	Greeks - מדדים למדידת רגישות שווי אופציה לשינויים בגורמי סיכון כגון: שער הספוט (דלתא וגמא), ריבית (רו), תנודתיות (ווגא) וכו'.
	Value at Risk - VaR - מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכוני השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש. השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות של התאגיד בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרת המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיק הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכוני השוק בפעילויות שונות.
א	איגוח - פעולה של הפיכת הלוואות ואשראי בנקאי להלוואה ארוכת טווח באמצעות אגרות חוב כחלק מהתהליך של גיוס הון חוץ-בנקאי. הגיוס מבוצע באמצעות ישות למטרה מיוחדת אשר מגייס חוב על ידי הנפקת איגרות חוב המגובות על ידי מצרף של תזרימים צפויים או נכסים שנרכשו ושקובצו יחד (בפעולת איגום - Pooling) והפכו לניירות ערך, הניתנים להנפקה. אגרות החוב או ניירות ערך שמונפקים כחלק מתהליך האיגוח מגובים בנכסים (התזרימים) האלה. האיגוח יכול להתייחס לכל זרם מוגדר של הכנסות (למשל: תקבולים עסקיים, תקבולים ממשכנתאות).
	אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS) - אגרות חוב המגובות במשכנתאות שבהן תשלומי הרבית והקרן מתבססים על תזרימי מזומנים הנובעים מפירעון הלוואות המובטחות במשכנתאות.
	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) - אגרות חוב שתשלומי הרבית והקרן בגינו מגובים על ידי נכסים פיננסיים מסוימים. הנכסים המגבים עשויים להיות קבוצות של הלוואות, לרבות משכנתאות למגורים, או נכסים פיננסיים אחרים.

	אינפלציה - היא מונח כלכלי המתאר תהליך של עלייה כללית ומתמשכת של רמת המחירים במדינה או בשוק מסוים. אירוע קיברנטי (סייבר) - אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר, לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל. ארגון המדינות המפותחות (OECD) - ארגון, שמרכזו בפריז, המורכב ממדינות שמשקיהן מפותחים. תנאי הקבלה הבסיסיים לארגון הם קבלת עקרונות הדמוקרטיה והשוק החופשי. מטרת הארגון היא להוביל מהלכים של פיתוח כלכלי ושיתוף פעולה עסקי בינלאומי. ישראל התקבלה כחברה בארגון במאי 2010. אשראי on call - אשראי שניתן למספר ימים ונפרע על פי קריאה בהתאם לתנאי ההסכם בין הבנק ללקוח.
ב	באזל 2/ באזל 3 - הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.
ג	גידור - עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.
ה	הון עצמי רובד 1 - הון על בסיס מתמשך - going concern capital. הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין 299 "מדידה והלימות ההון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". הון רובד 2 - שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר והוא כולל בעיקר מכשירי הון כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל 3 וכן מכשירי הון החדשים הכשירים שמהווים ההון המותנה (Contingent Convertible - CoCo). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי. הון רגולטורי - הון המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד), רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי). הלבנת הון - פעולות פיננסיות שמטרתן להסתיר מקור של כסף, בדרך כלל כסף שמקורו לא חוקי או כסף שלא שולם עליו מס. תהליך ההלבנה "מחזיר" את הכסף למערכת החוקית. הלואה לדיור - הלואה המקיימת אחד מאלה, ובלבד שלא ניתנה למטרת עסק: 1. ההלוואה מיועדת לרכישה או לחכירה של דירת מגורים, בנייתה, הרחבתה, או שיפוצה; 2. ההלוואה מיועדת לרכישת מגרש לבניית דירת מגורים או לרכישת זכות בדירת מגורים תמורת דמי מפתח; 3. ההלוואה ניתנה במשכון דירת מגורים; 4. ההלוואה מיועדת למימון פירעון מוקדם של הלואה במלואה או בחלקה כאמור בסעיפים קטנים 1,2. הלואות בלון/בולט - הלואה שבמהלך כל תקופתה משולמים רק תשלומי הרבית, ואילו הקרן נפרעת במלואה בסוף התקופה. לעיתים גם הרבית משולמת בסוף התקופה. הלמ"ס - הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה - ארגון הפועל מתוקף סמכות חוקית לאיסוף נתונים רשמיים על החברה ועל הכלכלה בישראל ולהפצתם. הסכמי CSA - הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמזעור סיכוני האשראי בפעילות זאת, על ידי התחשבות יומית, לרוב, המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם. הפרשה פרטנית - הפרשה שנקבעת בהתאם לבחינה פרטנית של כל חוב ונקבעת בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי מההון בשיעור הרבית המקורית של החוב או, כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון, בהתאם לשווי הוגן של הבטחון. לצורך קביעת ההפרשה הנאותה, הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את תיק האשראי במטרה לאתר, מוקדם ככל הניתן, לווים בהם עלתה רמת הסיכון והחשיפה, והזקוקים לתשומת לב ניהולית מיוחדת וליווי צמוד ולסיווג החוב כפגום, זאת על רקע מאפייני סיכון או כתוצאה מתנאים כלכליים/משקיים העלולים להשפיע על מצב הלווים, במטרה לשפר את מצבם. הערכת עומק הבעיה נעשית תוך הפעלת שיקול דעת על ידי הגורמים העסקיים המטפלים בלווה ועל ידי יחידות ניהול סיכונים האשראי בחטיבה לניהול סיכונים, באמצעות הערכה אובייקטיבית של הקשיים שאותרו, במטרה לקבוע את דירוג הסיכון שלהם. ללא הקשר בסיווג בהתאם לקריטריונים האיכותיים שקבע הבנק כאמור לעיל, ההפרשה הפרטנית מבוצעת על כל חוב העולה על 1 מיליון ש"ח המצוי בפיגור של 90 יום.

הפרשה קבוצתית - הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ-מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.

ח

חבות - סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לוויים כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין. החבות כוללת, בין היתר, אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מבעבר לדלפק (OTC).

חבות/חוב בהשגחה מיוחדת - חוב או חבות, לרבות חשיפת אשראי חוץ מאזנית, אשר הנהלת הבנק רואה צורך להגביר לגביהם את אמצעי המעקב והפיקוח, אם כי אינה צופה להפסדי אשראי בגינם. לחוב/חבות בהשגחה מיוחדת יש חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב של הנהלה. צורך כזה יתכן שיווצר נוכח שיקולים הקשורים בהתפתחויות ענפיות או אזוריות, או נוכח שיקולים ספציפיים הקשורים באיתנותו הפיננסית של החייב, היקף וטיב המידע המצוי בידי התאגיד הבנקאי באשר לחייב ופעילותו העסקית, מצב הבטחונות, פיגורים בפירעון החובות, קשרי החייב עם גופים אחרים הנחשבים כבעייתיים וכו'.

חברת דירוג - חברה הקובעת דירוגי אשראי לממשלות, לחברות ולחובות המונפקים על ידם. בישראל פועלות שתי חברות דירוג - "מעלות" ו"מדרוג".

חוב בעייתי - חוב בהשגחה מיוחדת, חוב בסיווג נחות, או חוב בסיווג פגום, לרבות חוב שאורגן מחדש.

חוב בפיגור - פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם כולו או חלקו לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפירעונו. לעניין זה, חוב בחשבון עובר ושב ייחשב כחלק של חוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותן או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שתגדיר הנהלת התאגיד הבנקאי.

חוב שאורגן מחדש - הסדר שלפיו תאגיד בנקאי - משיקולים כלכליים או משפטיים הקשורים במצבו הפיננסי של הלווה - מעניק ללווה, לפי הסכם או על פי דין, תנאים מיוחדים שלא היו ניתנים בנסיבות אחרות ואשר מכוונים לאפשר ללקוח לעמוד בהחזר החוב בתנאיו החדשים, למעט הסדר לשינוי בתנאי חוב שבעיקרו משקף תמורות בתנאי האשראי במשק.

חובת נזילות - לפי חוק בנק ישראל מוטלת על הבנקים חובה להחזיק היקף נכסים נזילים בהתאם להוראות הנזילות.

חוזה SWAP - סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית.

חוזה אקדמה (FORWARD) - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה זה אינו חוזה סטנדרטי ואינו נסחר בשווקי הון מאורגים אלא נעשה לפי צורכי הלקוח.

חוזה עתידי (FUTURE) - חוזה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החוזה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חוזה עתידי זה הוא חוזה סטנדרטי הנסחר בשווקי הון מאורגים.

חוזי אופציה - מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT).

חוזה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.

חוזה מכר הוא הזכות למכור כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.

חשבונות חוזרים דביטוריים (חח"ד) - חשבונות עו"ש שלגביהם קיימות מסגרות אשראי מאושרות מראש החייבות בעמלת הקצאה.

י

יחס הלימות ההון - יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות.

יחס כיסוי נזילות (LCR) - יחס כיסוי הנזילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.

יחס מינוף - מוגדר כמדידת ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכונה), כאשר היחס מבוסס באחוזים.

כ

כושר החזר - היכולת של לווה לעמוד בתשלומים שנקבעו להחזר הלוואה.

כשל תוך שנה מיום הדרוג בתקופה נתונה (Probability of Default) PD - מונח המתאר את הסבירות הפיננסית לכשל אשראי בתוך תקופת זמן נתונה. המונח מספק הערכה של הסבירות שלוה לא יוכל לעמוד בהתחייבויות שלו.

כתבי התחייבות נדחים - כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבויות אחרים מאותו סוג.

לווה - בעל חבות מאזנית או חוץ מאזנית בבנק. לווה עשוי להיות נוטל התחייבות למתן אשראי, ערבות או אשראי בבנק וגם המנפיק של ניירות ערך בהם השקיע הבנק. לצורך בחינת החשיפת הבנק הלווה מוגדר כ"אדם בעל חבות, לרבות בן זוגו וכן מספר לווים, כאשר ההחזר הצפוי של החבות מתבסס בעיקרו על אותו מקור החזר, ולאף אחד מהם אין מקור משמעותי נוסף להחזר החבות".

מדד הרפנדל - מדד לריכוזיות בענפים במשק, המהווה גם אינדיקטור מקובל לרמת התחרותיות בהם.

מדיניות מוניטרית - מדיניות המנוהלת על ידי הבנק המרכזי. תפקידה להשיג את מטרות הבנק באמצעות קביעת הרבית לטווח קצר וכלים מוניטריים נוספים.

מדיניות פיסקלית - מדיניות הממשלה בנושאי תקציב המדינה, הכנסותיה והוצאותיה, גביית המסים וגודל החוב הציבורי. על תכנון וביצוע מדיניות זו מופקד משרד האוצר.

מס"ב - מרכז הסליקה הבנקאי בע"מ - חברה בבעלות חמשת הבנקים הגדולים, המנהלת מערכת אוטומטית לסליקה נטו של חייבים וזיכויים אלקטרוניים.

מערכת זה"ב - מערכת תשלומים לסליקה מיידית וסופית של תנועות כספיות בין בנקים לבין גורמים עסקיים נוספים.

מק"מ - מלווה קצר מועד - נייר ערך ממשלתי המונפק על ידי בנק ישראל, והוא משמש כאחד הכלים המוניטריים שמפעיל בנק ישראל. המק"מ מונפק בניכיון לטווח של עד שנה, אינו צמוד ואינו נושא רבית.

משך חיים ממוצע (מח"מ) - הממוצע המשוקלל של זמן פירעון הקרן ותשלומי הרבית של האיגרת.

נגזר אשראי - חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללבוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון.

נגזר מגדר (Hedge) - נגזר שהנהלת הבנק מייעדת אותו כמגדר ובתנאי שהוא כשיר לכך. זאת כאשר אופי החשיפה לסיכונים של המגדר זהה לאלה של המגודר. הפריט המגודר צריך להיות מזוהה ספציפית. בתחילת הגידור קיים תיעוד פורמלי של יחס הגידור ושל המטרה והאסטרטגיה של ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי ביצירת הגידור, לרבות זיהוי המכשיר המגדר, הפריט המגודר, מהות הסיכון המגודר ואופן הערכת האפקטיביות של המכשיר המגדר בקיוז החשיפה לשינויים בשווי ההון של הפריט המגודר, שניתן ליחס אותה לסיכון המגודר. נדרש בסיס סביר לאופן בו התאגיד הבנקאי מתכנן להעריך את אפקטיביות המכשיר המגדר.

ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך שלא סווגו כניירות ערך המוחזקים לפדיון או כניירות ערך למסחר.

ניירות ערך למסחר (Trading securities) - ניירות ערך שנרכשו ומוחזקים במטרה למכרם בקרוב. (לכן הם מוחזקים לתקופות קצרות). פעילות למסחר מתבטאת בדרך כלל בפעילות ערה של קניות ומכירות ומטרתה בדרך כלל להפיק רווחים ממסחר - הפרשים בין מחירי ASK-I BID, הפרשים בין מחירי retail-I wholesale, שינויים קצרי מועד במחיר וכו'.

נכסי רמה 1 - הנכסים הנדלים ביותר - כוללים מטבעות ושטרי כסף, דרורות בבנק המרכזי וני"ע סחירים של מדינות, בנקים מרכזיים וכו", עם משקל סיכון 0% על פי הוראת נב"ת 203, ומקבלים מקדם הסתמכות של 100% ובכפוף לתנאים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 221.

נכסי רמה 2 - נכסים נדלים ביותר אך פחות איכותיים מרמה 1 - כוללים ני"ע סחירים של ריבונות, בנקים מרכזיים, ישויות סקטור ציבורי בנקים רב צדדיים לפיתוח, עם משקל סיכון 20% על פי הוראת נב"ת 203, ואג"ח קונצרנים בדירוג גבוה ושאינם של מוסד פיננסי וכו", ומקבלים מקדם הסתמכות של 85% ובכפוף לתנאים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 221.

נכסי רמה 2ב - נכסים נדלים אחרים - מכשירי חוב קונצרנים אחרים בדירוג גבוה ושאינם של מוסד פיננסי, ומקבלים מקדם הסתמכות של 50% ובכפוף לתנאים שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 221.

סיכון אשראי - הסיכון שצד בעסקה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו במלואן.

סיכון אשראי חוץ-מאזני - כפי שחושב לצורך המגבלה על חבות של לווה, כמוגדר להלן:

סך כל הסכומים האלה:

1. ערבות, קבול שטרות, ניכיון משנה של שטרות, אשראי תעודות והתחייבות לשלם כסף על חשבון הזולת.

2. עסקה עתידית - סך כל הסכומים האלה:

10% מיתרת עסקה עתידית.

א. "עסקה עתידית" - כל אחת מאלה, הן כשהתאגיד הבנקאי צד לה והן כשהוא ערב לה:

(1) עסקה מסוג Forward או Future, במטבע שהוא הילך חוקי או בסל המטבעות, בטובין, בניירות ערך או בזכויות;

אלא אם כן קיימת עם אותו לקוח עסקה עתידית מאותו סוג שתקוזה כנגד העסקה הראשונה במועד פירעונה;

(2) עסקת חליפין ברבית או בתשואות אחרות, לרבות בהפרשי הצמדה או בהפרשי שער;

(3) הסכם מסוג Future rate agreement או Future rate agreement IX.

- 4) רכישת אופציה על ידי התאגיד הבנקאי לקנות או למכור את אחד הנכסים האמורים בפסקה זו. למעט:
עסקה בחוזה הנסחר בבורסה, שמסלקת הבורסה אחראית כלפי הלקוח למימושו וקיימות דרישות להתאמה יומית של ה"מרג'ין";
יתרת עסקה עתידית עם לקוח שהוא מהסוג המפורט בפסקה 2(א)1 לעיל, אשר תקוזז במועד פירעונה כנגד עסקה עתידית הפוכה מאותו סוג ועם אותו לקוח - בסכום שחייב במועד הלקוח לאחר הקיזוז.
סכום ההתחייבויות של התאגיד הבנקאי למסלקת מעו"ף, בגין סכום הבטוחות שבו מתחייב לקוח לפי התרחישים כמפורט בחוקי העזר של מסלקת מעו"ף.
3. התחייבויות (לרבות מותנות) של התאגיד הבנקאי למתן אשראי או להוצאת ערבות, למעט התחייבות כאמור, שמימושה מותנה בקבלת ביטחונות המשמשים כניכויים - בגובה סכום האשראי או הערבות.
4. האמור לעיל כפוף להוראות האלה:
- א. אם התחייבות למתן אשראי או להוצאת ערבות מותנית בפירעון אשראי אחר או ערבות אחרת, סכום החבות לא יעלה על סכום החבות המירבית מביניהם, ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא כי לא ניתן לממש את ההתחייבות ללא הקטנת האשראי, או הערבות, הקיימים, באותו סכום.
- ב. התחייבות למתן אשראי לא תשוקלל בשיעור גבוה יותר מהחבות הסופית עצמה, אם תמומש.

ג. התחייבות למתן אשראי, או להוצאת ערבות, אשר נקבע במפורש בהסכם עם הלווה כי תמומש רק אם לא תביא לחריגה ממגבלות לווה או קבוצת לווים בהתאמה, לא תיחשב כ"חבות", ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא כי לא ניתן לממש את ההתחייבות אם תביא לחריגה ממגבלות לווה או קבוצת לווים בהתאמה, באותו סכום.

סיכון אשראי מאזני - אשראי לציבור באחריות התאגיד הבנקאי בניכוי הפרשה פרטנית להפסדי אשראי ובתוספת השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור.

סיכון משפטי - סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים.

סיכון נזילות - סיכון שהבנק לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו למפקידים, עקב התפתחויות לא צפויות, ויאלץ לבצע פעולות מהירות למימוש נכסים במחירי הפסד. במובנו הרחב יותר, סיכון נזילות מתייחס לכל גוף, לאו דווקא בנק, שיש לו התחייבויות, ועלול להגיע למצב של חדלות פרעון עקב אי יכולת לממש את נכסיו במועד הפרעון.

סיכון רבית - סיכון להפסד או לירידת ערך כתוצאה משינויים בשיעורי הרבית במטבעות השונים.

סיכון שוק - סיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוז' מאזניות הנובע משינוי בשווי ההון של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, שיעורי רבית, שער חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות).

סיכון תפעולי - הסיכון שליקויים במערכות או בסביבתן יביאו לאובדן בלתי צפוי. בסיכון זה נכללות טעויות אנוש או קריסת רכיבי חומרה, תוכנה או מערכת תקשורת שיש להם חשיבות חיונית לסליקה.

סליקה - תהליך פיננסי של חיוב וזיכוי לקוחות.

ע

ערביות להבטחת אשראי - התחייבויות על חשבון לקוחות מהסוגים הבאים:

1. ערבות, כתב שיפוי או התחייבות אחרת לנותן האשראי או למי שערב למילוי התחייבותו של מקבל האשראי, לרבות ערבויות ליתרות חוב הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי;
2. ניכיון משנה שלא על ידי בנק ישראל, כאשר לקונה זכות חזרה אל התאגיד הבנקאי המוכר;
3. ערבות לטובת ספק שירותים או סחורות להבטחת תשלומים בעד השירותים או הסחורות שהוא מספק.
4. ערבות לטובת משכיר ציוד להבטחת תשלומים של שוכר הציוד.

ערבות בנקאית - התחייבות של הבנק הערב לשלם לצד ג' את הסכום הנקוב בכתב הערבות בעת דרישתו. הערבות הבנקאית מונפקת על פי בקשתו של לקוח הבנק.

ערבות חוק מכר - ערבות הניתנת על ידי בנק לרוכש דירת מגורים ממוכר דירה חדשה, המבטיחה לקונה את החזרת הכספים ששילם למוכר תמורת הדירה במקרה שהמוכר לא יוכל להעביר לקונה את הזכויות בנכס, כמוסכם בהסכם המכר ומחמת העילות שנקבעו בחוק.

פ	פח"ק - פיקדון חוזר קרדיטורי - פקדון חוזר קרדיטורי הינו פקדון שתנאיו הם: 1. אסור כי החשבון יימצא ביתרת חובה. 2. אין לשלם מהחשבון בהמחאה. 3. אין להעביר מהחשבון למוטב אחר או לחשבון אחר, למעט חשבון העו"ש של אותו לקוח באותו תאגיד בנקאי. 4. הפיקדון אינו צמוד.
	פיקדון קצר מועד (פק"מ) - כסף המופקד בבנק לתקופה קצרה - עד שנה - הנושא רבית שקלית, קבועה מראש לכל התקופה או משתנה בהתאם לשינויים ברבית בנק ישראל.
	פיקדונות לזמן קצוב - פיקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים מיום ההפקדה.
	פיקדונות לפי דרישה - פיקדון שאינו פיקדון לזמן קצוב.
ק	קבוצת לווים - הלוואה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה, למעט בנקים; כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד, יש לכלול בקבוצת לווים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. כמו כן, כאשר תאגיד מוחזק על ידי יותר מאדם אחד, מחזיק שאין לו שליטה, שהתאגיד המוחזק הוא מהותי עבורו (כגון: מבחינה הונית), יחד עם התאגיד המוחזק וכן כל מי שנשלט על ידם בקבוצת לווים אחת. קונסורציום - עסקת אשראי במסגרתה מתאגדים מספר גופים פיננסיים ומעניקים יחד הלוואה ללווה.
	קיבולת הסיכון - האופן בו נקבע תיאבון הסיכון. תיאבון הסיכון נקבע תוך התחשבות בקיבולת הסיכון של התאגיד הבנקאי, דהיינו הסיכון המירבי שהתאגיד הבנקאי יהיה מסוגל לספוג תחת אילוצים שונים (כגון: מקורות הון ונזילות, דרישות רגולטוריות וכדומה). על התאגיד הבנקאי לוודא כי תיאבון הסיכון שנקבע אינו חורג מקיבולת הסיכון גם בהתקיים תרחישי קיצון.
	קרן נאמנות - קרן המנוהלת על ידי גוף שהוא הנאמן שלה - כגון בנק, חברת ביטוח, או חברה להשקעות בניירות ערך - על פי הסכם נאמנות שאישרה הרשות לניירות ערך, ולאחר פנייה לציבור באמצעות תשקיף. קרן נאמנות מאפשרת למשקיעים לפזר השקעות על ידי השקעה בסל מגוון של ניירות ערך.
ר	רווח בסיסי למניה - הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה) במהלך התקופה.
	רבית בנק ישראל - רבית בה בנק ישראל מלווה או לווה כספים ל/מאת התאגידים הבנקאים.
	רבית פריים - רבית הנקבעת בכל בנק על בסיס רבית בנק ישראל.
ש	שווי הוגן - ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי ההוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית: רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק; רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים; רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש טכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.
	שווי הוגן ברוטו חיובי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים שחייב לבנק הצד הנגדי לו, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.
	שווי הוגן ברוטו שלילי - הסכום הכולל של השווי ההוגן של חוזים, כאשר הבנק חייב כסף לצד הנגדי, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.
	שוק המעו"ף - שוק של מכשירים פיננסיים נגזרים הנסחרים בבורסה לניירות ערך בתל אביב.
	שיעור המימון (LTV) - שיעור המימון הינו המימון של הבנק בעסקת הרכישה ביחס לשווי הנכס הנרכש. שיעור המימון משקף את מידת סיכון הלוואה, כאשר אחוז המימון גבוה ומחירי הדיור יורדים, לווים עלולים למצוא את עצמם במצב של הון שלילי, בו הם חייבים יותר מערך הבית שבידיהם.
	שיעור התשואה הפנימי (ש"פ) - מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות. המדד מצביע על יעילותה ואיכותה של השקעה ספציפית לעומת ערך נוכחי נקי המצביע על ערכה וגודלה. שיעור התשואה הפנימי הינו שיעור הרבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי.
	שיעור התשואה להון - התשואה להון הינה הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מחולק בהון הממוצע המיוחס לבעלי מניות הבנק.

שירותים בנקאיים אוטומטיים - חברה בע"מ שהוקמה בשנת 1978 על ידי חמשת הבנקים הגדולים בישראל כדי לנהל עסק של מתן שירותים למוסדות פיננסיים שונים (בנקים, מוסדות כספיים, חברות לכרטיסי אשראי, קופות גמל וכד'). חברה שב"א פועלת בארבעה תחומים עיקריים:

- (1) ניהול רשת התקשורת בין מסופי כרטיסי האשראי שבבתי העסק להלן (POS) לחברות לכרטיסי אשראי.
- (2) ניהול רשת הכספומטים שאינם מוצבים בסניפי הבנק.
- (3) ניהול רשת התקשורת של הכספומטים המוצבים בבנקים.
- (4) מתן שירותי תקשורת לחברות לכרטיסי אשראי מול מס"ב ולתאגידים הבנקאיים המשתתפים במכרזים המוניטריים מול בנק ישראל.

ת תהליך הסקירה הפיקוחי SREP (Supervisory Review and Evaluation Process) - התהליך נועד להבטיח כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכניהם.

תוצר מקומי גולמי (תמ"ג) - סך הסחורות והשירותים שיוצרו בתוך מדינה מסוימת במהלך תקופה נתונה, במונחים כספיים. התוצר שווה גם לסך תשלומי השכר ורווחי הפירמות.

תעודת סל - נייר ערך המקנה למחזיק בו תשואה על פי מדד כלשהו. מנפיק התעודה מבטיח לקונה להחזיר לו את כספו בתום תקופה מסוימת בתוספת שיעור העלייה של המדד שהתעודה צמודה אליו.

תשואה לפדיון - התשואה שתתקבל מאיגרת חוב (או מכל מכשיר חוב אחר) אם היא תוחזק עד לפדיונה הסופי, ואם כל התקבולים ממנה (קרן ורבית) יישאו אותו שיעור תשואה. ידועה גם כתשואה הפנימית של איגרת חוב ומוצגת בדרך כלל במונחים של רבית שנתית אפקטיבית.
